RUELL

Medica

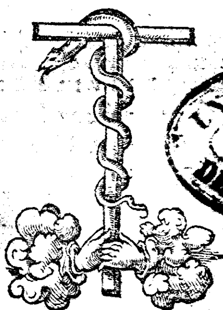
mentor

Compo

ACTVARIVS DE MEDICAMENTORVM COMPOSITIONE.

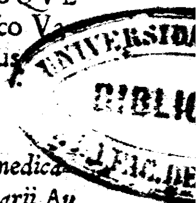
RVELLIO INTERPRETE.

Cum Regio priuilegio in quinquennium.

PARISIIS
PER CONRADVM NEOBARIVM
AD D. HILARIVM SVB V. MARIA.
M. D. XXXIX.

CHRISTIANISSIMO INVICTISSIMÓQVE Francorum Regi Francisco Valesio Dionysius Corronius S. P. D.

Ompositiones medicamentorum Actuarii, Augustissime princeps, quas Ioãnes Ruellius suessio, annis aliquot antè quàm è vita discessisset, latinas fecerat, nuper recognoui, qua potui fide & diligentia singulas authoris sẽtẽtias ad græcum perpendens exemplar: vt si quid fortè illum in vertendo humanitùs fefellisset, siue quid aliò festinans calamus omisisset, id bona cùm ipsius Ruellii, tum doctorum omnium gratia, à nobis reponeretur. quibus an ego satisfecerim, qui mihi ipse non satis feci, vix equidem ausim affirmare; hoc tamen vnum verè præ-

dicabo, me quidquid fuit laboris, vt quàm plurimis rei medicæ studiosis consulerẽ, percupidè suscepisse. in quo id omne, quod præstiti, Francisce regum maxime, tibi dico & nuncupo, veterum consuetudinem sequutus: qui medicinam diis & regibus acceptam referentes, hanc iisdem ipsis semper dicatam & maximè coniunctam esse voluerunt, tanto salutaris artis cõsortio cũ cœlitũ numine ac regũ imperiis per omnẽ ætatem celebrato, vt tum vulgo fuerit receptum, è medicis reges atque deos fieri: qui sic mortales sanando iuuissent. ita certe apollinem, ita filium eius æsculapium, & cæteram superorum gentem cælo assignatam, venerata est antiquitas. idque factum non immeritò: siquidem promptissimè ex homine ad deos itur, cum is, illorum sanat exemplo. imo amborum idẽ efficitur munus, cùm quam nobis ille rerum parens dat vitam, hic datam tuetur: vel potius iterum donat largi-

turq́ue, vtpote priùs deperditam, quàm potest plurimos morti eripiens. nimirum & regum est, eos omneis, quibus ipsi imperant, quauis tueri ratione. & medicinæ (quæ ad hominum salutem inuenta est) ratio omnis eò spectat, vt sospes & incolumis nemo non seruetur: & reges initio (nam in terris nomẽ imperii id primũ fuit) hoc ipso medendi beneficio, non minus populũ suũ protegere studuerunt, quàm armis, quàm legibus atque institutis. ideo medicina semper gloriosa, simulq́ue diuina priscis habita fuit: quòd cùm esset mortalitatis nostræ moderatrix ac regina, eadem reges haberet me hercule potentissimos, & peræquè sui studiosissimos. quippe quos græcorum etiam medicorum testimonio constat, non modò medicamentis anteà inuentis fuisse vsos, sed certa scitaq́ue alia excogitasse. quæ ipsi quocunque proficiscerentur, diligentissimè secum deferebãt: eorũq́ue vsu, sicubi aduersa incidisset valetudo,

ſibi aliiſque opitulabantur: hoc identidē exemplo ſuos, vt ſe quiſque ſtudioſè tueretur & curaret, commonefacientes. neque hac illa duntaxat gloria contenti, regnabant: quin ſæpe cum toto regiæ dignitatis ſatellitio, in ſummo honoris faſtigio, in purpura, ac mediis in triumphis, laureati, vel aliàs accincti paludatique, loca perluſtraſſe, ſui quiſque imperii, memorantur: non quidem, vt vnus niteret digiti articulus, ſed id ſatagentes, vt plantas inſignes aut aliud quidpiam hominibus vtile veſtigarent: pro quibus, dum hoc vnus illic, alius hoc idē alibi ſuum faceret inuentum, non minus ſtrenuè aut acriter ab ipſis dimicatum eſt, quàm de imperio aut vita. tum certamen, omnium longè quidem pulcherrimum certauere, vt vitam noſtrā quàm optimis donis exornarent & excolerent. eius rei argumenta cùm alia nobis ſuperſunt multa, tum ea, quæ ab nobiliſſimo illorū bello nomen ſibi hodie quo-

que retinet, polemonia, atque aliæ stirpes non paucæ. quarum inuentoribus regna partim concessa, partim immortalitatem mortalibus donatam fuisse legimus. quid enim aliud nobis achillea, lysimachia, eupatorium, sonant? quid aliud gentiana & alcibiadis? quid aliud mithridation, & mirabilis illa mithridatia antidotus? quid regiæ florum appellationes? de quibus poëta iocum struxisse videri potest, cùm pastorē inducit sciscitantem, quibus in terris inscripti nomina regum, nascuntur flores. neque enim nunc vlla prorsus regum permultorū extaret memoria, nisi in hisce rerum nomēclaturis ea verbo tenus asseruaretur: vt quotquot in his priscorum nomina insunt, tot illorum merita, vitæque nostræ auxilia agnoscamus. quæ tu omnia, priceps generosissime, tanto superas interuallo, quanto tu plures quàm omnes omnis æui reges, doctrinæ vitæque degendæ ornamenta adinuenisti: quantoque

ſolertior inuentis tuendis extitiſti, vel ſanando fortunatior diuiniorque: qui nõ carmine, non ſuperſtitione vlla, vt veteres feciſſe prodũtur: ſed ſyncera in Christum fide ductus, eiusque, vt videre eſt, ſpiritu afflatus duce, puritatis animi tui teſte, tuo cæleſtisque dei digito, tot milia ſtrumoſorum, hoc eſt, morbo perditorum, nulli mortalium quàm tibi curabili, etiã leuiter contacta ſanas & ſeruas, deorum (quos imitaris) inſtituto, qui ſoli quoſdam in nobis affectus amoliri creduntur. quare ſapientiſſimus poëtarum homerus, hos ipſos morbos ad cælitũ iram retulit, & ab iiſdem opem poſci ſolitam cecinit: nec minus quidem verè noſter ouidius, non eſſe in medico ſemper releuetur vt æger: quin illam deorum potentiam, ſanando plus humanis valere viribus. id quod tu vnus ex omnibus memoria dignis principibus, Franciſce regum optime, clariſſimis & frequentiſſimis manifeſtas miraculis, toties ad pietatem

repetitis: quæ , vt sunt francici regni insigne ac decus & velut quædam diuinitatis in te merentis testificatio: ita tu eam certissimam expectes oportet. profecto inter omneis principes christianos hanc prærogatiuam adeptus es, vt more modoque christi seruatoris, verbo & opere sanes. nihil hic rerum tuarum bello aut pace gestarum, epistolæ breuitas patitur attingere: alibi eas (si deus annuerit) persequemur, exæquatas vt minimum eximiis summorum ducũ imperatorumque, facinoribus, & sæpe suprà. quis enim mentis cõpos præclarissima Caii cæsaris (verbi gratiâ dixerim) hisce tuis prætulerit siue arma siue ornamenta? hoc est vndecies centum et nonaginta duo milia hominum in bellis ab eo occisa præter eam multitudinem, quæ in discordiis ac præliis ciuilibus penè innumerabilis occubuit: hic enim maximus fuit fortunæ eius, ac gloriæ cumulus, vt ipsemet cædium author solebat interim gloriari, at

eam rem non adeo laudi dandam esse inde licet existimare, quòd Caius Plinius, vir alioqui cæsarum cultor, anxiè diligens, coactam vocet tantam humani generis iniuriam, nedum in gloria ponat. quo magis nobis suspiciendus, potentissime ò & clementissime rex, qui vnus plura christianorum milia, tua bonitate prudentiaque ingenita seruas, quàm ille illiusque multi persimiles alii, vnquàm suorum perdiderint. seruas inquam, &, vt pius patriæ parens, gremio foues: dum bellum longè calamitosissimum festa pace cõmutas, idque procul relegatum conuertis in persas & extremos ad garamantas: & quidquid rege uerè christianissimo dignũ habetur, hic sanctissimè agis: tot iã annos populo tuo quietem salutemque moliens, cùm te imperio administrando eum præstas, quem populus natioque omnis, si saperet, vt monarcham sequi deberet, omnibus

fortunis, vt id vnum obtineat, collatis. ſed, vt noſtra (quorum tu portus es & aſylum) literarũ ſtudia contingam, quod nam beneficium maius muſis poteras conferre? quid te dignius facere, quàm quòd eas olim à barbaris regibus expulſas, nunc tanto poſtliminio reuocatas, in tuo regno ſedere permittis, ac tecum vnà regnare iubes: & quoad licet, in priſtinum honorem reſtituis: & facis, vt vbique gentium tui imperii, ſed potiſſimum luteciæ, doctiſſimi viri honeſtiſſimis abs te donati ſtipendiis, linguas doceant, latinam, græcam, hebræam: alii quidquid in hiſce tribus ſcriptum eſt, omne genus doctrinæ dico, omnem naturæ hiſtoriam interpretationẽque, galiica facundia celebrent, & quaſi, vt ita dicam, francitate donent. quibus ſi alios adiungas, qui in harum ipſarum peritia linguarũ, philoſophiã ac medicinã publicè profiteantur,

quales hic multos reperias tuæ beni-
gnitatis alumnos: qui iuuentutem istius
multiplicis literaturæ rudimentis imbu-
tam, in altioribus alant disciplinis, &
tyrones generosos, velut ex ephebis exce
dentes excipiant: quodque totius negotii
caput est, reliquum encyclopædiæ orbem
illis tradant, parique cum iam dictis
professoribus diligentia ac dexteritate,
totum philologiæ pensum absoluant. hac
tanquam coronide operi vere regio om-
nibusque eruditionis numeris absolutis-
simo addita, nihil tuæ reipublicæ vtilius,
nihil deo sanctius, nihil ea, quam de te
orbis concepit, opinione dignius effece-
ris: quas enim quis athenas nobis amplius
prædicet? quos non academi saltus? quod
non lyceum, quam non stoã, aut peripatũ?
quæ non gymnasia pro hoc vno trilingui
parisino quis contemnat? cui alia omnia
collata, aut omnino frigebunt, aut mul-
tum fasses, vel ipsa iudice italia, sum-

mittent. quod vt ſtatim fiat, vel ſolo nutu vt præſtes quod ita poſſis, obnixiſſime te rogant muſæ omnes, charitesque omnes. vale princeps feliciſſime beatiſſiméque, ex ædibus tui cum primis Reuerendi Cardinalis Turnonii, apud ſanctum germanum à pratis. 17. Calendas Martias.

DIONYSIVS CORRONIVS studioso lectori.

DE ACTVARIO, *quoniam aliâs mihi plura erunt dicēda, cū videlicet alii eius libri in lucē dabuntur, hoc in praesentia dictū velimus, huius librum de compositione medicamentorum,* Ruellio *nostro visum fuisse dignum, quem romana à se donatum colonia, posteritati relinqueret: ipsum vero authorem identidem mihi videri, cum potissimum eius doctrinam considero, qui vt, veterum nouissimus, sic recentiorum primus meritò censeri possit: quippe qui vnus omnium optimè illorū placita medicinasque percallet: vnus omnium maximè compendioso tradit artificio, & tantulo cogit enchiridio, quidquid bonae frugis magna illa* Galen *sylua, caeterorumque in hoc genere similium immensa complectuntur volumina: idem vnus omnium bellissimè cuncta recentiorum medicorum inuenta con-*

*cinnat: & cum iis quæ ipse per se repe-
rit, tam apposite iungit, tam decenter
vsibus accommodat, vt de omnibus me-
dium quoddam quasi temperamentum
facere videatur: adhæc autem, methodo
tradere, quam quiuis sequens, sit modo
mediocri præditus ingenio, similia iis
multa per se excogitare possit: atque vbi
vsus postulabit, morbis opponere, eosque
illis penitus profligare remediis· quæ res
vna, vt maxime iis necessaria est, qui ho-
die passim medicinam factitãt, &, vt sic
dicam, praxim exercent: ita hactenus
ipsis desiderata: certe ad nunc receptas
vsu curationes tam propè accedere vi-
detur, quàm quæ potest proximè. Vale.*

REGIO PRIVILEGIO CA-
uetur, ne quis hunc librum ante quinquennium in Gallia vel imprimat vel alibi impresſũ vendat.

ACTVARII ZACHARIAE DE MEDICAmentorum compositione liber.

POSTQVAM editis anteá quatuor voluminibus, amplè mentionẽ de medendi ratione fecimus: reliquum est, perscribere quintum totius operis commentarium, qui medicamentorum misturas & compositiones complectetur. in quo tamen vt ea decoqui, aut teri, vel quo sane pacto in formas digeri debent, nobis erit differendum: quippe quũ id breuius esse censeatur, q̃ vt longam orationẽ desideret. quin etiam, vbi res efflagitabit, neque genus parandi, tanquàm parui momenti, fastidiemus: sed quemadmodũ in singulis membratim digestis valetudinibus, ex quibus & quot simplicibus medicinis construãtur: & si qua ex iis plures in vsus veniant, quibus

vitiis opitulentur, proponemus? Hoc enim modo conſpectis, quas fronte medicamina pollicentur, inſcriptionibus, ſimul & ſeplaſiarium vulgus, his ad manum ac tanquàm enchiridii more, vt par erit, fruetur: ſimul & rei medicamentariæ prudẽtes, qui medendi viam ac rationem percallent, de iis iudicium ferent. quibus tutò non ea tantum vſurpare, ſed eorum etiam exemplo, alia cõdere licebit: ſicut deinceps formulâ quâdam in duobus ferè vel tribus medicamentis rationem ac modum oſtendemus. Itaque nonnulla è medicamẽtario veterum penu deprompta, quædam à nobis methodico artificio in vſum edita, huic noſtro inſerẽtur commentario. Singula tamen quæ experientia probarit, ab iis tantum, qui ſuum ad hæc impendunt ſtudium, ſunt deligẽda. Porrò poſteà quàm à ſummis morborum

fastigiis, ad mediocriora particulariorâque nostra processit narratio, agedùm in compositis medicaminibus eâdem viâ ac ratione cœptũ ꝑsequamur institutum.

SVMENDORVM medicamentorũ formæ.

Id tamen scitu dignum occurrit, quòd medicamenta, quę ingeruntur, modò trita solùm & in farinam leuigata, modò conuenienti humore subacta prębemus: aut plana fingentes, in circuli formã cogimus, & ea PASTILLOS appellam⁹: aut in exiles globulos orbiculósve digerimus, q̃ CATAPOTIA vocamus: Aut aquâ decoquẽtes ad tertias, & colantes, solo decocti iure vtpote iam medicamentoso vtimur: vel cum altero quodam, vt vino, melle, sapa, vel id genus alio coniuncta præbemus potanda: vel quod proportione respondet, sachar appellatum, aut mel;

ſi ad hoc nonnihil conferre beneficii putemus, rurſus cum eodem, donec medicamentum concreuerit, coquimus: quod & SERAPIVM, aut ZVLAPIVM, barbara voce ſolem⁹ nominare. Cæterùm alia terentes, dum in vnitatem coëant, & cũ melle ſubigentes, appellamus ANTIDOTA: non ſecùs, atque fructus aliquot fugaces, aut iam coctos, aut in ſalgama plana redactos, ex melle tantiſper excoquimus, dum iuſtum craſſamentum obtineant: ac in formas deinde cogimus, quę quandam bellariorum imaginem exhibeant.

ADMOVENDORVM medicaminum formæ.

EORVM verò, quæ exteriùs admouẽtur, quædã formantur in VNGVENTA, quæ ſolùm illita, auxilium adferre dicuntur: alia in EMPLASTRA coguntur, quæ linteis expanſa, vel alutis tenuibus, aut pit-

taciis inducta, superponuntur: alia nominantur EPITHEMATA, quæ non vernaculo lentore, sed externis vincta tæniis cohærescunt: Alia teruntur in farinam tenuem, quam POLENTAM, PVLVEREM ve dicimus. non desunt, quę velut COLLYRIA fingentes, quibusdam diluimus humoribus, & ad cotem terimus, profluentíque latice, tanquam ocularibus medicamentis vtimur. Cæterùm hæc, & id genus alia, sensibus deprehenduntur. Quinetiam tibi harum rerum gnaro, & componere & fingere licebit formas, & temperaturas demutare, resoluere, & extendere medicamenta, vti laborantium conditio postulabit.

DE POTIONIBVS febricitantium.

SIMPLICISSIMVM in potionibus febricitantium, medicamen

(nam ab iis negociū auſpicari placet) eſt quod ex ſachare & aqua coquentes temperamus: ſecundū locū tenet quod ex violarum ſucco & ſachare factitamus: IOSACHAR nominant. Hoc pectoris vitiis ob lentorem quem habet, auxiliatur: & q̄ maxime bilis acrimoniam obtūdit. QVOD ex floribus Nymphææ & ſachare paratur, vehementioribus febribus, multo magis ſubuenit, & dolores quos bilis creat, & capitis ardores ſopit. QVEMADMODVM qđ è ſolo fit aceto, OXOSACHAR appellatum, moleſtias capitis à calore excitatos hebetat, & flauam bilē demolitur deſtruítque. Capit aceti libram vnam, ſacharis libras duas.

Aliud habetur oxoſachar è radicibus, valens aduerſus aduſtos & retorridos humores: ſtomachū purgat: roborat iecur: calculoſis renibus auxilio eſt. Ratio componendi hæc eſt:

Corticis radicum apii, fœniculi & satiui intubi, tusarum, singulos sextantes, in tres aceti libras coniicito, & quousque ex hoc modo binæ supersint libræ, coquito: post quinque aut sex horas, vbi radices subegeris, & manualibus scopis insidētem detерseris spurcitiam, adiicito binas sachariss libras: rursumq; dū mediocre sibi cōcrementū adsciuerit, coquito.

Aliud oxosachar ex cotoneis, corpus refrigerat, roborat stomachū, & adpetentiā inuitat: iecur & cor exhilarat in æstate. Succi cotoneorū librā vnā, aceti selibrā, sacharis libras duas, coquito, donec ad consistentiam vsq; iusto coalitu densescant.

Aliud è rosis, refrigerat stomachū & firmat: irrepentes in arcē cerebri vapores sedat: contra iocineris calorē auxilio est. *Aliud è santalis*, valet aduersus iocineris calorē, sitim lenit.

Aliud è malis dulcibus, & acidis,

quod ſtomachũ & iecur firmat, vomitiões diſcutit, appetẽtiã molitur.

*Aliud ex Damaſcenis temperatur pru*nis, quod prodeſt ad deiiciendã aluum, ventrémq; exonerandũ: feruorémq; bilis ac ſanguinis infrenat.

Fit etiam è ziziphis contra ardentes febres, quod ſanguinem purgat: tuſſi & deſtilationi, quam calor mouerit, auxilio eſt.

Aliud ex acerbis vuis factitatũ, pollet aduerſus flauã bilẽ, & iocinoris calorẽ: ſtomachũ roborat: ſitim lenit, vomitionẽ leuat, & deiectũ firmat ventrẽ: opitulatur febri, quã ſanguinis putrilago excitarit. Recipit ſucci vuæ acerbæ librã vnã, ſacharis libras duas. Hæc ita ſe habẽt. verũ cũ ipſe reliquorũ ſimpliciũ vires noris, poteris ꝓ tuo arbitrio, & ſimplicia vniusque modi, & varia medicamenta, hac via & ratione adiutus, cõponere. Solũ enim hęc & alia id genꝰ

medicamenta, in febribus paramus.

DE POTIONIBVS medicamentariis, aduersus affectus qui febreis comitantur.

PORRO ex permultis simplicibus speciebus, varia fingimus medicamenta: partim, cum ad vnũ & idem medendi spectant institutum, quæ componuntur, medicamina: partim, cùm varii casus concurrentes, varia exigunt auxilia.

Compositionis medicamentariæ ratio.

SIQVIDEM cum laborantem solùm refrigerare (verbi gratiâ) volumus, violæ & lactucæ semina, & nymphææ florem, & talia cum sachare commiscemus: ac tantisper coquimus, dum aliquod nanciscantur concremẽtum: iusq; decocti ex frigida aqua prębemus potandum.

Quòd si calidam, putremque materiam ad vrinas conuertere statuamus, iis intubi satiui vel erratici, quod cichorium appellant, radi-

cem, & teneros aſparagorũ partus, turionéſue, & cucumerum ſemina, acinos ſolani, cæteraq; huius generis permiſcemus.

*Quemadmodum ſanè, ſi ventrẽ mol*lire fuerit in animo, cũ reliqua pruna, tum maximè damaſcena adiicimus, & ferè quippiam nigræ caſiæ. eſt autẽ fructus fiſtuloſus, teres ablõgusq;, cõcretũ intus humorẽ ferẽs: non vna coaleſcens cõtinuitate, ſed ex interuallo intercedentibus lignoſis tenuibusq; membranis ſeptũ, ſeminalib⁹ granis figurâ & ſpecie nõ diſſimilibus, iis quæ cognita nobis ſiliqua profert. Hoc ſufficiẽti modo datum, incandeſcentẽ torridamq; bilem, citra moleſtiã expurgat: denique iis, qui ob tenerã imperfectãq; ætatẽ aut q̃uis aliam occaſionẽ, deiicientia aluũ medicamẽta reſpuunt, hoc audẽter & intrepidè dam⁹. Tu verò & alia quoq; ventrẽ emollien

Caſiæ deſcriptio.

tia mediocriter, poteris supradicto adiicere medicamento: cuiusmodi sunt portulaca integra, atriplex, etiã mercurialis, maluaq;: siquidẽ singulę harũ feruefactę cremorem succũq; reddunt, aluũ emolliẽtem. Neq; profecto nos latet, si nõnulla ex primũ dictis cocta cũ sachare pmiscuerimus, & aluũ emolliens & refrigerãs, par cõstructũ iri medicamẽtũ.

Quinetiã si ventrem qui immoderatius fertur, supprimere tẽtemus, & aliâs corpus refrigerare: superi⁹ memoratis refrigerãtib⁹, rosas, & myrti bacas, si op⁹ sit, & rheum, quo in culinis ad opsonia vtũtur, & id genus similia adiũgimus. In quibus tamen nos nõ prętererit, diuturnã, serpsisse vẽtris profusionẽ, & humorẽ turgere, astringẽtibus & refrigerãtibus ea miscemus, quæ vrinam cient: videlicet, vt ductis aliò riuulis, profluuiũ auertatur, in alios exitus euocatum.

Si enim hac ratione medendi, non vtamur, irrepens defluuium, pręcluso itinere, denegatoque egressu per has astringentium & cohibentium vires, quosdam ventris & pedum tumores creabit, & hęc quidem hac ratione curantur.

Simili modo, si frequentes bilis vomitus in febribus existunt, & iā modū excedunt, dictis iam refrigerātibus, vuę acerbę succum, & portulacę semen (quæ biliosis vomitionibus, auxilio sunt) admiscemus. CAETERVM iocinori, quod intemperies aut feruor malè habet, oxyachantę vel succum vel baccas, iis quę refrigerando sunt, commiscemus. Propterea ei, quod santalum vocant, & intubi seminibus & succo, addimus quæ mediocriter astringendo, refrigerāt. siquidem, hæc omnia refrigerant, viresq; iocineris recreāt.

QVÒD si in vētrem ferè defluxio

decumbat, & interanea punctim vellicet, vulnusq; aliquod mordicùs creauerit, ita vt dysenteria iam hærere videatur, & sanguis, cruentaque alui proluuies feratur: tum refrigerantibus, & astrictoriis adiungito, quæ sanguinem sistunt, & alui strigmenta cohibent. qualia sunt, hypocystidis, arnoglossi & polygonii succus, & succinum, lapis corallius & hęmatites, lemnium cretę sigillũ, & qui draconis sanguis adpellatur: & quod nosti medicamen dysenteriis adsumi, hoc etiam sanguinis reiectionibus dandum putato. CVM iam pus reiicitur, & tussis lacessit, astringentia subducere conuenit: solisque sanguinem sistentibus vti, cum mediocriter refrigerantibus, si homo incalesceret: in iis autem emollientia, & quę cõcoquant, quæq; nonnullum sibi lentorem vendicarunt, superhabun-

dare oportet. qualia sunt hæc, Violæ, cucumerũ semina, seminis cotoneorum psylliíque lentus cremor, althęę maluęque semẽ, dulcis radix, & adiantum. hæc enim concoquũt præstantque, vt purulenta, faciliùs extussiantur. Si autẽ lenta glutinosáque cõcrescãt, marrubio & hyssopo, lenticiã digerentes & extenuantes, vitio opitulamur. QVEMADMODVM si per vrinaria vasa sãguis procedat, operępreciũ est iis quæ refrigerãt & sanguinẽ supprimũt, eas cõmiscere medicinas, quę mediocriter vrinã pellant: nõ, vt videlicet lotiũ cieamus, sed vt per vretica, iis, quæ sanguinẽ sistũt, medicamentis viã paremus. Alioqui enim periculũ foret, ne derasa ad hũc modũ plaga, humor quispiam eo conflueret.

OBSTRVCTIONIS
curatio.

Postquàm vtique calorem pariter, &

obſtructorios quoſdã infarctus, in viſceribus ineſſe ſuſpicamur, inibi cũ modicè refrigeratoriis, aliqua cõ miſcebimus, quæ humores extenuent, & infarctitios expediãt meatꝰ. Quòd ſi cũ duritia & tumore, obſtructorii viſcerũ adfectus adſint, ſimul quæ emolliãt, & concoquant, oportet adſumere. nec te clam eſt, in numero refrigerantium eſſe, violas, intubũ tam ſatiuum q̃ erraticũ, portulacæ ſemen & cõſimilia quædam: Extenuãdi verò, infarctus extricandi, & humores per vrinã ſubducendi facultatẽ obtinere, fœniculi radicẽ & apii & anethi, & horũ ſemina: inſuper aniſum & caron. Cùm verò non inſignis calor adparet, ſimul adſumere cõuenit, petroſelini ſemẽ, acorum, capparis radicẽ, triſaginem, centauriũ, & id genus ſimilia. Illa enim in eorum claſſe cenſentur, quæ magis excoquant,

& infarctus vitia referent. at postq̃ infarct⁹ mediocriter expediueris, al theę semẽ & malue, eupatorium, bu glossum & buphthalmũ, chamęme lũ, melilotũ, dulcemq; radicẽ, & id genus similia cũ sachare paramus, pro ratione caloris, maiore aut minore incendio flagrantis. Verùm, cum frigus magis inualescit, longe melius, si cũ melle potiones, vel ex vino salgama concinnentur. Abstinendum verò omnibus inibi, quæ insigniter refrigerant, medicamẽtis.

SI stomachus venterq; frigoris vitio laborent, in vsu sunt piper, zingiber & agalochum, calamus odoratus & cinamomum, reliquaq; odoramenta: insuper eorum semina, quæ flatus discutiunt, qualia fœniculi, anethi, cuminum, & seseli libysticũq; & caroum & talia. Multoq; magis, si venter spiritu distentus, turgeat.

VISCERIBVS humorum crudorũ copiâ grauatis, aut tumẽtib⁹, aut iam induratis, adſumenda ſunt, quę potentiùs obturantes infarctus leuant. Cuiuſmodi ſunt, triſago, chamępitys, centauriũ, & amara amygdala, acorum, iris, inula, polium, calcifraga, & talia: inſuper męum & hypericon, phu, ſtœchas atque paronium. hæc enim & id genus alia, obſtructis infarctisque viſceribus ſuffi cienter auxiliari creduntur: ad hæc etiam aquæ intercutẽ incipiẽtibus offuſionibus, & habitui malo.

ANTIDOTORVM VSVS & compoſitio varia. Digreſsio.

SED NE cum remediis, in huiuſcemodi potionibus, largior humor cõgeratur, imbecilliora q; videantur medicamẽta: excogitata ſunt Antidota, ex herbis, ſuccis, lachrymis, ſeminib. radicibuſque, cõgeſtis & operoſè tritis, & in vnũ cum melle coactis: quibus magna ex parte ex

rerum calidarum miſtura conflatis: interdum nõnulla, quæ vel mediocriter vel ſummè refrigerant, & ſtupefaciunt, cõmiſcemus, ad contemperãdos videlicet contrarios partiũ quarundam affectus: aut ad prædolentem partis ſenſum ſopiendum: quemadmodùm fit in medicaminibus, quæ colica nominantur. Sicuti & purgantia quædam eiſdem inſerimus medicamenta, per quæ purgamus, quæ putemus cõuenire: nõ ſecus atque in iis, quæ ſerapia vocantur, facere ſolemus. Quẽadmodùm autẽ plerunque ex calidis medicaminibus, & melle, antidota conficimus, ſic interdũ & ex frigidis medicamẽtis in leuorẽ exactũ redactis, & cũ aliquo ſimplici refrigerante zulapio in vnitatẽ coeũtibus, frigefaciẽtia factitamus antidota: ſicuti nõnũquam calefaciẽtia, vt dictũ eſt, zulapia.

PASTILLORVM COMPOSITIO & vſus.

EODEM modo, diuersos conficimus pastillos: refrigerãtes videlicet, & calefacientes, aut aliũ quẽuis praebẽtes effectũ. Ratio parandorũ haec est: Teruntur in farinã, q̃ ad cõpositionem apta esse vidẽtur, simplicia medicamina: eáque cũ cõueniẽti humore subigũtur, & in pastillos contẽperatè digerũtur: qui, cũ postulat vsus, triti, ex aqua aut vino, aut aliò quouis succo, vt cõgruere existimamus, praestantur ebibendi.

CATAPOTIORVM COMponendi ratio.

NEC dissimili ratiõe catapotia factitãtur. Verũ haec potissimũ in iis q̃ vẽtrẽ deiiciũt medicamẽtis excogitata sũt, ad fallẽdã medicamẽti insuauitatẽ: simul quò iniucunditatis copia bona ex parte deuorantes lateat: simul ne stomachus adscititiis grauetur humoribus, vernaculis interdum alioqui satis oneratus.

PVLVERES.

Vltima ſimpliciſſimaq́; omniũ, q̃ aſſumũtur, ſunt trituræ, lomema & pulueres, qui græci dicuntur xeria: quæ ſimplici modo ſic offeruntur.

MEDICAMENTORVM FORmę, quę quatenus durent.

I*gitur neq; hæc diu ſeruare licet, quòd* facilè & celeriter, euanida, fathiſcunt: at ſuam vim tueri ſeruareq́; poſſunt, vaſis recõdita denſis, ita vt imbecilliora fuiſſe reddita nos non fugiat: iis multò meliùs, & longiore temporis curriculo, catapotia, & paſtilli conſeruantur: dãnantur tamen hęc velut exhauſta iam longitudine temporis, & exucto eorum vernaculo humore. Plus iis durant, ad exquiſitam conſiſtentiam cocta ſerapia vel zulapia. appella enim hæc, vt lubet, barbaris ita vocata nominibus. Sed quę nos, herbas quaſdã decoquentes, adiecto mediocri melle,

Chylaria, id est, succatiũculas dicim⁹, vix duab⁹ ferè dierũ septimanis seruari possunt, humore iam corrupto & perniciem sentiente. Diutissimè omnium Antidota permanent, melle sibi talẽ vendicante naturam, vt sua commistione diutius inoffensa ea perdurent: improbantur tamẽ omnia vetustate, & tempore vires remittunt: ac insuper procedentia, facultatis quoque formulã exuunt.

Cæterùm omnia dẽsis & angusti oris seruata vasculis, meliùs peculiarem vernaculumq; tuentur conditionẽ. Sed de iis hactẽn⁹: haud enim expedit in talibus diutius immorari. deinceps itaq;, vnde iam digressi, rem reliqueramus, indidẽ exordio resumpto, persequamur institutum.

Redit à digressione ad institutum.

ITAQVE quib⁹ in febre medicamẽtis vtendũ, ꝑtereà in iis q̃ febrim comitãtur vitiis, quã viã ac rationẽ sequi deceat, habũdè nobis dictum

est. Adiiciemus autē & alia medicamenta, vt ex pluribus, vnicuique vitio magis familiaria deligere, & ex variis mistionibus, rationē ac viā tēperandi animo possis cōprehēdere, præcellénsque in talibus ratiocinator habearis. Igitur hinc exorsi, de particularibus disceremus medicamētis, & quibus singula vitiis subueniant. Deinde subnectemus purgātiū medicaminū, recensionem ac delectū: nouissimè post hęc exponemus q̄ exterioribus vitiis cōueniūt medicamēta. Sic enim de compositis medicaminibus liber fæliciter extremo claudetur vmbilico. Vnūquodque igitur eorū quæ à nobus tradentur, priùs inscriptā habebit pollicitationē: posteà species, interdū & rationem cōponendi. Tu verò rationis ac modi non imperitus, nōnulla ex iis sumēs, aut paria cū iis faciens, & modicè misturam mutās, vbi vitiis quibusdā cōuenire putaueris ob sen

Argumētū operis.

ſus vel acumen vel duritiā, tempera mentū aut conſuetudinē, aut aliā q̃-uis laborantis conditionē, ſecundū ſubiūctas rationes ac vias, ſic facito, facili epilogo & cōiectura colligēs. Porrò quātū ad medicamina pertinet, quædā edētur è græcis medicorū monumētis deprompta: quædā à nobis ipſis cōpoſita: nonnulla autē à vulgo audita & probata. nulli⁹ tamē authoris nomē inſcribetur, ne nois'cauſſa aliquo pacto ad medica mētaipſa ꝓpēſiores ſim⁹: niſi in ſanè q̃ paucis, & id quidē ob neceſſitatē: cętera vt mortuorū capita in polyādro tacebūt, ſic igitur exordiamur.

DE ZVLAPIIS ET Serapiis.

OXOSACHAR, cōcal facta corpora, potū iuuat: lōgis iā febribus, quas ſāguis aut bilis creauit, et calori iocinoris auxilio eſt: et lienē ab īfarctu liberat. Recipit corticū radicū cappa

ris, apii, & intuborum, ſingulorum drachmas viginti: ſpicæ, iūci odorati, ſeminis apii, ſingulorū drachmas quinque: foliorū rubrarū roſarum, & lati ſeminis fœniculi, ſingulorū drachmas decem. Omnia in vnū redacta, macerantur in aceti q̃ acerrimi libris ſex: quod ad domādū acorē, quatuor aquę libris diluatur, noctu diuq; ſimul perſtent: poſteà molliuſculo igni ad dimidias coquātur: tū ius decocti ſubigatur, & omnis euerratur ſpurcitia, zulapiūq; fiat. Quòd ſi tibi ſit in animo, vt pulchriorem cōtrahat colorē, croci drachmam adiicies: ſi verò moliri deiectionem alui cordi ſit, ſcammonii ſextulam vnam terito, & cum effer ueſcit, immittito.

Serapium ex Abſinthio, pollet, authore deo, aduerſus iocinoris & ſtomachi imbecillitatē & incādeſcētē inflāmationē: Lienis craſſitiē extenuat: pro-

deſt contra regiũ morbũ, calore procreatum: & colicos ſpiritus, cauſſâ caloris excitatos, obſtructos infarctus expedit: flatus diſcutit: humoréſque per vrinam pellit. Habet ſeminis abſinthii drachmas viginti: ſeminis caſſuthæ, florum violarum, & dulcis radicis, ſingulorum drachmas decem: adianthi, radicis iunci odorati, marubii, & lati ſeminis fœniculi, aniſíque, ſingulorũ drachmas quinque: ſpicæ indicę, foliorum eupatorii, corticíſque caſiæ, coſti indici, ſeminis apii, folii indici, nepethę fluuiatilis, ſingulorum duellam vnam. Omnia in vnum redacta & contuſa, in aquæ multùm calẽtis, octo libris macerato. quod vbi diẽ noctémque ſic relictum immanſerit, molli coquito igni, dum ex toto dimidium ſuperſit: ac tunc ſordibus expurgatis, iterato ſpecies: eáſq; cum aquæ libris ſex, ad lentum ignẽ

tantisper coquito, dum libræ duæ su persint: cúmque subegeris, purgato, & priori repurgato iuri cõmisceto, & ad ignem reducens, cũ tribus sacharis libris ad consistentiam coquito. Potionis ex ipso modus, vncia.

Serapium seu succamẽtum è *decocto* radicum, authore deo, & splenem & renes roborat: obturantes infarctus emendat: & excrementa extenuat: assumẽs corticum radicis apii drachmas decem: corticum radicis intubi & fœniculi, singulorum drachmas sex: cassuthæ drachmas quinque, florum violarum, absinthii, dulcis radicis, adianthi, anisi, singulorũ sextulas tres: seminis fœniculi, seminis apii, spicæ, eupatorii, singulorum drachmam vnam. Omnia simul confracta, coquito cum tribus aquæ libris, molliusculo igni, donec dimidium videris absumptũ: & subigito, & iuri decocti, sordibus de-

ſecato, & adhuc calido, mannę Perſicæ octo drachmas adiicito, caſiæ nigræ drachmas quindecim: rurſúmque ſubactis, & colo expurgatis, tertiæ colati iuris parti adiicies ſucci eupatorii drachmas quatuor, item ſucci abſinthii ſiciliquũ, olei amygdalis expreſſi tantundem quod reliquũ eſt, in alii duobus diebus prębeto potandum.

zulapium contra tuſſim, ſuſpiria, febrim, ventriculi calorem, & dolorem capitis: Sacharis libræ quinque, aquæ librę decẽ, ferueſcãt ad cõſiſtẽtiam vſque. Stillaticii roſarũ liquoris (quẽ rhodoſtagma nominãt) libra vna cũ ipſo ferueat, donec euaneſcat ſtillaticius roſarũ liquor, & ſachar remaneat: vbi perfrixerit, caphuræ grana quinque adiice.

zulapium tuſſiculare, optimum: *Dulcis* radicis drachmæ viginti: radicis fœniculi, apii, adiãti, zuphæ, id eſt, hyſ

ſopi, ſingulorum drachmæ decem: ſeminis cydoniorum, fœniculi, & aniſi, ſingulorũ drachmæ quinque: ſeminis maluæ, angurii & peponis, tragacanthæ, lupinorum, ſingulorũ drachmæ tres: zyziphi & myxi baccæ, ſingulorum quadraginta: vuarũ paſſarum exemptis vinaceis, vnciæ duæ: ficuum candidarum vncia. hęc in vnum congeſta, per diem et noctem in decẽ aquæ libris madeſcãt, & tantiſper incoquantur, dum medietas exhauriatur: & vbi recrementa fuerint colis exempta, ſacharis libræ duæ adiiciantur.

Zulapium contra iocinoris calorem, & ſitim, quam flaua bilis excitauit: & aduerſum vertiginem: viſcerum impactiles ſuffarctus expedit, et ſtomachũ roborat. Recipit violæ, portulacæ, & intubi ſeminis, ſingulorũ ſemiunciã: intubi erratici, quod cichorium vocant, intubi ſatiui, radi-

cis eupatorii, singulorum vncia: san tali rubri, rosarum, seminis capitulorum papaueris, singulorum sextula: cucumerum seminum vncia vna, sacharis libra vna.

ALIVD, antedicto frigidius, aluũ emolliens: Continet florum nymphææ, semiunciam: seminis portulacæ duellã, oxyphœnici vncias tres, pruna damascena quinque & quadraginta, zyzipha quinque & quinquaginta, & bacularum myxi triginta quinque, casiæ nigræ interanei sextantem, mannæ quadrãtem, stillaticii intuborum liquoris (intybostagma nominant) quincuncem: humorem, quẽ rosæ destillarunt, quadrantem, aceti tenuis & candidi sextantem, sacharis dupondium.

ALIVD zulapium, quod bilis in vomitionem, aut interanea impetus immoderatos cohibet: Capit rosarũ semiunciam, seminis portulacę dra-

chmas tres, baccarum oxyacanthæ vnciam vnam, ſpodii duellam: ſucci vuæ acerbæ, radicum ſylueſtris intubi, acinorum ſolani, ſingulorũ vnciam vnam, ſacharis libram: malorum & punicorum ſucci, ſingulorum vncias tres.

ALIVD habetur zulapium, quod immodicas acréſque ventris promotiones ſiſtit: ĩ dyſenteria ad iter quò meat vrina, bilis inſultus conuertit: & exuperantem interaneorum calorem infrenat, et obtundit. Habet ſucci oxyacanthę ſemiunciam, baccarũ myrti ſextulas quinque, roſarũ vnciam vnam, ſpodii ſextulas tres: maiores baccas huius ſolani, quã phyſſalida, id eſt, veſicariam vocamus, ſextulas quĩque: apii et fœniculi radicũ et ſimpliciũ aſparagi coliculorũ (qui cocti edendo ſunt) ſingulorũ vnciã, ſeminis capitulorũ papaueris ſextulas tres, ſacharis ſeſquilibram.

ALIVD aduersus sanguinem per aluum subeuntem, & dolores & tenesmos, & si immodicè venter feratur. recipit arnoglossi, polygonii, hypocystidos, singulorũ vnciã (quæ si nõ adsunt, in horũ vicẽ, succi eorũ, dimidiato põdere sufficiũtur) seminis acuti rumicis, seminis capitulorũ papaueris, singulorũ semiunciã: sãguinis dracũculi sextulas quĩque, croci sextulã vnã: boli armeniaci, lẽnii sigilli, singulorũ semiunciã: rhus quo in culinis ad opsonia vtũtur, vnciam vnam: florum mali punicæ, rosarum ægyptiarũ, singulorum sextulas quĩque, vinaceorum vnciã vnã, sacharis libras duas.

ALIVD aduersus strigmẽta, quæ in vrinis visuntur, & contra renum vitia, & calculos inibi cõcretos. Cõstat apii, & fœniculi radicum, syluestris pastinacę, helxinę, id est, vrceolaris, sideritis, singulis vnciis: ficorũ

pinguium ſextante: cicerum rubeo-rum,& eorum,quæ arietina vocantur,quadrante:ſeminis althææ et paliuri, ſingulorum ſextulis quinque, ſacharis dupondio.

ALIVD, ſi ſanguis aut pus à renibus aut veſica feratur,et tuſſi aut vomitione extundatur: Cucumerum ſeminũ vncia vna,ſeminis capitulorum papaueris, roſarum, ſingulorũ ſemiuncia: amyli,lemnii ſigilli, armeniaci boli, ſingulorũ duella:radicis dulcis,ſeminis altheę,ſingulorũ ſextula: ſpodii, ſextulæ tres: corallii & ſuccini,ſingulorum ſextulæ quatuor:ſeminis cotoneorum, ſemiuncia,ſacharis libra.

ALIVD,ad tuſſim à tenui capitis defluxione concitatam, & ad corporis æſtum: Virẽtia papaueris capitula integra,decem:dulcis radicis vncia,ſeminis althææ & adiãthi,ſingulorum ſextulæ decem: cotoneorum

granorum, & psyllii, singulorum duella: vuarum passarum, detra-ctis vinaceis, vncia: marrubii, cala-minthæ, seminis vrticæ, singulorũ sextulæ tres: ficorum pinguium, pal mularum, singulorum sextans: meli loti, siliquarũ sine interioribus gra-nis, singulorum sextulæ quinque: se minis lini & fœnigræci, singulorũ sextulæ tres: erui duella, croci sextu-la, sacharis dupondium.

ALIVD ad cordis vibrationem, & sensuum stuporem, & inuolunta rios fletus, & inde tum tremores tũ terriculamenta profecta. Continet trium santalorum singulatim sextu lam, violæ semiunciam: seminis basi lici, rosarum, singulorum duellam: florum buglossi & buphthalmi, sin gulorũ sextulas quinque: xyloaloæ sextulã, ambaris sextulã, croci duel-lã, caryophylli, moschocarydii, id est, muschatę nuculę, singulorũ sex-

tulas tres:tenuis cinamomi,ſextulã: dulcis aniſi,carnabadii .i. doronici, ſeminis fœniculi,ſingulorũ ſextulã: moſchi grana quinque,ſeminis capitulorũ papaueris ſextulam : malorũ dulcium ſucci,quadrantem: ſtillaticii roſarum liquoris quadrantem: laticis quem intybum ſtillauit , quincũcem: radicum fœniculi,apii, intubi erratici & ſatiui, ſingulorum vnciam:ſampſuchi, chamæmeli, artemiſiæ,ſingulorum ſemiunciam: ſacharis libras tres.

ALIVD,ad ſuppreſſos mẽſes , & ea quæ inde proficiſcuntur ſymptomata. Apii & fœniculi radicum,iridis, acori , ſingulorum vncia: ſampſuchi,chamæmeli, arthemiſiæ,ſingulorũ ſextula:pęonię,quatuor ſextulæ: thlaſpis ſeminis, ſextulæ tres: ammi,ſeminis fœniculi,mæi,ſingulorum duella : ſacharis libræ duæ. melius cedet , ſi cum melle cõficia-

tur: p̃sertim, ſi nullus calor infeſtet.

ALIVD, ad infarctus & tumores viſcerum, errantes febres, quartanarum reditus, malos habitus, & aquã intercutẽ: Radicis apii, radicis fœniculi, intubi erratici & ſatiui, fumariæ, ſingulorum vncia: triſaginis, eupatorii, aiugæ, acori, iris, ſingulorũ ſextulę quinque: ſeminis althææ, maluæ, adianthi, bugloſſi, radicis dulcis, buphthalmi, ſeminis petroſelini, mæi, ſecuridacæ, ſingulorum ſextulæ quatuor: radicis verbenacæ rectæ, ſantali, violæ, ſeminis intybi, ſingulorum ſextule tres: ſeminis fœniculi, dulcis aniſi, maſtiches, ſingulorum duella: ſpicæ, croci, cinamomi, ſingulorum ſextula: ſacharis libræ tres. quòd ſi nullus inceſſerit calor, melius cum melle factitatur.

H*ac igitur via ac ratione, zulapiorũ* miſturas moliri conuenit: habes etiam quibus auxiliantur vitiis, potes

tu quoque ex iam dictis, demonstrationis formulâ, et similia tũ nosse, tũ ex tua edere officina: & in alienis cõpositionibus ferre iudicium, quibus valetudinibus magis opitulentur. si enim tuam impendes industriã, medicamenta in eisdem vitiis, cùm copia materiæ redundet, ex radicibus, fructibus, herbis, succis, & quæ doctorum ars cum cõsyderatione pro hominum salute prodidit, inuenientur. Proinde illinc materias colligens, & insitas vires animo reuoluens, inibíque ægritudinum genera discernens, temperaturas, consuetudines, victus rationem ægrotãtium condiscens, secundum demonstratam formulam, dictis vtere medicamentis: próque tua fruge facias, variásque Minerua.

DE PASTILLIS.

Deinceps verò, vbi documenti modo, quæ opus est, de pastillis dixerimus,

& doctrinæ viam ac rationem, quæ in iis obseruari debet, exposuerim⁹: statim modo simili, antidotorum mixturas scripto mandabimus, quæ pollicitationis breuitatem, minime auferent. Cæterùm licebit tibi, vi am ac rationem singulorum medica mentorum, quam vocant Metho- dum, percallenti, quæ in aliis volu- minibus sunt sparsa, diiudicare: qui- bus etiam opem ferāt, & si promis- sio, quam frōte gerunt, temperamē- to respondere queat.

PASTILLVS ex indico rheo, prodest aduersus iocinoris & lienis obturantes infarctus: stomachum ro borat. Recipit rosarum siccarum, ab sinthii, rhei indici, singulorum du- ellam: spodii, spicæ indicæ, iunci o- dorati, lachæ purgatæ, succi eupato rii, singulorum drachmam vnam: santali, citrini, croci, & casiæ, du- plum, id est, siciliquum: tragacāthę,

mastiches, singulorum sesquisextulam: contusa & cribrata, cum succo fœniculi subigito, & digerito in pastillos: qui detur ebibẽdi cum aqua, in qua maduerit lacha : vel ex oxosachare.

PASTILLVS ex eupatorio, iecur & stomachum adiuuat: inflationes discutit, & horrores febrium, quas pituita creauit. R. Absinthii, iũci odorati, succi eupatorii, rosarum, seminis fœniculi, masticehs, singulorum semiunciam: anisi, tragacanthę albæ, singulorum drachmas duas: santali, citrini, spodii, singulorum sextulam: Tusa & in cerniculo creta, cum intuborum succo subigito, & in pastillos ex aqua, in qua lacha maduerit, & oxymelite cogito.

PASTILLI è spodio, contra febrim acutam, & iocinoris excalfactionem, & aduersus sitim quæ continenter excruciat. Rosarũ, sextulas

quatuor: ſpodii,ſeminis portulacæ, ſucci dulcis radicis, ſingulorũ duellã:tragacãthæ cãdidæ,et amyli,ſingulorũ ſeſqui drachmã:ſacharis duellam:ſubigito cum pſyllii ſucco. potio ex punicorum malorum latice.

PASTILLVS diarhodôn.i.è roſis,cor & iecur roborat: dolorẽ capitis abigit, à ſãguine vel flaua bile cõcitatũ:modus eius eſt ſextula, cũ roſarũ,vel nymphææ zulapio. Roſæ, tria ſantala, ſpodiũ, ſemen portulacæ,intubũ, violæ, ſingulorũ ſextula vna:Contuſa,cribratáque,ex ſtillaticio roſarum latice fermenteſcunt.

PASTILLVS Diaſantalôn, id eſt,è ſãtalis, ſtomachi robur firmat: calorẽ iocineris mulcet. Santali rubri,cãdidi & citrini, roſarũ, ſpodii, ſeminis portulacæ,ſeminis maiulii, ſeminis cucumerũ,parẽ modũ:Cõtuſum et cribratũ,ex zulapio caphurato ſubiges,vt fermẽteſcat:ſed zula

piũ duplũ omniũ aliorũ pondus habeat:modus,duella.

PASTILLVS ex oxyacantha,obstructo iocinori lieníque auxiliatur: pellit ſpiritus in iis, qui iam aqua ĩter cutem tentantur: potionis modus,ſextula, cũ oxyſachare & aqua. Oxyacanthę,ſucci dulcis radicis,roſarum,ſeminum cucumerum, ſingulorum drachmas tres:maſtiches, ſpicæ,eupatorii,ſingulorum drachmas duas: rhei,croci,ſingulorum drachmam:caſſuthæ,ſeminis intuborum, ſingulorum drachmas tres:ſpodii, ſextulam:mannæ drachmas ſex: tuſa,cribratáque,in paſtillos redigito.

PASTILLVS è maſtiche, valet aduerſus ventriculi perfrictionem: iis prodeſt, quos ructus torquet, & quorum cibus in ſtomacho coaceſcit. Maſtiches duellam: ſeminis apii & petroſelini, roſarum, ſeminis baſilici, dulcis radicis, ſingulo-

ſingulorũ ſextulam: tuſa hæc & cribrata, cum aqua apii ſubigito, dum fermenteſcant.

Paſtillus contra calorem & ſiccitatem faucium & thoracis, & eius exaſperationem, & flagrantem æſtum pectoris & ſepti tranſuerſi. Habet gummis, tragacanthæ, ſeminis portulacæ & cotoneorum, althęæ, ſingulorum duellam: ſucci dulcis radicis, ſextulam: ſeminis cucumerum, & lactucę, damaſcenorũ lachrymę, ſingulorum ſcrupulos duos. quæ tuſa cribratáque, & cum ſachare cocta, in eo, quem ſaliuarunt, lentore ſubigito: & coacta in orbiculos, ore, dum reſoluantur, detineto.

Alius paſtillus aduerſus cœliacum, lenitate inteſtinorum vel ſtomacho conceptum. Roſarum, ſpodii, ſingulorum ſemiuncia: oxyacanthæ drachmæ ſex: ſeminis acuti rumicis, hypocyſtidis, Arabicæ

gummis torrefactæ, acini malorum punicorum, myrti baccæ, coriani ſicci (colliganda & per diem noctemque in acerbo aceto maceranda: deinde ſiccanda & torrefacienda) ſingulorum duella: luti armeniaci drachmæ quinque: farinæ zyziphorum molitorum, & polentæ à piſtrino, ſingulorum drachmæ duæ ſeſquiſcrupulus: tuſa & cribrata, cum expreſſo cotoneorum ſucco, vel baccarum myrti Zulapio, aut acidorum malorum, ſubiguntur.

Alius paſtillus, qui ſemel epotus, auxilium adfert: Mali corii, gallarum, baccarum myrti, ſingulorum drachmæ octo: rhous ſyriaci drachmæ quatuor & viginti: Tuſa & cribrata, cum vino acerbo albo ſubiguntur.

Alius paſtillus, qui ſanguinem ſupprimit ſupernè ruentē: cruētas excrea-

tiones cohibet: dehiſcentia venarum, quæ in pectore & pulmonibus ſunt, oſcilla claudit: ruptáque iungit: cruorem à plagis, aut vulneribus, ſtomacho vel inteſtinis illatis, manantem deorſum, tenet: ſanguinis corruptionem fœminis ſiſtit, cùm ſuſpicio eſt, venæ in genitalibus ruptæ: prodeſt & iis, qui ſanguinem cum lotio excernunt. Luti armeniaci, gummis arabicæ, ſeminis portulacæ, ſingulorum ſemiuncia: ſpodii, ſemis rumicis acuti, ſeminis roſarũ rubrarum, baccarũ ſylueſtris pruni, baccularum myrti, coriãdri ſicci & torrefacti, amyli toſti, ſingulorũ drach. tres: acaciæ, ſucci hypociſtidis, corallii cremati, cornu cerui vſti, cineris maiorũ coclearũ crematarũ, ſingulorum drachmæ duæ: rhous ſyriaci, duella: tragacãthę candidę, ſuccini, ſeminis althęæ, & maluæ, torridorũ, ſingulorũ ſeſqui dra-

chmę: Cõtusa & cribrata, ç succo ar noglossi vel sanguinalis herbæ, vel cuiusuis consimilis, subiguntur, & in pastillos formantur: qui cũ aliquo astringente zulapio bibuntur.

P*astillus alius contra vitia ileosorum,* frigore contracta, efficax: Absinthii, seminis apii, anisi, tenuis cinamomi, casiæ duplicatæ, singulorum duella: myrrhæ rubræ, spicæ indicæ, fibrinorum testium, singulorũ sextula: piperis longi, lachrymæ papaueris, croci, singulorũ drachma. tusa cribratáque, succo fœniculi aut apii permiscentur.

P*astillus contra regium morbum effi* cax, lienis & iocinoris infarctiles impactus expedit. Hyeræ amaræ, absinthii, succi eupatorii, singulorũ drachmas duas: foliorum, rosarum, spodii, iunci odorati, asari, & indici folii, singulorum sextulam: lachæ repurgatæ, rhei indici, singulorum

drachmã: Tũdito, cribróque creta, cum intubi ſucco ſubigito.

Paſtillus é capparibus, aduerſus lienis œdemata: Corticũ radicum capparis, coſti indici, lachæ mũdæ, ſpicæ, polii, rhei, ariſtolochiæ rotundæ, caſiæ duplicatæ, iunci odorati, hyeræ amarę, ſingulorum duellam: miſceto cum apiorum aqua, aut cum aceto.

Paſtillus è papauere, valet aduerſus vehementiſſimum calorem, & vulnera renum, & veſicæ: Seminis papaueris, ſeminis lini, tragacanthæ, amyli, æquas ſingulorũm portiones, tuſas & cribratas, ſubigito cum muccoſa, q̃ expuũt, aqua, & ſeminis althææ concreticio liquore.

Paſtillus ad plagas renum, veſicæ, & vulnera eorundem, à flauæ bilis fluxu orta: imperum ſanguinis infrenat: plagas expurgat: & cicatricoſa reſiccat loca: thoracis aſperitati

prodeſt. Cucumerum & portulacæ ſeminum, amyli, boli armeniaci ſingulorum duella: tragacanthæ, & gummis, ſpodii, roſarum, nerei, (quam rododaphnem appellant) ſeminis cotoneorum & althęæ, ſingulorum drachmæ duæ: ſeminis lactucæ, papaueris, & apollinaris herbæ (quam vocant hyoſciamũ), pſillii torrefacti, ſingulorum ſextula: tunduntur, & in cerniculo creta, cum aqua ſubiguntur. potio datur ex aqua, vel roſaceo, vel concretitia ſanie, quam inter coquendum remiſerunt.

P*aſtillus alius, iis ſalutaris, qui ſanguinem* cum lotio fundunt: item purulenta expuentibus, aut ſentientibus exulcerationem: Seminum cucumerum, portulacę, ſpodii, ſucci radicis dulcis ſingulorum ſextulæ quatuor: ſeminis lactucæ & althęæ, gummis, roſarum, amyli, tragacanthæ,

ſeminis papaueris, ſingulorũ duella: nerii, ſeminis cotonei, rumicis acuti, ſingulorum drachmæ duæ: luti armeniaci, & acaciæ, ſingulorũ ſextula: croci ſemiſextula, id eſt, ſcrupuli duo: Tunduntur, & cribro cernuntur, vt cum pſillii ſucco fermenteſcant.

RYPHEI paſtilli conficiendi ratio. Palmularum triens: ficorum pinguium, vnciæ octo: vuarum paſſarum, libra: ſpicæ nardi, bdellii, ſingulorum vncia: nucis pineæ, ladani, pilularum cypreſſi celticæ, haſtulæ regiæ, ſtyracis, baccarũ minoris iuniperi, nulæ, aſpalathi, terebinthinæ, ſingulorũ vnciæ duæ: vice folii, ſpicæ quadrans ſubſtituitur, baccarũ iuniperi maioris, vnciæ octo, croci, ſabinæ, bryi.i. muſci arborum, iunci odorati, cyperi, cardamoni, ammoniaci, ſertulę cãpanæ, roſarum, ſingulorũ quadrãs:

costi, selibra: vini odorati, quātum ad ea excipienda satis sit.

P*astillus contra diabetem, id est, vrinæ* profluuium: Rosarum, spodii, gummis torrefactæ, singulorum semiuncia, santalorum, candidi, & rubei, succi dulcis radicis, tragacanthæ, seminis portulacę, psyllii tosti, singulorum drachmę duæ, & sesqui scrupulus: acatiæ, florum syluestris punuci, amyli torridi, seminum cucumerum, singulorum sesqui sextula: caphuræ, siliquarum, seminum rosæ, althęæ, grani cotoneorum, succi hypocystidos, rhus obsonarii, sanguinis draconis, seminis arnoglossi & rhei indici, singulorum drachmæ duæ: Tunduntur, & in cerniculo cribrata, fermentescunt: & cum succo psyllii, qui cum stillaticio liquore rosarum exiit, digeruntur in pastillos, quorum singuli drachmam æquent. ex his vnum

cum quopiam astringente zulapio bibisse satis est.

Pastillus cōtra stranguriā, id est vrinæ stillicidium, quod ex vesicę laxitate & humiditate accidit: Glandium, cyperi, thurísque singulorum, ęquæ portiones sumuntur: quibus tritis, & cretis paulum sacharis adiici- tur. bibat ex eo, qui male valet, duel læ pondus, appetente diluculo.

Pastillus contra copiam vrinæ, præter voluntatem fluentis. Rutam siccā, tusam cribratámque, ex melle subigito, & præbeto bibendam.

*Pastillus, qui aduersum vesicæ molli-*ciem ,, tridui spatio bibitur. Myrobalani drachmæ viginti: damasonii, & fructuum ab exoticis deportatorū, qui ampelilizes & embezi nominantur, & capitum papaueris, singulorum drachmæ decem: folii indici, cyperi, rosarū, succi hypocystidos, thuris masculi, & bde-

lii, singulorum drachmæ quinque: lachrymæ papaueris, drachmæ duę & sesquiscrupulus: Tusa & creta, melle subiguntur. modus potionis sit, duarum drachmarũ: & sumatur ex aqua, in qua ferrum candens fuerit restinctum.

PASTILLVS amarus, qui opitulatur stomachicis, item iocinorosis, lienosis, & regio morbo laborantibus. Semen apii, asarum, absinthium, anisum, amygdalæ amaræ, singula vnciatim miscentur.

PASTILLVS è seminibus, qui iis auxiliatur, quos iugis torquet defluxio, & quibus destillatio ad stomachum decumbit: item iis, qui in vomitiones effusi, cibum reddunt, cœliacis, dysentericis, ex austero vino vel myrite: sanguinem excreantibus, cũ posca: datur quoque fœminis, genitalium locorum defluxione laborantibus, ex decocto

apii. somnum quoque conciliat, ex luteo oui fronti illitus. Lachrymæ papaueris, triens: anisi, libra: seminis apii, libra: fœniculi, deunx: ammis, selibra: hyoscyami, id est, apollinaris herbæ, selibra.

PASTILLVS Dia coralliôn, id est, è coralliis, prodest sanguinolenta excreantibus, dysentericis, cœliacis, cibum fastidientibus: Corallii, cretæ (quæ aster cognominatur) florum syluestris punicę, hypocystidis, succi acatiæ, myrrhæ, rhei pontici, dauci cretēsis, omphacii, tragachantę, singulorum vncia: rhoûs syriaci, quadrans: radicis symphyti, triens: dulcis radicis, lemnii sigilli, amyli, singulorũ sextula vna & semis: gummis, lachrymæ papaueris, mysti, baccularum ægyptię spinæ, singulorum semiuncia: Excipiuntur arnoglossi succo & vino austero.

ALTERA eiuſdem paſtilli conficiundi ratio. Lapidis corallii, vncia: anagallidis herbæ, vncia : rhei barbarici, ſextans: ſpicę nardi, ſextans: myrrhę trogloditis, ſextãs: pæoniæ, ſextans: ariſtolochię longæ, triens: garyophilorum, quincunx.

PASTILLVS diaphyſſalidôn, id eſt, è veſicaria, pollet aduerſus renum & veſicæ exulcerationes, fluẽtem ſanguinẽ, & muccoſa ſtrigmenta excernentes, & vehementi dolore conflictatos. Huius paſtilli pondus drachmæ datur, febri non obnoxiis, ex dulci vino vel ſapa: febrientibus, cũ dilutiore vino: Lachrymæ papaueris, ſeminis cucumis, ſeminis apii, apollinaris herbæ, fœniculi, veſicariæ, ſingulorũ quadrans: amygdalorũ, triens: croci, ſextans: vini dulcis, quantum erit ſatis, vt hôc veluti fermento, concreſcant in paſtillos.

AMAZONIS pastillus valet ad ilei dolores, stomachi subuersionẽ: aduersum omnem inflationem: ad æstuantes, cibũ vomitione reiicientes, ad pũctiones, morsúsque stomachi, cũ vini protropi (id est, sponte profluẽtis è lacu) cyathis tribus: cholericis & cibos euomentibus, ex frigida: cœliacis & dysentericis, cum baccarum myrti decocto: lienosis, ex tribus aceti mulsi calidi cyathis. Seminis apii, anisi, cinamõi, singulorũ vncia: piperis, myrrhæ, lachrymę papaueris, castorii, singulorũ duella: absinthii sextulæ quatuor: Excipiũtur aqua & dẽsãtur in pastillos.

ASTER Aniceti dolores sopit & somnum conciliat, & ad multa vtilis est: stomachi vitia mirè sanat: acidos ructus, & ęgras coctiones dissipat: minora, & vertigines, inflationésq; discutit: ad dolores capitis, tũ potus, tum ex aceto resolutus, &

appositꝰ frõti, efficax est: valet cõtra auriũ dolores, adiecto perdicii herbę succo: & aduersus dẽtiũ dolores, si cibo indatur, galbano exceptus, aut ficulneo lacte: valet etiã contra oculorũ epiphoras & tonsillarũ inflãmationes, vino dulci dilutus, & gargarizatus: aduersus omnẽ sanguinis impetũ, ex myrtite vino: ad destillationes, diuturnas tusses, ex musteo vino Thereo, aut protropo, id est, sua sponte è lacu profluenti: efficaciter auxiliatur tabẽ sentientibus & purulẽta extussientibꝰ, marrubii decocto dissolutus: sanguinolenta excreantibus, dysentericis, cholericis, succo sanguinarię dilutus: cõtra omnẽ serpentis ictũ, ex ruthæ decocto potus, prędidio est: febriũ per circuitus repetentiũ significationes soluit, duabus horis anteà potus ex vino diluto: mẽses fœminis subducit, cũ arthemisię decocto solutus: vesi-

cæ affectus, in mulso vino dissolutus, tollit: mulieribus similiter opitulatur, quas vteri strangulatus exanimat: articulariis doloribus & podagricis, decocto gentianæ resolutus, efficax est. Ratio cõponendi & species, sic habent: Myrrhæ, spicæ nardi, casiæ cui fistulę cognomentũ est, lemnii sigilli (in quibusdã & piperis & mandragoræ radicis corticum) singulorũ sextulę quatuor: croci, lachrymæ papaueris, singulorũ vncia: dauci cretẽsis, styracis, anisi, seselis, seminis apii, singulorũ sextulę octo. Succi & lachrymę, vino odorato macerantur: reliqua tunduntur, & in vnũ redacta, digerũtur in quot voles pastillos.

Pastillus ad vlcera vesicæ & renum: Nucis põticę, seminis cucumeris, iuglãdis, sextulę tres: seminis cãdidi papaueris, croci, seminis maluę, lachrymę papaueris, singulorũ vncia: semi

nis apollinaris, candidi & nigri, sin gulorum duella: succo sanguinariæ, & melle despumato excipiuntur, & trium obolorum, id est, siliquarum nouem, pondere præbentur.

PASTILLVS dialectrû, id est, è succino, auxiliatur sanguinem expu entibus: & tam inueteratis q̃ recentibus tussibus medetur: pthisicis, hu morem à pectore reiicientibus, purulenta excreãtibus, cœliacis, dysen taricis, inflante spiritu turgentibus, opitulatur: est & medicamẽtũ, finiẽ dis dolorib⁹ efficax. Psyllii drachmę quinque & quadraginta: iris, masti ches, succini, scobis loti, croci, singulorũ drachmę, triginta, lachrymę papaueris drachmę quindecim. psyl lium in feruentẽ aquã coniectum, sinitur macerari, dum glutinosa & viscosa euadat aqua: dein humor ex primitur, & in pastillos formatur.

PASTILLVS Neapolitę, prodest

cruēta & puruleta extussiētib⁹, pthi sicis, & iis qui defluxionum iniuriis sunt obnoxii. Apollinaris herbę candidi seminis, succi mandragorę, singulorum drachmæ quinque: thuris masculi, lachrymæ papaueris, Hyspanæ styracis, ari, singulorum drachmæ decem: mastiches, drachmæ viginti: scobis, succini, croci, singulorum drachmæ triginta: succo psyllii excipiuntur, & in pastillos coguntur.

PASTILLVS Sphragis, id est, sigillum cognominatus, dolores sopit: defluxiones, tormina & tussim siccat. Myrrhæ drachmæ sex: papaueris lachrymę, thuris, croci, singulorum drachmæ quinque: mandragoræ corticis, apollinaris seminis, singulorum semiuncia: vino excipiuntur, & quibusdam fabæ magnitudine, aliis obolorum duûm pondere dantur.

PASTILLVS Philippi, medicamentum est, dysentericis, & sanguinẽ excreantibus fabricatum. Florum syluestris punicæ, acatię, hypocystidis succi, lachrymæ papaueris, rhus, thuris, myrhę, croci, gallarũ, lycii, aloes, rhei pontici, baccarum myrti nigrę, mali corii, singulorum semiunciam: vino Italico excipe, & febrim nõ sentientibus, ex vino præbe: febricitantibus, ex aqua.

PASTILLVS After appellatus, dolores lenit: omnẽ sistit defluxionem: omnem intestinorum dolorẽ mulcet: destillationes & vesicæ defluuia cohibet: strangulatus vteri & menstruos fœminarum cursus, defluxionem ad stomachum decumbẽtem, dysenteriam, & sanguinis reiectionẽ supprimit. Croci, terni oboli: seminis apollinaris herbæ, drachmæ sex: seminis apii, drachmæ sex: anisi, styracis, dauci seminis, singu-

lorum drachmæ quatuor * croci, la- * cnici.
chrymæ papaueris, singulorum dra
chmæ tres: castorii, myrrhæ, singu-
lorum siciliquus (sunt qui quater-
nas succi mādragoræ drachmas adii
ciant, vt Xenocrates) piperis candi
di, drachmæ sex: ex aqua cogūtur in
pastillos, qui trium obolorum pon-
dus æquent, & ex aqua præbentur.

Ex iam dictis occasiones sumēs, ipse pro tuo potes ingenio pastillos componere, & eos quos alii compo suerūt, discernere, cui quisque vitio conferat.

DE ANTIDOTIS PE nes varios adfectus.

Antidotus theriaca.

DE THERIACE, vt quæ in omnibus antidotis ob multiplicem vsum potiores partes obtineat, primùm differemus: deinde reliquas ordine prosequemur. Cæterùm non idem omnibus modus, neque cum

iisdem liquoribus præbetur. siquidē in delibutoriis, exitialibúsque venenis, aut ferarum, quæ virus eiaculantur, ictibus, nucis ponticæ seu auellanæ magnitudine datur: inueteratis capitis doloribus, vertiginibus, aurium grauitati, aut oculorum hebetudinibus, aut sensorio gustus instrumento languenti, ex vino medetur: comitialibus, suspiriosis & orthopnoicis, id est, iis qui nō nisi erecta ceruice spirāt, ex aqua mulsa pota auxiliatur. vtpote quæ lenticiam humorū incîdat, & glutinosam crassitiem extenuet, sic vt facilè eiectioni pareant: recenti quoque, & vetustæ tussi, & quibus thorax aut latus dolet, auxiliatur: si febri careant, ex vino mulso: febrim sentientibus, ex aqua mulsa, vel hydromelite. sanguinem reiicientibus, siue à pectore, siue à pulmonibus excutiatur, succurrit: si quidem recens fuerit excretio,

ex posca: si iam vetustatem senserit, ex aqua, in qua radix symphyti sit incocta: tam appetente diluculo, q̃ vesperi propinetur. itidem si stomachus negocium facessit, & venter ægrè concoquat, aut imbecillitate tentetur, si torminibus interanea ex cruciētur, si stomachus flatuoso spiritu turgeat, aut si colicus dolor, aut ileosus iamdiu torserit, iis theriaci antidoti modus conuenit, qui nucis auellanæ tuberculum æquet: & ex aqua calida datur cholericis, & cœliacis, & deliquium animi patientibus: consimili ratione, tinearum genus omne mirum in modum abigit, ex succo menthę datum. hoc antidotum, intestinos adfectus, & regium morbum, ingenuè persanat: sed febri non conflictatis, ex mulso: febrientibus, ex aqua mulsa prębetur. induratos absumit lienes, eorum colluuiē depascens, ex aceto mulso da-

tum: calculos in renibus cõminuit, cum apii aut petroselini, dauci vel anisi aut alterius cõsimilis decocto, propinatum: vrinæ difficultati, & vesicę exulcerationibus medetur, ex sapa vel passo nõ febricitãtibus exhibitum. cùm omnibus longis febrium horroribus, tũ maximè quartanarum opitulatur, quoties eo quis ex arte vtitur: nimirum postquàm transacto vigore, morbus sese remiserit, et vomitiones à cęna elicuerit. datur etiam hydropicis, cum decocto securidacę, vel similium: iis quibus corpus inæqualiter tumoribus scatet (anasarca græci, quasi subter carnem vocant) item elephantiâ laborantibus, sæpe præsenti est auxilio. membrorum resolutiones identidem potu sanat: fœminis purgationes ciet epotũ: emortuos partus excutit, ex passo vel aqua mulsa, ĩ qua rutha vel dictamnum inferbuerit,

fabæ magnitudine aſſumpta: ex pedibus laborantibus, & iis quorũ ruens humor articulos impleuit, adiumẽto eſt, poſtquàm ſe morbi vigor inclinauit, nõ ſemel ſed ſæpe numeró, drachmæ pondere, repetitum, et pro laborantis viribus, ac temperatura datum. Non corpus modo, vt dictum eſt, ſed & ægritudines quoque animi perſanat. eorũ igitur qui melãcholia, id eſt, inſania quã atra bilis creauit, laborant, varias imaginationes tollit, ſubinde vſurpatum medicamentum: quippe quod veluti è conceptaculis, & liene bilem atram ebibẽs, exhauriat: quemadmodum & ictis à ſerpente venenum, & lymphaticis aquæ pauorem (peſſimam vitiorum labem) iugiter datũ ſummouit: & præbibitũ perſæpe, cùm peſtifera graſſatur lues, noxam prohibet. iis qui per hyemis gelicidia iter faciunt, adſumere prodeſt,

tanquam bonũ viſceribus indumentum, ſuum eis calorem impartiens, ea corroboret. dare autem oportet, cùm, qui ſumit, probã fecerit coctionem: qui crudus fuerit, & ciborum plenus, ebibat ieiunus. per æſtatem, aut florentem ætatis iuuentam, aut vigentẽ caloris inclementia, præbere nequaquàm oportet, niſi impendens periculum vrgeat: quanuis neque tum demum copioſum, aut frequens medicamentum erit miniſtrãdum. verùm iis, qui trãſacta iam iuuenta, ad ſenectam ſpectant, aut ætate confecti ſunt, & multum & ſępe, nõ ex aqua modò, ſed ex vino quoque ad vnam vſque drachmã ſumere conuenit: pueris verò prorſus inhibẽdum. quippe medicamenti magnitudo, pueriles vires longè ſuperat, corpúſque facilè reſoluens carpit, inſitúmque ſpiritum celeriter extinguit. Porrò medicamentũ hoc

Andromachus, princeps Neronis medicus, primùm cõdidit, eiq; declarationẽ, heroicis carminibus descriptam, nuncupauit. Sed Galenus mutatâ formâ, cõpositionẽ reddidit meliorẽ. Cuius medicamẽti cõponẽdi talis habetur ratio. Pastilli scyllini, triens: pastilli theriaci, sextans: edychroi spissamenti, sextans: cinamomi, piperis cũmunis, lachrymæ papaueris, singulorum sextans: rosarum, scordii cretensis, seminis napi, iris iliricæ, agarici pontici, succi dulcis radicis, singulorũ vncia: ginziberis, myrrhæ, croci, radicis quique folii, radicis rheipõtici, nepetę, marrubii, petroselini, stęchadis, costi, piperis candidi, piperis lõgi, dictãni, iunci odorati, styracis, seminis apii, seselis masiliensis, thlaspis, ammis, trisaginis, aiugæ, malobatri, succi hypocystidis, nardi celticæ, męi athamãtici, gentianę, anisi, seminis fœniculi,

lemnii ſigilli, chalcitis, amomi, aco ri, fructus balſami, phu pontici, hyperici, acatiæ ſucci, galbani, gummis, cardamomi, ſingulorum duella: bituminis, dauci cretenſis, ſagapeni, opoponacis, caſtorii, centaurii tenuis, ariſtolochiæ, ſingulorum ſextula: opobalſami, vncia vna: mellis attici, & vini optimi, bonum ſpi rantis odorem, quantum ad ſuccos & lachrymas ſatis ſit.

Compoſitio hedychroi.

MARIS, aſari, amaraci, aſphalathi, iunci odorati, croci, calami odorati, phu pontici, caſiæ, folii indici, ſingulorum duella: xylobalſami, opobalſami, cinamomi, coſti, ſingulorum ſextulæ tres: myrrhæ, foliorum malabathri, nardi ſpicæ, ſingulorum ſextula: amomi duella: maſtiches ſextula: vini odorati quod ſatis ſit. Andromachus croci, & caſię ſingulas vncias ſcripto mandauit.

Theriacæ parãdæ ratio iuxta Galenũ.

DE parãdæ theriacæ ratiõe sapiẽtissim⁹ Galenus inqt, dictũ mihi antea fuit qđ si qs semel effici medicamentũ viderit, nõ ãplius op⁹ habiturũ, vt iterũ aut tertiò cõspiciat. Verũ vt optima ĩ singulis medicamẽti generibus discernat: non semel, neque iterũ, neque tertiò, sed perquã sæpè cõtueri cõuenit, quæ in vnaquaque regione nasci putẽtur. Itaq; nũc de omnibus summatim & perq̃ paucis dicã. Radices quę vsui accõmodãtur, intentũ corticẽ, nõ rugosum neque ieiunũ habere oportet (hoc bonę radicis argumentũ est.) Fructus cũ suis surculis et nominatis germinib⁹, esse pręcellẽtes, et multos, vnà cũ iis quæ fructibus adhęrescũt: Semina eligãtur altilia & vegeta, quæ perinde atque radices, ob extẽsionẽ corticis cognoscuntur: succos & lachrymas eligere conuenit, tẽpore,

vel ſqualore non exiccatas, quæque nõ elangueſcentes et euanidas prę ſe ferant qualitatũ ſuarũ cõditiones, ſic vt guſtus iudicium ſubeuntes, nihil reſipiant. Fructus itaque cum germinibus, pulpis et carnibus, floribus et foliis, in theriacen coniiciuntur: herbæ inſequentium ſimplicium, ſcordii, nepetæ ſeu calaminthæ, marrubii, ſtęchados, dictamni, polii, aiugę, triſaginis, hyperici, centaurii: Radices horũ, zĩgiberis, iridis, rhei, quinque folii, coſti, nardi indicæ, nardi celticæ, gentianæ, mæi, acori, phu, ariſtolochię tenuis. Semina iſtorum adiiciuntur, napi, petroſelini, thlaſpis, ammis, aniſi, fœniculi, cardamomi, dauci. hæc igitur genera in ægyptiacas pilas demitti conuenit: quippe quum duriſſimæ, nihil ſui corporis inter tundendum remittũt, quod in attritu, contuſis inſeratur: adduntur quoque hîc ſimul paſtilli ſcylli-

ni,et paſtilli theriaci,hedychroi ſpiſſamentum piper nigrum , longum, & album,& roſæ ſiccæ: prætereà agaricum,crocus,ſi fuerit ſiccus,iuncus odoratus,lemniũ ſigillum,chalcitis aſſa , amomum atque cinamomum,& fiſtula caſię,balſami liquor & acatia , niſi mollis fuerit , & humore imbuta:tunc etiam caſtorium & bitumen,ſed vino madefacta.crocus in polentam teri debet , ſi tutiùs eſſe videatur,nõ ipſum tundere humidum . omnes liquores, vino macerentur,vt diſſolutioni, & trituræ reddantur opportuniores : concretus ſagapeni ſuccus , & oppopanax, & lachryma papaueris(quod & meconium, & opium nominant) & acacia , quoties humens , & contuſu difficilis eſſe tibi videbitur,ſucc⁹ hypocyſtidis & radicis dulcis:thlaſpis verò & napi ſemen, ſecundum primas cõpoſitiones (vt maiores me-

os parare videbam) vnà cum pertusis in pilam indebã. Deinde cõtemplatus ob glutinosum lentorem implicita cohærere pilę vẽtri cauo, vbi sola seorsum anteà contriuissem, putaui in illam nonnihil vini infundendum, quousque tota terẽdo proluerentur: posteà iis vino madefactis, & detritis, admiscenda. Thus priuatim leuigare in mortario per se leniter, ne latiùs protendatur, melius fuerit: posteà si tibi fuerit in animo, comminutum habere in promptu, cũ tritis in vino respergas. Gũmi in vino macerari potest, idémque per se, & cum thure leuigari. proinde, quo dictum est, modo parentur omnia: quædam in mortario, cum vino trita: quædam comminuta, & arida, in farinam leuigata. Verùm quo tempore in vnitatem omnia coire debent, cum melle in duplici vase eliquescant: pri-

mum resina, deinde styrax & galbanum priùs in pila fracta, & contusa pistillis, aut vectibus ferreis, instillato melle crudo quàm paucissimo: posteà solis dilatata digitis, resinâ in melle liquefactâ, excipiantur, & sic operculatis rursum vasis resoluantur. Quippe melius, iis contectis, non ampliùs mel agitare: sed vbi vasculo præsenti operculum indideris, in aqua coctionem moliri. His verò liquefactis, arida adiiciantur iis, quæ ex vino trita fuerant, & ad sufficientem vsque crassitudinem denuò misceantur. Sic paulatim liquefacta, tepida transfundantur: & cum aliis in mortario, magno cochleari, robusto homine, vt in vnũ concrescãt corpus, subigãtur, & postquã in vnitatẽ per bello coierit, & iam quod ex iis con stat, videatur sibi aliquod adsciuisse cõcrementum, mellis nonnihil me-

diocriter cocti, & despumati, necnon aliquam comminutorum portionem, ac denuò mellis quippiam addere conuenit: deinde liquefacta, tepida iam, miscere, & omnia viriliter in magno mortario terere grãdi cochleari, superiectis quæ redundant aridis, insuper & melle: & quando à cochleari in vnitatem fuerint redacta, omnia è mortario coniicere in pilam expedit: tum & ferreis vectibus diligenter repurgatis, ne quid hæreat rubiginis, continuò tundere illitis succo balsami vectibus: siquidem theriaci medicamenti lentore imbuti hærent, vt ne facilè quidem à tundentibus eruantur. vt ergo haud ægrè negotium expediatur, extremas vectis partes, succo balsami delinire oportet, iugiter ad hoc ipsum opus, quicquid erit succi huius impendentem. Cæterùm in sole tundere meliùs, sic e-

nim omnia faciliùs in vnum coäle-
ſcunt. & cum id obimus negocium,
pilam, quæ medicamentum in ſe
continet, ſubtegere oportet: & exa-
ctis quatuor aut quinque diebus, in
ſole tundere: nec ſecùs ex interual-
lis idem opus repetere, & rurſum
ſex, aut ſeptē diebus ad duos vſque
mēſes, aut quadraginta prorſus dies
obire. & hæc quidem hactenus, quę
ad optimam componendi medica-
minis rationem pertinent, ſcriptis
mandata ſint: vt autem nigreſcat
(haud enim noui qualiter id vſurpa
tum fuerit, vt qui colorem hunc
non aſſequatur, riſui ſit) obſeruan-
dum quidem nobis eſt, ſed noſcen-
dum, nihil virium medicamento à
colore adiunci veram coloris hu-
ius fruſtratio ob chalcitim crema-
tam accidit, quæ vel flaua, vel ful-
ua redditur: & ſi minima portio
ęius iniiciatur, colorę tamen emi-

net. Itaque nequis in hac re videatur hallucinari, aut errorem committere, iis mentem adhibeat, quæ mox ſum dicturus: drachmas certè quatuor chalcitidis, antidotum recipit: ſed hanc multò copioſiorem inaſſare conuenit. hac ratione, Drachmas crudæ chalcitidis non pauciores quadraginta, in ollulam indito: deinde candẽtibus carbonibus, ollulam non operculatam impone: ac quando profuſum fuerit medicamentum, vel euehi conſpexeris leuius ac ſpumoſius, cõfeſtim detrahere conuenit, & humi deponere, & non quemadmodum conſueuimus interdum, ſimiliter ſuccedentibus ignem, aurã illi afflari (mirum eſt enim quàm fuluus color, vel flauus hinc excellat) ſed ne inſolari quidem oportet: verùm refrigerati, quod ſpumoſiſſimũ ſuper vehitur, nihil habẽs in ſe flaui vel fului neq;

luthei capere deinde, experimẽti gratiâ, paululũ ex hoc capientes, & terẽtes, intueri, nunquis colorũ post leuigationem appareat: si verò quali fuerat adsumptum, vel porraceo, vel spumeo colore cernetur, ex eo quaternas adiicere drachmas pauxillum enim hoc in tanta vsti copia cõperies. Verùm q̃ necessaria putauimꝰ, ad antidoti & cõpositionẽ & apparatũ, omnia iam nobis dicta sunt.

Scyllinos panes hac ratione factitamus: Scyllam nouellam non perquàm magnam oportet oblinire, vt nõnulli luto (sordidũ enim mihi & spurcum, videtur) sed subactam polline (inassatur enim facile tenerrimus hic pollẽ) vt & in parassatu nonnihil virium huius participet: cum inassetur, facilè in furno vel cacabis aut clibanis, quibus panes coquuntur. Inter assandum, mentem adhibere oportet, vt æqualis assatu-

ra fiat:dein ſumptas alternatim eius tenerrimas partes, diligenter terere: & adiectis erui farinæ quàm optimę et recẽtiſſimę portiõibus æquis, in polentam ea omnia redigere, & in paſtillos mediocres cogere: qui in vmbra repoſiti, ad vſum aſſeruentur.

Theriaci paſtilli hac ratione conficiuntur: viperæ pro modo & quantitate totius compoſitionis adſumuntur, non omni quidem tempore, verùm maximè ineũte vere, venatu captæ, quoties iam relictis latebris, euocatæ foràs, poſteà in ſubdiales ſemitas præſerpunt: hoc modo venenũ non vſque adeò noxium poſſident. ſint ferę magnopè, mobiles, ſubflauæ, & ceruicem maximè protendentes, oculis rutilis & trucibus, impudenti ferocitate cernentibus, capitulis latioribus, corpe toto, & ventre ſinuoſiore, meatu proximè ſum-

mam caudem in ſidente, cauda non circumuoluta, quieto innitentes ſerptu. A maſculo fœmina his rebus diſſidet, & quód dentes caninos plures duobus exerit. Cæterùm vbi eos oportuné ceperis, priùs capita oportet & caudas abſcindere, in tantum vt abſciſcionis menſura, quatuor digitorũ fuerit. Verùm inter abſcindendum partes, intueri decet ſummoperè, an ſtatim ab amputatu, exangues, immobiles & prorſus emortuæ feræ videantur: ſi enim tales inueniantur, ad medicamenti miſturam inutiles eſſe putantur, quód ſi truncatis partibus, videas quendam in ipſis relictum adhuc motum, & ſanguinis vim ſeruare, aliquantiſper potuiſſe, quàm optimas eſſe vt cõpoſitioni antidoti, miſcantur, putabis, ad hæc totum exuere pellem oportet, & adipem, vtpote inutilem: & intranea omnia

detrahere: poſtremò in fictile vel lebetē, pulchrè incēſis carbonibus inſidentē, ne in coctura ſuū exhalēt nidorē, coniiciantur: & in fontana decoquātur aqua: ſal recens, & anethi ſicci, ſcoparū ramuli, eâdē menſurâ coniiciantur. cū autē carnes fuerint bene cōcoctæ (modus eſto coctiōis, quando ſpinę à viperarum carnibus fuerint ſeparatæ) tum depoſito ab igni lebete, ſpinas exactè ſecernito, nequa te lateat carnibus inhęrens: ita repurgatas tritáſque carnes, quā puriſſimo pani, mundiſſima ſimilagine coacto, commoderatè miſceto, & quemadmodùm præcipit andromachus, in panificia digerito. Magnus autem Damocrates, pares carnium & panis portiones miſceri voluit. ſic eas cum pane detritas, affuſo iure decocti, quantum ſatis eſt, in mediocres paſtillos conglomerato, & pauxillum adhibens la-

chrymæ balſami in miſtura, & in vmbra reponens, ad totius medicamenti concinnationem ſeruato. Habes theriaci antidoti componēdi rationem, exactè tibi expoſitam. Porrò tibi hinc exploranti, licet ſcire, vti reliqua è variis ſpeciebus, antidota formandæ ſint: deinceps de cæteris diſſeremus antidotis, quę veteribus ac neotericis pleriſque, tum græcis tum barbaris condita ſunt. non tamen omnia exponemus (quippe in immodicam longitudinem liber ſuccreſceret) ſed quæ mihi celebriora videbuntur, vtilioráque, & plures ad vſus accommodatiora, proponentur: tum quæ in pauciores vſus veniunt: ſed meliús, quibus; remedia pollicentur, viciis opitulantur. Quorum enim magnus erupit vſus, multa fronte promittunt, & vires ſuas ad multa impertiuntur. ob id haud par eſſet, co

dem modo in omnibus aduersis valetudinibus eas efficere.

CENTENARIVM Antidotum, græcis, quod centenis constet speciebus, hecatontaides adpellatum: quod Galenus, Cæsari se dicasse cõdidisséque, aduersus omnia & peculiariter letalia venena, testatur. est alioqui vtile medicamentum, & ad varios vsus accommodatum, ac secundas à theriace obtinet. Abrotani drachmæ tres, cum dimidia: amomi drachmæ sex, aristolochiæ drachmæ octo, acatiæ drachmæ quatuor, croci siciliqu9, asari drachmæ quatuor, baccarum iuniperi semiuncia, anisi drachmæ tres, agarici drachmæ decim, fructus balsami drachmæ tres, bdelii drachmæ tres, florum syluestris punicæ siciliquus, gentianæ semiuncia: succi radicis dulcis, drachmę quatuor, seminis rape, drachmæ octo: cretæ sa-

miç drachma vna, ſeminis dauci ſemiuncia, radicis dracunculi drachmæ tres & dimidiata, ſeminis irionis vncia, iris ſiciliquus, myrrhæ drachmæ ſeptẽ, zingiberis drachmę ſeptem, eringii drachmę quatuor, ſeminis thlaſpis vncia, conizæ tenuis drachmæ ſex, cyperi drachmæ ſex, bacarum cedri drachmæ ſex, acori ſiciliquus: cicutæ corticibus caſtratę, drachma vna: ammis ſemiuncia, ſeminis cnici drachmæ ſeptem, cinamomi drachmæ ſex, coſti drachmæ ſeptem, centaurii ſemiuncia, caſiæ fiſtulæ drachmæ quinque, caſtorii drachmæ ſex, calami odorati ſemiuncia, gummis ſiciliquus, cardamomi drachmæ quatuor, ſeminis roriſmarini (quod cenchry dicitur) drachmæ tres: cyphei drachmę quatuor, galbani drachmæ ſex: roriſmarini ſemiuncia: ſaluię drachmæ quatuor, lonchitidis ſeminis

drachmæ tres, ſeminis lini drachmæ tres, ſeminis fœniculi drachmæ ſex, thuris drachmæ ſex, lachrymæ papaueris drachmæ decẽ, lemniæ rubricę drachma vna, malabathri drachmæ octo, mæi drachmæ ſex: nardi ſyriacę, drachmę ſex: anatum ſanguinis, drachmæ ſex: nardi celticæ vncia: ligni balſami drachmæ ſex, ſeminis hormini drachmę octo, lachrymæ balſami (quã opobalſamon vocant) ſemiuncia, candidi erui vncia, radicis panacis drachmæ tres, lachrymæ panacis (quã vocant opopanacen) ſemiuncia: ſecuridacæ drachmæ ſex, herbæ ſanguinalis drachmæ nouem, polii drachmæ quinque, inulæ drachmę quinque: quinque folii drachmæ octo, petroſelini ſemiũcia, lachrymæ peucedani vncia, piperis nigri drachmæ quinque, piperis candidi drachmę quatuor, piperis longi drach-

ma, ſcinci drachmæ quinq;: terebin
thinæ, drachmę quinque: roſarũ vn
cia, ſagapeni drachmæ ſex, ſtœcha-
dos drachmæ .iiii. pineæ nucis tor-
refactæ, drachmæ ſex: iunci odorati
ſemiuncia, carniũ vuarũ paſſarum
drachmæ quatuor, ſeſelis drachmæ
quinque, ſeminis paſtinacæ ſemiũ-
cia, fellis taurini drachmę quinque,
aiugæ drachmę quinque, pſyllii dra
chmæ quatuor: ſcordii ſeſquidrach-
ma: hali (quã vocant ſymphytũ) ra-
dicis, ſiciliquus: herbæ pedicularis
(quã vocant ſtaphida agriã) drach-
mæ quinque: fructus trifolii, drach-
mæ quinq;: ſtyracis drachmæ quin
que, ſeminis tordillii ſiciliquus, teu
crii drachma vna, ſucci hypocyſti
dis ſiciliquus: alterci ſeu apollinaris
herbæ, ſiciliquus: radicis cotylido-
nis ſeſquidrachma: mellis quantum
fuerit ſatis.

ESDRAE Antidotum contra ve

nenatorum ictus, fabæ magnitudine ex vino datur: demorsusque locus eunti dormitũ, delinitur, & periculo vacabit. aduersus adsumpta venena, ante & secundum vomitionem, exhibetur ponticæ nucis magnitudine, diluculo & in cubili ex vino: præsumptum autẽ, noxam delibutorii veneni serpere nõ permittit. in capitis doloribus, in sapa resolutum illinitur fronti, & datur ebibendum sub noctẽ, appetente somno, phaseli magnitudine, dissolutum exiguâ aquâ, vel sapâ: insanis, dum somnus initur, fabæ tuberculo præbetur, ex diluta sapa: eóque in sapa soluto, frons & media superciliorum interstitia, & nares totæ foris perlinũtur in cubili. siquidem somnum accersit: non secùs & in diuturnis oculorum defluxionibus, sapa resolutũ, fronti ad supercilia vsq; sublinitur: ad erũpentes malarum

feruores, & dentiũ dolores, ſapâ dilutum, calfactúmque præbetur ore continendũ: ſtatímque dolorẽ leuabit. contra longã tuſſim, & ſpirandi difficultatẽ, põticæ nucis craſſamẽto datur, in ſapa q̃ aquâ ſit diluta: ſi verò febris adſit, ex aqua mulſa, diebus ſeptem, in cubili. cruẽta excreantibus, interno laborãtibus abſceſſu, & tabidis, fabæ magnitudine, cũ exigua ſapa, aquę frigidæ pauxillo diluta, diebus cõpluſculis manè & veſperi propinatur. longis ſtomachi doloribus cũ perfrictione, magnitudine fabæ cũ ſapa præbetur: ſi febrim experiantur, ex aqua mulſa: ſingultui ob plenitudinẽ erumpenti inter frigora, fabę craſſitudine exhibetur, ex condito: cõtra duritias, ex aqua mulſa: & lieni laborãti, & aceto, aut aceto mulſo: ſed tumẽtes ptes, antidoto collinantur. calculoſis, cũ ſapa præbetur: vrinæ difficultati, cũ apii vel

petroſelini, aut alterius cōſimilis de
cocto: in alui profluuio, cœliacis af-
fectibus, dyſenteriis, ponticæ nucis
magnitudine, cū aqua mulſa: ſed eo
ſapâ reſoluto, vitiatę partes linū tur.
Iſchiadicis, aut quibus ruens deflu-
xio, articulos impleuit, ex melle vel
aliquo vnguento, vt glaucino, vel
irino, vel ſicyonio illinitur: elephā-
tia correptis, auellanæ nucis magni
tudine, cū mulſa, bis die datur, eó-
que in vino reſoluto, totum in ſole
corpus nouē dies oblinitur. Quip
pe porrigines & cuticulares ſquam-
mulæ decidunt, & aſſimulantis fa-
cultatis habitudo renouatur, fœmi-
nis, quæ partum ægrè enituntur,
imus venter ſublinitur, & facilè fœ-
tā ædunt. aduerſum vlcera maligna
(cacoëtha vocant) & inueterata, in
ſuperficie ac ſummatim erumpen-
tia, linteis inductum imponitur, aut
auriculario clyſtêre, aut fiſtulâ in-

ditur, vt ſanitati reddantur. Recipit antidotum, mameræ vnciam, amomi ſextantem, iunci odorati ſemiunciam, pyrethri duellá, croci vnciá, myrrhæ ſextulas tres, ſtyracis ſemiunciam & ſcrupulos duos, petroſelini ſextulam, tragacanthæ vnciam, hypocyſtidis ſucci ſextulas tres, iris ſemiunciam, ſcrupulos duos: ſeminis fœniculi vnciam, folii quadrantem: radicis ponticæ, roſarum ſiccarum, dulcis radicis, florum ſylueſtris punicæ, cinamomi, ſingulorum quadrantem: nardi celticæ drachmam, aquæ cœleſtis ſextulas duodecim: tũdito craſſiuſculè, & in duplici vaſe vnguentario poſtridiè coquito ad tertias, & humorem in alterum vas exprimito: expreſſi iuris huius, quantum ad diluenda ea quæ ſubſcribentur, ſufficere videbitur, miſceto. gummis, tragacanthæ, ſingulorum dra-

chmas ſex: myrrhæ, dulcis radicis, ſucci hypocyſtidis, ſingulorũ ſiciliquum: croci, maſtiches, ſingulorum drachmam, operoſè terito, paulatim expreſſi humoris nonnihil adiiciens. vtere cum vino ſcybelite aut thereo, aut premnio. eſto modus inſtar ſextariorum viginti quatuor. & vbi paſſo commiſcueris, in vaſe coquito: cumque mellis habuerit craſſitudinem, trita reſolutáque adiicito: rurſumque dum ſibi concrementum adſciuerit, coquito: & in vitreo vaſe recondito: cùm res poſtulabit, vt anteà dictum eſt, vtitor.

ANTIDOTVM aſyncritum, id eſt, incomparabile, contra quartanas: veteres capitis dolores mitigat: vertiginoſos adfectus & inſultus morbi cõmitialis mulcet: peruigilia ſedat: inſaniam placat: magnũ oculorum dolorem finit: defluxionem,

dentium cruciatus, ſpirandi difficul tatem, & omnẽ ſuſpirii cauſſam diſcutit: tuſsi diuturnæ, pulmonariæ, et laterali medetur inflammationi: humorem omnem ab officina pulmonum elidit: tenuia ſputa denſat, excretúque faciliora reddit, ex hydromelite potum: ſi ſanguis ſputo reddatur, ex aceto mulſo, vel poſca, vel ſanguinalis herbæ, vel plantaginis ſucco, ſiciliqui pondere: ſed pro laborantis viribus paululum quid, vel adiicito vel detrahito. ſtomacho præſenti eſt auxilio: huius ſiquidem humidam laxitatem adſtringit: cibi faſtidia leuat: ſingultum tollit: non retẽtos ob impetũ vomitionum, cibos ſiſtit; & omnẽ ſtomachi & ventris inflationẽ, in ructus ſoluit, vellicantes iocineris dolores permulcet: contra regium morbum efficax habetur: quippe quod in priorẽ naturam vnamquanque partem reuo-

cet. erumnosæ cogitabundǽque insaniæ quam atra bilis creauit (melancholiam vocant) tumultus leuat: lienis grauitatem submouet: faciei colorem reddit: pituitã, bilémque per intestina deiicit: distributiõis meat⁹ aperit: vrinas ciet, & ad renes impellit: sic vt ad vesicã arenulas & sabulosa deturbet: grumis à renibus & vesica coëuntibus medetur: vrinę difficultatem reprimit: ileosis & colicis cruciatibus, potu succurrit efficaciter: vetus alui recrementum subducit: inflammationem tẽporis curriculo discutit: tormina mitigat, & distentionem conceptaculorum resoluit. cùm verò non potest ore sumi, cum fœnigræci succo subter in ventrem datur, & à doloribus vindicat: maximè verò vteri calamitatibus opitulatur: nã enitentiũ puerperarúmque dolores permulcet: molestiam peruigiliorum, elationẽ vul-

uæ & diſtentionem mollit: morbo-ſam purgationem ad recreationem perducit: meatuum ſpiracula laxat: erumpentes vtero ſanguinis profu-ſiones, ſi ſolum detur, ſupprimit: quinetiam ſi ex vino calido infun-datur, ſiſtit eaſdem: deliteſcentibus renum collectionibus, potu ſuccur-rit: in podagris quoque & articula-riis doloribus eo vtēdum: hoc verò laborantibus auxiliari, experientiâ compertum eſt: maximè autem & in morborum acceſſionibus, vires huius medicamenti licet intueri ac deprehendere· ſiquidem non in os modò datum, ſed et reſolutis quo-que membris illitum, efficax eſt: pro deſt etiam iis, qui in alea vitæ con-ſtituti periclitantur. Ratio compo-nendi hæc eſt: Myrrhæ ſcrupuli de-cem & ſeptē: lachrymæ papaueris, ſcrupuli octodecim: amomi, ſcrupu li ſex: petroſelini, ſcrupuli quĩdecim

ſeminis apii, ſcrupuli duodecĩ: iunci odorati, ſcrupuli nouẽ: caſiæ Aegyptiæ, ſcrupuli quatuor: piperis candidi, ſcrupuli quatuor: atri piperis, ſcrupuli quindecim: ſinapis ſyriacę, ſcrupuli duodecim: ſtyracis, ſcrupuli ſex: ſeſelis, ſcrupuli quatuor: hedychroi magmatis, id eſt, ſpiſſamenti, ſcrupuli quinque: mellis deſpumati, quantum erit ſatis. modus eſt, drachma: Styracem melle diductum vſurpa: & arida reſperge: lachrymam pa ueris macera dulci ſapa, donec mellis habuerit craſſitiem.

ANTIDOTVM aureum Alexandri, cõtra defluxiones capitis frigore cõceptas, efficax: oculorum lachrymas exiccat: dentium dolores lenit: aduerſus capitis cruciatum ſummoperè prodeſt, illitum fronti: Comitiales, inſanos, vertiginoſos, & in vniuerſum omnem capitis noxam mulcet: tabidis, tuſsiculoſis, humo-

rem à pectore reiicientibus, cardiacis, ſanguinem excreantibus, præſenſenti eſt auxilio, datum vt iſchiadicis, coli et renum cruciatibus: aduerſus iliorum noxam, difficultatem vrinæ, & eiuſdem ſtillicidiũ valet: calculos comminuit: omni ventris adfectu liberat: quotidianis et tertianis febribus circa acceſſionis initiũ, ſufferuefacto ſtœchadis iuſculo, eximiè medetur: Aſari, fruct⁹ balſami, apollinaris herbæ, ſingulorum duella, ſcrupuli duo: garyophylli, lachrymæ papaueris, bacularum myrti, cyperi, ſingulorũ duella: balſami, cinamomi, folij, zudaris, zingiberis, coſti, corallii, ligni caſię, euphorbii, citheris (id eſt tragacanthæ) thuris, ſtyracis, męi, cardamomi, ſeſelis, ſaxifragi, apii, nardi celticæ, aniſi, ſingulorum ſextula: xiloaloes, rhei, caſtorii, nardi, galãgæ, lachrymę panacis, anacardii, maſtiches, ſulphuris,

peoniæ, eringii, thymi, acori, halica cabi, aristolochiæ longę, gentianæ, corticis mãdragoræ, trisaginis, phu, baccarum lauri, ammis, luphiæ com positæ (siue, qđ idẽ est, aliptæ) dauci, piperis longi, ligni balsami, seis petroselini, seis libystici, ruthę, hyssopi, succini, amomi, singulorũ dimidiũ sextulæ, id est, scrupuli duo: auri, argẽti, vnionum (quos margaritas vocant) blattii (seu onychis) ossis ceruini cordis, singulorũ, duella, scrupuli duo: eboris, calami, odorati, pyrethri, singulorum drachmæ sex.

Antidotum DIACOMERÓM à latinis nominatũ, efficaciter prodest difficulter spirãtib⁹, arteriacis, tussientibus, tabidis & omni pectoris & stomachi offensæ, aquę subter cutẽ fusæ, renũ doloribus: voluptatẽ parit: corpora saginat. cinamomi garyophylli, spicæ, zingiberis, zeduaris, costi, pyrethri, rhei, nardi

celticæ, ſingulorũ vncia: anacardii, piperis atri & candidi & lõgi, carda momi, aniſi, ſingulorum ſemiuncia: eboris, oſsium palmularũ, oſsis cor dis ceruini, corallii, ſingulorũ ſeſqui ſextula: moſchi, balſami, ſingulorũ ſextulæ dimidiũ: roſacei mellis(qđ rhodomeli nominant, quantum ſatis eſſe videbitur.

Antidotum DIACVMINÔN, arteriacis, difficultati ſpirãdi, tuſsiculoſis, inflationibus efficaci eſt ad iumento: noxam ſtomachi corrigit: coctionem adfert: aſtrictionũ vitia ſanat. Cumini ſextulę quĩquaginta: cinamomi, ſpicæ, zingiberis, piperis nigri, fructus balſami, ſingulorũ ſextulę decem: iris, cyperi, cardamomi, ruthę, libyſtici, ſingulorũ ſextulę quinque: mellis quãtum ſufficiet.

Antidotũ DIACITRINÔN. i. è citrinis, contra ſtomachi noxam efficax: nauſeam leuat, & coctionẽ præſtat. Recipit corticũ malorum

citrorũ, drachmas cẽtum quinquaquinta: ſtillaticii roſarum liquoris, drachmas quadraginta: cinamomi, garyophylli, zingiberis, piperis nigri, ſingulorũ drachmas viginti: galangæ, ſpicæ, pyrethri, aniſi, ſingulorum drachmas decem: mellis quãtũ ad ea excipienda ſatis eſt. Cortices citrinorum, in liquore, quem ſtillantes roſæ reddiderunt, molli igne ferueſcant, dum ad tertias redigantur: deinde adiecto ſufficienti melle coquantur, donec mellis craſsitudinem referant: depoſitóque ab igni aheno, tuſæ & cretæ ſpecies, in vas demittantur. Vtẽdum ante & poſt prandium.

Antidotũ DIALACHAN, facit aduerſum frigus ſtomachi: obſtruẽtes infarctus, inflationes: iocineris & renis duricias ſanat: aquæ inter cutem cauſas omnes diſcutit: menſes ciet: vẽtoſos ſpiritus ab alto cor-

poris abigit. Lachæ drachmæ quindecim: cinamomi, rhei, costi, ligni casiæ, aristolochiæ longæ, aristolochiæ rotundæ, fructus balsami, singulorum drachmæ nouem: garyophyllorum, moschi, cari (id est nucis moscatæ) carpesii, eupatorii, gentianæ, polii, anisi, singulorum drachmæ quatuor: mellis quantum satis erit. Modus potionis est, sesquidrachma, cum feruefactarum radicum iure.

Antidotum DIAMELÔN, id est, è malis, contra diuersas stomachi distemperaturas valet: appetentiam excitat: concoctionem efficit: nauseã sedat: & ex longa morbi imbecillitate sese recolligentes ad pristinum robur, mirum in modum restituit, & viuidum efficit colorem. Habet malorum dulciũ drachmas centum quinquaginta: liquoris rosarum stillatitii drachmas trecen-

tas, ſacharis drachmas centum: ſantali albi & rubri, ſucci dulcis radicis, roſarum, ſingulorum drachmas nouem: cardamomi, galangæ, moſcatæ nucis, ſpicæ, zudaris, ſingulorum drachmam: ſeminis baſilici, ſeſquiſcrupulum. Mala intus & extra purgata tundito, & lento igni in ſtillatitio roſarũ liquore ad tertias coquito. poſteà mellis deſpumati, ſufficientem modum adiicito: & tandem feruefacito, dum ſibi mellis cõſiſtentiam adſciuerit: ſublatóque ab igni aheno, in pilam marmoreã mittito: & cũ ſachare tritas & cretas ſpecies ſubigito: & cũ rectè fuerint ſubactæ, in vaſe recondito. Modus, drachmę tres, manè & veſperi.

Antidotum DIARHODÔN, id eſt, è roſis, pollet aduerſus ſtomachi calorem, iocineris, lienis, pulmonum: contra viſcerum dolores, & noxam omnem totius corporis à ca

lore procedentem. Santali albi & rubri, singulorum drachmæ duæ, sesquiscrupulus: tragacanthæ, gummis, spodii, singulorum siciliquus: asari, mastiches, spicæ, cardamomi, croci, agalochi, caryophyllorum, soue, id est, galliæ muscatæ, anisi, fœniculi, cinamomi, succi dulcis radicis, rhei, seminis basilici, baccarũ oxyacãthæ, ĩtubi satiui, seminis portulacæ, seminis cucumerũ, singulorum drachma: vnionũ, ossis ceruini cordis, singulorũ sesquiscrupulus: sachcharis, rosarũ, singulorũ sescũcia: caphurę, grana tria: moschi, grana quatuor: zulapii rosarũ, quantum sufficiet, vt vnà fermentescant.

DIANTHÔN, id est, è floribus Antidotum, prodest præter rationem tribulatis, cardiacis, animi lætitiam auget: eos roborat, qui à longo morbo debiles adhuc, sese recolligunt: stomachum perpulchrè cor-

rigit. Florũ rorismarini, coronarii (quod dẽdrolibanõ appellãt) sing. drachmæ quadraginta : rosarum, violarum , dulcis radicis, singulorum' drachmę sex: garyophyllorũ, spicæ, nucis vnguentariæ (quam myristicã nominant) galangæ, cinamomi, zingiberis, zeduaris, xyla loes, cardamomi, anisi, anethi semi nis, singulorum drachmæ quatuor: mellis attici libræ duæ cũ semisse.

DIASATYRIÔN, id est, è saty riis antidotum, pollet contra vesicæ & renum imbecillitatem : iis etiam auxilio est, qui vrinam reddere nequeunt : venerem mirum in modũ stimulat, eámque certa de caussa cessantem haud segniter restituit. Con stat testium satyrii viridis, dauci satiui, dauci syluestris, nucis indicę, pi stationum, nucis pineæ repurgatæ, singulorum drachmis duodecim : zingiberis, garyophyllorũ, seminis

anisi, erucæ, singulorum drachmis quinque: cinamomi, scinci, bulbi seminis, singulorũ silici quo, sesquiscrupulo: mosci, siliquis septẽ: mellis sesqui libra. Radices satyrii, dauci tam satiui quã agrestis, priuatim & seorsum, tunduntur: collectæque in vnum, molliusculo igni paululum ferueſcunt. rursum pistacia & pineæ nuces tusę & adiectæ rigantur, dum aliquam crassitudinem conceperint: deinde sublato ab igni vase, tusæ & cribratę species, addũtur: postremò moschus cũ exiguo liquore, quem stillantes rosæ remiserunt, inseritur. Modus, cocheare est, ex vino dulci.

DIAPENIDIÔN antidotum, valet aduersus omnẽ pectoris noxam: tussi à frigore contractæ, vocis iacturæ, tabidis, purulenta excreantibus, diluculo & vesperi cum cremore ptisanæ calido. Penidiorũ

drachmæ ſedecim: nucis pineæ, amygdalorum, ſeminis portulacæ, capitis papaueris albi, ſingulorum drachmæ tres cum ſeſquiſcrupulo: cinamomi, garyophyllorum, zingiberis, ſucci dulcis radicis, tragacanthæ, ſingulorum ✱. mellis quantum ſit ſatis.

DIAPRASSIV, id eſt, è marrubio antidotum, prodeſt tuſſiculoſis & pituitoſioribus noxis. Hyſſopi libra, iris, dulcis radicis, nepetę, ſaluiæ, ſeminum cotoneorũ, nucis tedæ, ſingulorũ ſelibra: ſcyllæ triens, pulegii quadrans, inulæ, marrubii, ſingulorum triens: fœnigręci vncia: ficorum paſſarũ pinguium, libra: mellis quantum tibi faciet ſatis.

DIOROBÔN, i. ex eruis antidotũ, tuſſi ſubueit, & pectus repurgat. Styracis, terebinthinæ, thuris, radicis dulcis, croci, aniſi, iris, amygdalorum amarorum, erui, nucis pineæ

hyſſopi, ſingulorum quadrans: piperis, tragacanthæ, ſingulorũ vncia: mellis quantum videbitur ſufficere.

Illinctus compoſitio, *Capit croci vn*ciam: tragachanthæ pondo quadrantem: hyſſopi pondo ſextantem: dulcis radicis ſextantem: cornorum & amygdalorum, ſingulorum libram: mellis quantum ſatis fuerit.

DIANACARDÔN, id eſt, ex anacardis antidotũ: proficit vertiginoſis, comitialibus, difficulter ſpirantibus, ileoſisque: menſes pellit, incipientem aquã inter cutem, aut malum corporis habitum abigit. integer modus ſiciliquus eſt, cum perquàm diluto melle. QVI autem antidoto, ſcãmonii ſiliquas ſex inſerunt, citra moleſtiam flauam bilẽ deiiciunt. SI verò epythimi ſiliquas uiginti cõiunxeris, atram bilẽ

innoxiè ſubducet. SI verò colocyntidis pondus idem cũ ſcammonii pondere immiſcueris, pituitam purgabis. R. Anacardiorũ quadrãs: croci, caſiæ, folii, ſpicæ nardi, mæi, agarici, iunci odorati, rhei, ſingulorum ſeſcuntia: aloes pondo ſextans, garyophyllorum vncia: epithymi, acori, piperis, ſaxifragæ, maſtiches, iris, myrobalani, ſingulorum quadrans: mellis quantum erit ſatis.

DIAMOSCV, id eſt, è muſco: antidotum, pollet contra omnem malum corporis habitum, & iocinoris affectus: prodeſt lienoſis, ſtomachicis. i. quorũ venter cibi nõ eſt tenax: habitũ eximiè ad alimoniam roborat: corp⁹ reddit vegeti⁹, vernaculũ excitãs calorẽ. Sampſuchi, corimborũ, thymi, aloæ, iũci odorati, ligni balſami, ſagapeni, aſari, garyophyllorũ, caſię, coſti, radicis põticę

(rheum vocãt) zingiberis, pulegii, cinamomi, libystici, seminis apii, petroselini, dauci, mosci, singulorum vncia vna: mellis quãtum ad ea excipienda satis sit.

DIACALAMINTHES, auxiliatur iis, quos cibi fastidium vrget, appetentiam reuocans: ęgrè quoque spirãtibus, stomacho perfrictionẽ sentienti, & spiritu distento confert ex vino manè: si verò respuant siccum, nucis auellanæ crassamento estur cum vino. Piperis vnciæ sex: calaminthæ, pulegii, petroselini, singulorũ sescũcia, seminis apii vncia, libystici triens: seselis vncia: thymi semiuncia: mel sufficiens.

DIOSPOLITICVM valet aduersum tardas concoctiones, & concepta corporis & stomachi frigora: Piperis, cumini, zingiberis, ruthæ, nitri, singulorum libra vna: mellis librę quadraginta, si perquã humi-

dum placet esse:sin minùs, quãtum sufficit. Cuminum pridiè quàm medicamentũ cõdatur,acerrimo aceto debet macerari: tempore verò quo cõficitur, in fictilibus igni candentibus torrescat,deinde teratur.

Antidotum EX HERMODACTYLIS,conferens podagricis,articullariis doloribus: expurgat humores crudos,qui ad profunda artuum decubuerunt.Hermodactyli, galangæ,pyrethri,zingiberis,anisi,gẽtianæ, aristolochiæ, sing. quadrãs: mellis modus, qui tibi satisfecerit.

AEGYPTIVM antidotum,omnibus vitiis occurrit. Nam auxiliatur capitis doloribus,etiam qui mediam obsident caluariam: vertiginosis,comitialibus,veternosis, melancholicis,sanguinem sursum reiiciẽtibus,pulmonariis, laterum doloribus,tabidis,tussientibus, sãguinem excreantibus,orthopnoicis,cardia-

cis,ſtomachicis, iocineroſis, lieno-
ſis,regio morbo, renum inflamma-
tionibus, & lumbagine laboranti-
bus,quartanis,neruorum reſolutio-
ni,iſchiadicis,podagricis, articulo-
rum doloribus:obſeſſos calculo,vri
næ meatus expedit: callos,qui arti-
culos inſederunt, & condylomata
diſcutit, & omnia per vrinam ex-
cernit:conſequenter &viſum & re-
liquos ſenſus renouat: memoriā re-
fricat. Cōtinet triſaginis, hyperici,
ſingulorum dodrantem:centaurii te
nuis,vncias octo:ariſtolochiæ lōgæ
ſeptuncem:gētianæ vncias ſex:am-
mi quicūcē,mei triētem,petroſelini
quadrātem, phu ſextantem:agarici
vnciam (nonnulli & nardi celticæ
ſextantem adiiciunt) radicis pōticæ
pondo drachmas tres:mellis quātū
eſſe ſatis fuerit viſum.modus exhibi
tionis eſt, maiori ex pte, drachma:
primo tēpore,ter in menſe: poſteà,
bis aſsumitur,& morbo liberat.

Antidotum MYTRIDATIS, ATHANASIA dictũ, aduersus letifera venena & animantium ictus, quæ virus eiaculantur, efficax: stomachicis, & quibus in ventriculo cibus coacescit, sanguinẽ excreãtib⁹, tussi longa conflictatis, iocinerosis, lienosis, vteri & vesicæ affectibus. Piperis candidi, grana quadraginta: męi, asari, acori, dauci, petroselini, nardi indicę, negyritæ calculi, singulorũ semiuncia: costi, myrrhę, singulorum vncia: cinamomi, casię, singulorum drachmæ duodecim: mellis quantum erit satis. in quibusdam agaricum & scordium adduntur.

DIASCINCV, id est, è scinco, antidotũ Mitridatis Eupatoris: valet contra exitialia venena, & aduersum omnem letiferam materiam & ictus omniũ virus eructãtium: intestinis affectib⁹ efficax: cõceptũ adiuuat: mẽses ciet: emortuos ꝑtus ex-

cutit: hęrentes ſecundas reſoluit: febres, circuitu repetẽtes, diſcutit: mẽbris captos, tremuloſque firmat: iis quibus rigens ceruix ſcapulis adhæret (opiſthotonicos appellãt) iſchiadicis & podagricis auxiliatur: item vitiis oĩbus, quæ ex neruorũ ſympathia, id eſt, mutua affectione oriuntur. Ratio concinnandi ita ſe habet: Scinci, ſagapeni, acori, coſti, hyperici, acaciæ, iris, mæi, gummis, ſingulorum ſiciliquus: roſarum, gẽtianæ, cardamomi, ſingulorũ ſemiuncia: ſeminis papaueris, oboli duo: ſtyracis, drachmæ quinque, ſeſqui ſcrupulus: polii, caſię, ſeſelis, bdellii, balſami, piperis candidi, ſingulorum drachmæ quinque & oboli duo: hypocyſtidis ſucci, lachrymę panacis, myrrhæ, thuris, caſtorii, piperis lõgi, cyphis, reſinæ, terebinthinæ, ſingulorum drachmæ ſex: nardi ſyriacæ, opobalſami, thlaſpis, ſemĩs dau

ci, ſingulorũ drachmæ ſex, & oboli tres: croci, cinamomi, zĩgiberis, ſingulorum drachmæ ſeptẽ, oboli duo, dulcis radicis ſucci, agarici drachmæ ſeptem, oboli tres: mellis quãtum ad ea excipienda, ſuf-ficiet: & vini boni, quantum ad lachrymas reluendas ſatis fuerit. nos (inquit Galenus) ad incrementũ medicamẽti, gratiâ ſuppreſſorũ & hærentium menſiũ & cõcept⁹ cauſſa, vt pregnãtes citra periculum ferant, adiecim⁹ dictãni ſemiũciã: ãmoniaci, ſeminis ruthæ, ſingulorũ drachmas tres: cumini æthiopici, drachmas ſex: trifolii, ſeminis napi ſylueſtris, ſingulorũ ſemiunciã, triſaginis tantundẽ: radicis põticę drachmas tres: lachrymę cyrenaicę ſiciliquũ. iis adiunctis, vis medicamenti ad permulta redditur vtilis. Quippe qđ quadrimeſtres necaret part⁹ & trimeſtres depelleret.

DIACARCINÔN. i. è cancris antidotum, valet contra morſus ra-

bidorum. Cineris fluuiatilium cancrorum crematorum, ſiciliquus: radicis gentianę drachma: ea trita, bis, ter aut ſæpius ex vino albo dantur: iis verò qui iam horrent aquam, frequentiùs exhibere conuenit: vt autẽ bibãt, * ſuppone poculo lacerũ pãnum ſub ſedem, & bibent. Gentiana per ſe inſtar cochlearium trium ex aqua efficax eſt, dieb⁹ quadraginta vel ſexaginta: diebus ſeptem cum hienæ pelle, amuleti loco geſtatur: aut alyſsi herbę cochleare ex aqua vel hydromelite prębeto. Alyſſum herba marrubio ſimilis eſt, aſperior tantùm, ſpinoſioribus pilulis, flore cęruleo: hãc legere oportet ſub flagrante canis æſtu, & ſiccam tundere, in cerniculoque cretam, ita recõdere, nequid virium expiret. In vlceribus hoc vtendum. Picis brytiæ libram, opopanacis trientẽ, aceti ſextariũ ſumito. Opopanacem aceto

*

Alyſſum.

ſufficienti reſoluito, reliquum humorem cum pice coquito: cunq́ue diſſoluta fuerit, opopanacem addito, & ſeruato ne efferueſcat: & cùm rectè habuerit, longa & grandia formans ſplenia, parti demorſæ ſuperponito: ſed vlcus quadraginta dies ſeruari oportet, ne obducatur cicatrice.

Aduerſus ſcorpiones & animalia, quæ morſum adigũt: Ariſtolochiæ, zingiberis, ſingulorũ drachmas octo: calaminthæ, ſeminis ſylueſtris ruthæ, ſingulorum ternos obolos: piperis obolos duos: miſceto cũ ſanguine teſtudinis, & cogito in paſtillos.

Antidotum ad omnem ſerpentis ictũ efficax. hoc reuertens ex Arabia gallus, Cęſari donauit: multos milites, qui ſub ipſo ſtipendium faciebant, à rabioſis canibus demorſos, necnõ à ſcorpionibus, phalangiis, aliisq́ue

ſerpentibus ictos, incolumes ſeruauit: ruptis, vulſis & inflationibus coli auxiliatur. Recipit erui moliti drachmas quinque & viginti, radicis brioniæ, drachmas ſedecim, ſeminis ruthæ ſylueſtris, drachmas duodecim, fructus trifolii, iris, lachrymę panacis, ariſtolochiæ lõgæ, lachrymæ papaueris, myrrhæ, ſingulorũ drachmas octo: cumini, zingiberis, eryngii, lachrymæ cyrenaicæ, croci, ſerpilli, coſti, ſagapeni, ſingulorum drachmas ſex: ea vino ſubiguntur, & in paſtillos digeruntur: qui pro virib⁹ prębẽtur: integer modus triobolaris. cõtra feras, quæ venenatos morſus imprimunt, ex vino diluto: in cæteris affectibus, ex mulſo.

Epithema, quod à vipera ictis auxiliatur: Sagapeni, piperis, lacrhymæ cyrenaicæ, lachrymæ panacis, ſingulorũ pars vna: galbani, ſulphuris ignẽ

non experti, ſingulorũ partes duæ: lachrymæ reſoluuntur, & aridis tritiſque adiiciuntur, donec id in emplaſtri craſsitudinẽ lenteſcat. vulneri inducitur, & foris folia ficulnea vel vrticæ ſuperponuntur.

SOPYRIVM, antidotum aduerſum omnia letifera venena: prodeſt iocineroſis, in flationibus alui, & incipientibus aquę inter cutẽ offuſionibus, & præſertim quibus ſpiritus aſsidet. Capit zingiberis drachmas quĩque, ſpicæ nardi drachmas quinque, ſeſqui ſcrupulum: croci drachmas quatuor, & ſeſqui ſcrupulum: iunci odorati, ſiciliquũ, ſeſquiſcrupulum: caſię drachmas quatuor: cinamomi, drachmas tres: piperis candidi, ſeſquidrachmam: thuris, coſti, ſingulorũ drachmã (in quibuſdã & lachrymę papaueris drachmas quatuor) mellis quantum ſufficit.

Antidotum LYSIPOMVM, podagricis & articulariis doloribꝰ dã-

dum: item fœminis ab vtero suffocatis: itidem renũ & coli cruciatib⁹, aquæ inter cutẽ fusæ, stomachicis, regio morbo laborãtibus, in omni cruditate, malè habitis, maloq; humore imbutis, grauiter audientib⁹, caligantib⁹ oculis & hebetudine cęcutientibus, dentiũ & capitis doloribus, fastidiẽtibus cibũ, exolutis & ex longo morbo cibũ respuentib⁹, lienosis, iocinerosis, spiritu distẽtis, costarũ doloribus, lumbagini, dysentericis, & omni lassitudini. fiunt propinationes ad hũc modũ: Vini albi libræ quadraginta octo: mellis libræ duæ & viginti. modus, drachmæ tres ieiuno. Species antidoti hę sunt: Seminis populi nigrę, piperis, singulorũ vncia: petroselini, lybisti ci, męi, spicę nardi, sing. semiuncia, erucę, pulegii, fumarię, saluiæ, folii: zingiberis, bacarũ lauri, mastiches, thymi, gũmis, origani, cuniculę bubulę, cumini, sing. vncia: mellis quã

tum ſatis eſſe videbitur. Datur ſextula, febrim non ſentientibus, ex vino albo diluto: febricitātib⁹, ex egelida aqua bibitur ſeptem dierū curriculo: dein alternis, dum ad ſanitatē reducantur.

HIPPOCRATIS antidotum, quo, peſtilēti cōtagione populatim graſſante athenis, vſus, corona ab atheniensibus eſt donatus: capitis dolorem, illitum fronti ex vino, ſedat: & ex oleo auricularium dolorem, fimbriæ aut flocco inditū: nec ſecùs oris noxam, eo contentum. dādum autē eſt, ex hydromelite, nucis auellanæ magnitudine. tuſsientibus, lienoſis, iocineroſis, ſanguinem reiiciētibus, calculoſis, laterum inflammationibus, ægyptiæ fabæ tuberculo, ex oxymelite mero, cyathis tribus: iſchiadicis & interaneorum doloribus, lupini magnitudine in decocto pęoniæ: territis & à lemuribus, occu

patis, aut dęmonio obsessis, ab inter lunio, ad illunem vltimũ diẽ, nucis ponticæ magnitudine, in lacte asini no: quartanis febrib⁹ ex oxymelite, desinente luna. Calami odorati, iunci odorati, herbę sabinæ, singulorum triens: viticis seminis, cardamomi, cyperi, crocomagmatis, singulorum quicunx: nardi cælticę selibra, aspalathi septunx, pilularũ cupressi quadrans, rosarũ quadrans, ladani libra, myrrhæ libra, thuris libra, baccæ iuniperi paruę quadraginta (hæc vna tundũtur priuatim) nardi spicæ selibra, costi triens, folii bes, casiæ selibra, amomi quadrans (& hęc seorsum teruntur) mastiches triens (hoc priuatim item atteritur) styracis dextans (styrax paulatim adiicitur ꝓciosis bellariis) terebinthinæ libræ tres, mellis attici libræ quinque: vini veteris, quantũ sufficiet ad bellaria maceranda: conficiuntur,

purè & diligenter melle excepta.

Antidotum COLICVM, mirabile ileosis & quibus alui recrementum inventosum spiritũ degenerat, in maximis doloribus. Piperis candidi, alterci, singulorũ drachmæ quadragĩta: lachrymæ papaueris drachmæ viginti, croci drachmę decem: spicę nardi, euphorbii, pyrethri, singulorum drachmæ tres: melle cocto excipiuntur: medicamẽtum ægyptii fabæ magnitudine prębetur.

Alterum Colicum antidotum, etiam exterius admotũ, efficacem prestat effectum. Costi, anisi, singulorum drachmæ sex: seminis apii drachmę duodecim, nardi drachmę quatuordecim, castorii drachmę tres, petroselini drachmę quatuor, piperis albi & lõgi, singulorũ drachmę quĩque, iunci odorati drachmę tres, cinamomi drachma vna, lachrymæ papaueris drachmę sex, croci drachmę tres excipiuntur melle cocto. modus est

auellanæ crafsitudo, ex aqua calida.

Antidotum aduersus frigidum morbũ: Thymi, dulcis radicis tragacanthę, pyrethri, cinamomi, ſingulorũ ſeſcuncia: rhei ſemiuncia: myrrhæ, ſtyracis, garyophyllorũ, piperis ĩdicæ nardi, ſing. vncia, mel ſufficiens.

Antidotum cõtra difficultatẽ vrinæ: dari debet etiã iis qui lotium non cõtinent, & iis qui ægrè vrinã reddũt, quĩque ex ilibus & renibus laborãt. Semĩs apii, eruginis raſę, melãthii, erucæ, ſeminis galãgæ, ſinapis, herbæ apollinaris, zygiæ ſiccæ, aniſi, piperis albi, nardi indice * mellis quantũ ſatis erit. Antidotũ ſextulæ pondere datur manè & veſperì.

Paſtillus ANDROMACHI, cõtra renũ & veſicæ abſceſſ⁹, Seminis apii, ſeminis papaueris candidi, tragacãthæ, ſingulorũ ſiciliquus: amyli ſemiuncia: excipiũtur aqua, & in paſtillos coguntur. datur drachmæ põdus ex calida, iis qui ſanguinem

cũ vrina reddũt à vesica: Aluminis scissilis: tragacanthæ, singulorum drachma: gummis oboli duo: passo excipiũtur. modò oboli duo, modò totum medicamentum, prębetur.

P*astillus ad expurgationem vesicæ,* calculos rumpit: & quod est maximum, persanat, sic vt renasci prohibeat. Seminis dauci, seminis cucũeris, anisi, apii, seselis, petroselini myrrhæ, singulorũ drachma: casiæ, baccarum lauri, cinamomi, nardi celticæ, singulorum drachma: trita excipiuntur aqua, & in pastillos digerũtur. datur cotidiè ieiuno drachma, ad triginta vsque dies.

A*ntidotum in vitiis renum, calculum* comminuens. Calaminthę, pulegii, singulorũ drachmæ decem: thymi, petroselini, singulorũ drachmę quĩquaginta: libystici drachmæ quatuor, nitri, spicæ nardi, singulorum drachma: mellis sufficiens modus.

Nicerati antidotum, vrinam ciet, regio morbo opitulatur: Cicerũ siccorũ vncias octo: rorismarini quãtum manu capi potest: fœniculi tantundem: in aquæ sextariis sex decoquito, colatúmque præstato potandum, febricitantibus: iis qui febre non adficiuntur, ex vino.

Antidotum, ischiadicis, vertiginosis & habitu malo languentibus accommodatum: Anisi, castorii, singulorũ vncia: euphorbii, piperis, singulorum semiuncia.

Antidotum contra omnem lienis adfectũ, efficax quoque ad rupta, conuulsa, inflatiões, & muliebria vitia: Myrrhæ drachmas sex: nardi, radicis corticis capparis, peucedani radicis, dictamni, singulorũ semiunciam: costi drachmas quinque: panacis semiunciam, sesquiscrupulũ: polii siciliquum, sesquiscrupulum: periclymeni radicis, corticis ru-

biæ, ammoniaci, ſingulorum ſemiunciam, ſeſquiſcrupulũ: aceto mulſo excipito.

*Antidotum ad ſtrumas, abſceſſus auri*culari*os, quos adpellant parotidas, ad omnem quoque defluxionem. Capit flauæ theriacæ, caſtorii, ſylueſtris ruthæ, folii, zeduaris, galangæ, ſingulorũ drachmam: quæ melle excipiuntur. modus eſt, drachma, ex calida: qui adſumit, vinum non bibat: ſuillis aut hircinis carnibus nõ veſcatur, néue iis quæ præſe ferunt acrimoniam.

DIALITHOSPERMA. i. è lithoſpermo antidotum, renũ viciis, calculoſis, difficultati vrinæ auxilio eſt. Lithoſpermi, betonicæ ſeminis, calcifragæ radicis, ſeminis petroſelini, piperis albi, æquæ portiones melle excipiuntur ſufficienti.

Potio, *aquæ ſubter cutem fuſæ con*

ueniens, vt omnem aquam per vrinam subducat: Chartæ cōbustę sextula, fimi columbacei drachma, ruthæ vrbanæ siciliquus, vini tres cyathi: totum medicamentū, vna potione sumitur.

DIACORALLIV, id est, è corallio antidotum, podagricis singulare. Habet rhei, pæoniæ, myrrhæ, spicę nardi, singulorum sextantem: foliorū violæ, vnciā vnam: garyophyllorū grana quindecim: anagallidis puniceum florē ferentis (quam adpellant corallion) semiunciā. aristolochiæ longę, & rotūdæ, singulorū vncias quatuor: melle excipito, & quotidiè scrupulū, nō crudis sed qui probè cibū confecerint, primū dato. vsum eius ab æquinoctio autūnali auspicati cōuenit: & sequētibus quinquaginta diebus sumere, intercedēte quīdecim dierū spacio: & sic ꝓseq., donec trecēti sexaginta dies,

quos capit annus, impleantur: ſub æſtu verò caniculorum, prorſus vacare, omníque malis & craſſis imbuto ſuccis edulio, abſtinere: & vino nigro & largiore: deſcendere in balneum conuenit: & exerceri, vt pedibus inſiſtat, vel equo aut lectica vehatur: irâ non ardere: qui ſicciore ſunt corporis habitu, aut quadrato, nullā conceperunt noxiam.

PROCLI antidotum, podagricis conuenit, dolores pedum ſanat: articulorum, coxendicū, capitis & ſtomachi oculorúmque doloribus ſuccurrit: vrinæ medetur difficultati: callos, qui in articulis coaluerūt, ſummè diſcutit: iocinoris, lienis & renum dolores finit. Radicis ponticæ, agarici, ariſtolochiæ, ſingulorum pondo ſextans: phu quadrans: petroſelini, mæi, ſingulorum pondo triens: hyperici quicunx: gentianæ, vnciæ ſex: centaurii vnciæ

octo, trisaginis pondo dodrans (viro, scrupuli duo: fœminæ, scrupulus vnus datur) ea trita cretáque, in vrnam coniiciuntur. eo medicamine, vt dicemus, vtendum mense ianuario, februario, martio: sumatur dictus mod⁹ alternis. Aprili verò mẽse, duplex alternis: Maio, triplicatus, diebus alternis: Iulio, Augusto, simplex modus, alternis: Septẽbri, Octobri, Nouembri, duplex modus, alternis: Decẽbri, quadruplex, alternis: ratióque victus in iis uersatur, quæ bonas pariunt succos, & facilem capessunt concoctionẽ. pedes verò calida lauari, & oleo perungi conuenit.

Antidotum podagricis auxiliare. Agarici, aristolochiæ, rhei, hyperici, singulorum sextans: rubiæ quadrans, petroselini triens, gentianæ selibra, aristolochiæ longæ septunx: centaurii bes, trisaginis dodrans: hæc

tusa, & creta coquuntur. hoc dari debet podagricis, chiragricis & cõtra omnem articulorum dolorem: hepaticis, lienosis. viro, sextulæ tres: mulieri, sextulæ duæ, sed duabus dieb⁹ anteq̃ sumpturus quispiã sit, cibo p̱cat: vbi ebiberit, milliaria duo equitet, vt turbatũ corpus succutiatur: & ieiunus, ad sex vsque horas in balneas descendat; ter in septimana: si veró incedendi facultas adẽpta sit, pedes & manus sesamino oleo perungantur. abstineat porró omnibus crasso succo præditis, & frigido edulio, omnique salsamento & acribus, veneréque.

*Antidotum fœminis, quas vteri stran*gulatus exanimat, perquàm salubre Castorii sextulæ octo, mastyches drachma, myrrhæ sextulæ dimidium, lachrymæ papaueris sextula: tusa cretáque cũ decocto cumini dantur pando sextulæ.

Antidotum cœliacis, pleuriticis, dy-
ſentericis, iis qui torminibus cruciā
tur, ſanguinem dimittentibus: con-
tra conuerſionem interaneorũ, aut
ſi interanea quādam ſentiant eroſio
nem. Lachrymæ papaueris, florum
ſylueſtris punicę, gallarum, ammis,
bdellii, ſingulorũ ſemiunciā: tundi
to, & creta ſeruato. modus, robuſto,
ſextulæ ternæ: imbecillo, ſextulæ di
midium. bibitur ex frigida.

DIACHAMAEMELV, id eſt,
è chamæmelo antidotum, aduerſus
omnem grauem inteſtinorum cru-
ciatum, dandum eſt: item aduerſus
extuberantes tumores & ſuccorum
craſſitiem: ſi lienis incremento la-
boret, ſi interanea aliquam ſenti-
ant inflammationem. Chamæme-
li, capparis, radicis, ſtyracis, iſatis
radicis, ſeminis albæ ſpinæ, gen-
tianæ, origani, id eſt, cunulæ
bubulæ, radicis aſparagi, ſingu-

lorum drachmam : ſeminis erucæ, ſextulæ dimidiũ: ammoniaci, epithymi, agarici, ſingulorũ ſemiunciam : pyrethri drachmas duodecim: tundito & in cerniculo creta, melle excipito. potionis modus eſt, ſextula : febrim non ſentientibus, ex vino odorato : febri correptis, ex calida.

Antidotum, podagricis, articularisque morbis ſalutare. Hermodactyli recentis vncia: aniſi, cumini, piperis communis, croci ſeminis interni, piperis longi, ſingulorum ſcrupuli duo: zingiberis, ſcrupuli quatuor : maſtiches ſcrupuli ſex, caſiæ ſcrupulus vnus, moſchi ſiliquę quatuor: modus eſt, ſiliquarũ quatuor. ſumat quis cũ ſomnũ init, ex aqua mulſa: adiiciantur huic modo, quaternæ ſcammonii ſiliquæ.

PANACIA, antidotum ſic adpellatum, vociferationem ante in

itum certamen & etiam pòst stabilit: pollet contra inueteratos faucium tumores, quos vocant antiades: aduersum etiam inflammationes, laxatam vuam, & gingiuas humore prægnantes: item contra depascentia oris vlcera, quas nomas adpellant: labantes firmat dentes: destillationibus, & vetustę tussi subuenit, cruentæ excreationi & reiectioni sanguinis efficaci est auxilio. Vtimur medicamine modò meraco, modò passo adiecto vel melle, ex aqua calida. tonsillarũ inflammationibus & talibus affectionibus eximiè medetur. Est autem ratio componendi talis: Comæ papaueris, centũ & tredecim: hali (quod symphytum dicitur) purgati, quadrans: corticis mandragorę, quadrans: seminis dauci, sextula: seminis papaueris, vncia: spicæ, tres sextulæ, scrupuli duo: foliorum ru-

thæ, ſextula: dulcis radicis, florum ſylueſtris punicæ, ſingulorum ſemiuncia: caſiæ, ſeſcuncia, ammis, ſextula: coſti ſeſqui ſextula: cardamomi duella: lachrymæ papaueris, ſeſcuncia: euphorbii, duella. piperis ſeſcuncia: roſarum, ſextulæ tres: lachrymæ panacis, duella: mæi ſemiuncia paſtillorum è lacha, ſextulæ quatuor: croci, lycii, ſingulorum ſemiuncia: garyophyllorum, ſemiſextula: aniſi, duella: ammoniaci, ſextulæ tres: rhei, ſemiuncia: foliorum citri, duella: ſatini intubi, duella: cretæ cimoleæ, ſextulæ tres: ſulphuris ignem non experti, duella: caſtorii, ſextula: ſmonis, ſextula: hedychroi ſpiſſamenti, ſextulæ tres ſeminis ocymi, ſextula: gemmæ iaſpidis, duella: ventris mergi, duella: artemiſię ſextulę tres: rhododahpnæ foliorũ, ſextula, cinamomi, ſextula: ſeminis anethi, ſex-

tula: bdellii, ſextulæ tres: rhus ſyriaci, ſeſcuncia: aſari, ſextula: hæmatitis gemmæ, vncia: thuris, ſextulæ tres: intubi erratici, ſeſquiſextula: tegumenti ſeu teſtæ ſepiæ, duella: corallii, ſeſcuncia: baccarũ iuniperi magnæ, ſeſcuncia: baccarũ iuniperi paruæ, ſemiuncia: ſanguinis dracunculi, vncia: cinaberis, ſextulæ tres: gentianæ, ſextulæ tres: peucedani, ſeſcũcia, ſeminis apii, ſeſcuncia: piperis albi, ſextulæ tres: piperis longi, ſextãs: hermodactyli, ſextans: ariſtolochiæ longæ, vncia: libyſtici, vncia: nardi gallicæ ſextulæ tres: calami odorati, vncia: ligni, quod balſamũ fundit, vncia: mellis modus, qui tibi faciet ſatis: lachrymæ vino bono & odorato macerantur.

DIAPAEONIAS. i. è pæonia antidotum, prodeſt deſtillationibus à capite deuolutis, tuſſi & purulen-

tis reiectionibus, tabidis, pulmonariis, costarum laterúmue inflammatione laborãtibus (pleuriticos vocãt) auxilio est. nã mirum in modũ pectus & thoracem à destillationũ & exulcerationum periculis vindicat, etiam si sanguinem reiiciant. exhibitionis modus, siliquæ tres: ieiuno, ex calida: plerunque tamen datur & cũ somnus accersitur: in anginis, vino mulso resolutũ, pstatur assiduò gargarizandũ: primoq; locus ex melle collinitur. datur & in coli, & renum cruciatibus: & in ea, quam infarctus creauit, vrinæ difficultate, cum aliquo ex iis, quæ vrinæ ciendæ sunt accommodata (vt apii, adianti, vel dauci decocto) exhibetur item in longis febribus, vt quartanis, cotidianis, duas horas ante accessionis initia, ex diluto: & eximiè proficit, coctione iam in vrinis apparente. repræsentatur quoq; cõ-

tra omnes pestilentiæ contagiones & morbos, qui populatim grassantur, aduersâ cæli inclementiâ cõcitatos, cũ iam impendentis mali principia sentiuntur: vt hoc tutamine, ab istorum vindicentur iniuria: somnum quoque conciliat. Amomi, croci, spicæ nardi, costi, lachrymæ papaueris, casiæ, thuris, singulorũ vncia: radicis pæoniæ & seminis, piperis vulgaris, rhei, apollinaris herbę, myrrhæ, pyrethri, singulorum dimidiata sextula: piperis longi, piperis candidi, folii, euphorbii, calaminthæ, singulorum sextulæ tres: castorii, petroselini, singulorum sextans: mellis quantum videbitur satis esse.

DIATRION PIPEREÔN, id est, è tribus piperum generibus antidotum perfrictionibus stomachi, & acido ructui, quartanis, exolutis, iocinerosis, & inflationibus auxilia

tur, itē tussientibus: datur nucis auel lanæ magnitudine. Piperis vulgaris sextās, piperis longi bes, piperis candidi bes, zingiberis sextans: thymi, anisi, seminis lini, singulorū sextās, mellis mensura sufficiens.

DIATHIV, id est, è sulphure antidotum: valet aduersus horrores, circuitu repetētes, vt febres cotidianas quartanásque: resolutos, hepaticos, duabus horis ante accessionem cum posca diluitore: sed oportet laborantem, excrementis vacuū esse, & probā, in vrinis aparere coctionem. Sulphuris ignē non experti, cardamomi, styracis, apollinaris herbæ, ruthæ myrrhę, singulorum sextulæ octo: costi sextulæ decem: casię sextans, libystici vncia: croci, piperis, singulorum sextulæ quatuor: mellis quantum sufficit.

Antidotum salubre cōtra venena exitialia: prodest inflāmationibus costa

rũ, iocinerosis, ileosis, stomachicis, oculorũ lippitudine vexatis, anginâ laborantibus: & omnis fascini amuletum est: lemures & laruas auertit amolitúrque. Qui cotidie lentis magnitudine, hoc antidotum sumptitant, toto vitæ curriculo, nullã sentient ægrotationem. bibat, qui febre non torquetur, ex vino. febricitans, ex perq̃ diluto. Recipit sylueſtris ruthæ, sextulã vnam aut quatuor: piperis, marrubii, singulorũ sextulas quatuor, scrupulos duos: myrrhæ sextulã: croci, iunci odorati, piperis cãdidi, nardi spicatę, costi, cinamõi cellucę, aiugę, stœchadis, lachrymæ panacis, gentianæ, cardamomi, galbani, euphorbii, mãdragoræ, ammoniaci, eringii, rosarum, elaterii, libystici, singulorum sextulas tres: styracis, fructus balsami, dauci cretensis, eupatorii, fœniculi seminis, trifolii seminis, polii terebinthinæ, singulorum sextulas quatuor: alterci,

ſeu apollinaris herbæ, duellam : lachrymæ papaueris, ſeſcuntiã: mellis qui ſufficiet, modum.

PHILONIS antidotum, pollet contra colicos cruciatus, inflammationes coſtarum, & omnẽ inteſtinorum dolorem: ſomnum accerſit: datur ſtomachicis, fabę magnitudine, cũ ſucco hypocyſtidis, ex vini pauxillo: aquæ inter cutẽ, ex poſca: nauſeâ vexatis, vomituriẽtibus, & vellicato mordicùs ſtomacho, nucis auellanę tuberculo: reſolutis in quotidiana febri, ex thymo, aut pulegio: in difficultate ſpũs, & aſthmaticis, ex aceto ſcyllino, nucis magnitudine: cruorẽ excernentibus, ex poſca: tabidis, & tuſſiẽtibus, ex ptiſanæ cremore: tuſſi ſiccæ, ex aqua mulſa: ſi lienis malè habet manuales ramulorũ capparis faſciculi, aceto iniecti, in aqua decoquũtur, & ex iure decocti bibitur: in dẽtiũ dolore, obducitur labo

ranti dẽti: ſed labãtes & mobiles, eo cũ vino aſtrĩgẽte detrito, delibuti firmãtur, ſtabiliũturq́ue. Croci, drachmæ quinque: ſpicatę nardi, euphorbii, pyrethri, apollinaris, ſingulorũ ſiciliquus: lachrymę papaueris, drahmæ decem, piperis candidi, drachmæ viginti: mellis quantum ad ea excipienda ſatis erit.

DIALIBANV, id eſt, è thure antidotũ, lachrymas mirabiliter ſiſtit: mediæ caluariæ dolorem, & ilei, cũ vino albo, quod in thure aut ſaluia ferbuerit, datum, mitigat: anginę, cũ ptiſanæ cremore ſumptũ, medetur: ſimiliter & deſtillationes ſanat. Caſtorii, lachrymæ papaueris, alterci, ſingulorum drachmæ tres: caſiæ, ſiciliquus ſeſqui ſcrupul⁹: folii, croci, thuris maſculi, ſingulorũ ſiciliquus: rhei, amomi, myrrhę, ſingulorũ ſeſquidrachma: ſpicæ, pęoniæ, pyrethri, ſtyracis, piperis, ſingulorum

drachma:euphorbii, piperis candi-
di, sing. sexquidrach. mel sufficiens.

DIATRAGACANTHES .i. è tragacanthe antidotum, medetur omnibus pulmonũ & pectoris causariis: maximè tabidis, macie confectis, inflãmatione lateris laborantibus, & omnibus tussibus, calidis & siccis, exaspationi linguæ & gurgulionis. continet autem ægrotans in ore, vt liquefactum deuoret, quoad perfectè exugatur. Tragacanthæ cãdidæ, sextans: gũmis Arabicæ vncia, amili semiuncia, dulcis radicis drachmæ tres: seminis cucumerum siciliquus, penidiorum quadrans, caphurę drachma, zulapii dupõdi⁹.

DIACOSTV, id est, è costo antidotum, prodest lienosis, hydropicis leucophlegmaticis, & hyposarcadiis, qui febri non conflictantur, detur ex decocto radicis capparũ, & hemionitis herbæ: cõsimiliter auxiliatur & colicis, et renũ viciis, & sto

machicis à frigore adfectis. Asari, anethi, seminis apii, singulorũ sicilicus, sesquiscrupulus: iunci odorati, myrrhæ, piperis nigri, similiter singulorũ drachmæ duæ, sesquiscrupulus: croci, rhei, aristolochiæ rotũdæ, singulorũ sesquidrachma: cinamomi, ligni casiæ, singulorũ drachmæ tres: mel, quantum ad ea capiunda satis fuerit.

DIAIREOS, id est, ex iri antidotum, tussiculosis, difficulter spirãtibus auxiliatur: abscissæ vocis iacturam resarcit, quæ perfrictione contracta sit. Iris vncia: pulegii, hyssopi, dulcis radicis, sing. drachmę sex: tragacanthæ, amygdalorum, pineæ nucis, cinamomi, zingiberis, piperis, singulorũ drachmæ tres, sesquiscrupul9: styracis drachmę quinque mellis mod9 qui sufficere videbitur. datur ex vino calido.

DIACODIÔN antidotũ, auxilio ẽ cœliacis, dysentericis, lenitati

inteſtinorũ, alui profluuio, cũ aqua cęleſti, in qua ſpodium inferbuerit, aut ſuccinum torrefactum: vel cum ſtillaticio roſarum liquore: Sumens capita papaueris, neque perquàm viridia, neque etiam ariditate exucta tredecim: roſatũ ſiciliquum, ſeſquiſcrupulũ: croci, acatię, dulcis radicis, ſingulorũ drachmã armenię glebæ, ſemiũciã: cinamõi, hali (id eſt ſymphyti) hypocyſtidis florũ ſylueſtris punicæ, ſingulorum drachmã: myrthi, dauci ſing. vnciã, coralli cãdidi & rutili, rhus culinarii, draconis ſanguinis, florum althęæ, ſingulorum ſiciliquum, ſeminis portulacæ, ſeſquiſcrupulum. Capita papaueris, in cæleſti imbre duos dies macerato: poſtridiè ad tertias coquito, & deterſis muſcario ſordib⁹, capita ꝓiicito, & aquã, additis duab⁹ mellis libris, iterũ coquito, ad conſiſtẽtiã: & depoſito ab igni vaſe ſpecies adiicito

DIAMARGARV, id eſt, ex vnio nibus antidotum, omnem viriũ im becillitatem firmat, iis quos animus deficit, ſiue à corde, ſiue à ſtomacho deliquiũ originẽ ducat: omnẽ noxæ cauſſam vitaliũ partium diſcutit: in ſuper ſuſpirioſis, tuſsientibus, tabi- dis auxiliatur: lõgo morbo deiectos, & imbecillitate languentes, recreat, & ad robur priſtinum reducit: Cina mõi, garyophyllorũ, ſpicę, galãgæ, dulcis radicis, xyloaloes, paſtillorũ è roſis (diarhodôn nominãt) paſtil- lorũ è violis (diaiôn dicunt) ſingulo rum drachma: nucis vnguentariæ (quam myriſticen adpellãt) mace- ris, zadęræ, rhei, ſtyracis, ſingulorũ ſiciliquus: vnionũ, zingiberis, oſsis ceruini cordis, eboris, blattii byſan tis (quẽ priſci onychem dixere) ſin gulorũ drachma: moſchi, ſeſquiſcru pul⁹: ambaris, caphuræ, ſing. grana ſex: mellis modus, qui fecerit ſatis.

DIAMBAR, id eſt, ex ambare antidotũ, contra omnem corporis imbecillitatẽ efficax, omnem corporis perfrictionẽ diſcutit: natiuũ ſuſcitat calorem, & rediuiuũ recreat reſarcitque eos, qui frigido torquẽtur humore, iuuat: articulis & membris omnibus magnificè ſubuenit: ſtomachum faſtidientem ceſas, & inappetentiã cibi, quique continere non poteſt, ſummè corrigit: cor ipſũ roborat. datur manè & veſperi, ex vino. Ambaris, agalochi, ſing. ſextula, tar vnũ: moſchi tar vnũ ſumma. i. ſextula: garyophylli, nuculę moſcatæ, maceris, galãgę, ſingulorũ drachma: cinamomi duella: zulapii roſarum quantum eſſe ſatis videbitur.

DIAMOSCHV, id eſt, è moſcho, antidotũ, prodeſt contra micationẽ cordis impulſumque: ei quoque, cui tumultuoſa inſomnia obuerſantur, auxiliatur: item iis qui incertis timo

ribus corripiuntur: zeduaris, zarnabi, vnionum candidorum, succini, corallii, singulorum drachmę octo: setæ crudæ (quam vocant meaxam) hermodactyli candidi & punicei, spicæ, folii cardamomi, singulorum drachmæ quatuor: auri dimidiũ tar scolima elimati: castorii, piperis longi, zingiberis, singulorũ siciliquus, sesquiscrupul⁹: moschi, sesquidrachma: Ea tunduntur, cretaque, cum despumato melle fermentescunt: moschus cum stillaticio rosarum liquore supra calidos cineres soluatur, vt cũ reliquis in vnitatẽ coëat.

DIALACHAN antidotum, iocineris infarctus expedit, eiusque frigus, duritiẽ & ędemata, discutit ad refrigeratũ stomachum, & lienis dolorem & omne symptoma ab illo proueniens valet: aquæ inter cutem & ventosis precordiorum spiritibus, & crassis omnibus recremẽtis,

prę sidio est. Lachæ repurgatæ, sextu læ decem: costi dulcis, spicæ indicę, fructus balsami, surculorum balsami casię, asari, tenuis cinamomi, croci, iunci odorati, rhei indici, mastiches aristolochiæ longæ & rotundæ, sin gulorũ drachmæ quinque: myrrhę veracis, gentianæ, seminis fœniculi, polii, garyophyllorum, cumini la tioris, absinthii, eupatorii, combebę (quam prisci vocaut carpesion) sin gulorum duella: melle excipiuntur.

DIAROMATÔN, basylicum, id est, ex odoramentis, regium anti dotum, proficit contra crassam pituitam: imbecillo stomacho opitula tur: appetentiam excitat: erumpentem tumorem abigit: cõcoctionem adiuuat: colorem corporis purgat: mentem exacuit: fugat interaneorũ spirit9: viscerũ morbis remedio est. sumitur ante & post cibum. Spicæ, casiæ, mastiches, garyophyllorum,

tenuis cinamomi, asari, singulorum vnciam, florũ maioris rorismarini (quod cenchryon dicitur) croci, santali citrini & rubri & can didi, costi dulcis, maceris, cinamomi, zingiberis, seminis fœniculi, anethi, singulorũ sescunciam: nucis indicę, agalochi, calami odorati, sin gulorum semiunciam: mel ex aqua cotoneorũ, aut malorum, aut punicorum, coquito igni molliusculo: quo deinde species subigito.

Illinctus contra reiectionem humoris, tabidis, purulenta excreãtibus, pulmonariis, costarũ inflammationibus, tabefacto squalore cõfectis & morbo exanimatis (id est, quos pallor ita decolorauit, vt ferè mortuorum imaginẽ præseferant) præsenti est auxilio. is illinctus, à latinis, instauratorius, est dictus. Habet dulcis radicis, rosarũ, sacharis, singulorũ sextantẽ, siciliquum: tragacãthæ,

gummis, ſingulorũ drachmas quin que: ſantali, candidi & rubri, ſingulorum drachmas tres, papaueris albi, vnciã, ſucci dulcis radicis amyli, ſeminis portulacæ, ſeminis maiulii, ſeminis intubi ſatiui, ſingulorũ ſiciliquum: ſpodii, garyophyllorum, ſingulorum drachmas ſeptẽ: cinamomi ſemiunciam, zingiberis, ſtyracis, ſingulorum drachmã: croci ſequiſcrupulum: penidiorũ vnciam: ſeminis maluæ, violarum, ſingulorũ ſemiunciã: caphuræ põdo tarii vnius ſtimma: rhei indici, ſiciliquum: zulapii libras ſex.

Alter illinctus, cõtra territos & atra bile vexatos: valet itẽ aduerſus magnã ſtomachi imbecillitatẽ, & eos, qui animo linquuntur, memoriã reficit: mentem exacuit: comitialibus acumine morborũ proritatis, lunaticis opitulatur: & cerebri imbecillitati eſt remedio: cardiacis etiãnum ꝓdeſt. Cinamomi, garyophyllorũ,

dulcis radicis, ſtyracis, maſtiches, ſe minis baſilici, cardamõi, piperis lõgi, myrtidani, corticis citrii, ſigulorum ſiciliquus & ſiliquę duæ: inulæ candidæ, & rubræ (quam helenium adpellãt græci) corallii, ſing. drachma & ſiliqua: moſci grana octo, caphurę grana quinque, zulapii ſeſquilibra.

DIAMARGARITÔN, id eſt, ex vnionib⁹ illinctus, cõcinnatur cõtra vehemẽtem cordis vibratum: falſas abolet imaginatiões, abhorrẽtésque à ratione cogitationes animi, quib⁹ addicti ſunt inſani, & atrę bilis principatus, & dęmonia abigit: Recipit intubi, linguæ bouis vtriuſque, maioris & minoris, ſantali citrini et rutili, lĩguę paſſeris, ſing. drachmas ſex: agalochi, ſuccini, corallii cremati, ambaris, garyophyllorũ, vnionum (quos vocãt margaritas) ſeminis citrii, ſeminis baſilici cyperi, luti

armeniaci,coriani ſicci,auri,argẽti, aluminis, ſuc(.i. galliæ moſchatæ) ſetę crudę,ſcobis,cornu ceruini,ſpodii,rhei indici,ſingulorum ſemiunciam, thymi,florũ roriſmarini,maioris & minoris,ſenecionis,zudęrę, croci,combebæ(id eſt carpeſii)maceris, nucis indicæ,ſeminis intuborum,ſingu. tres drachmas,moſchi, caphuræ,ſingulorum ſeſquiſcrupulum: Ea tuſa,cretaque, cum punicorum zulapio,vt fermenteſcãt,miſceto. modꝰ eſt,ſiciliquus ſeſquiſcrupulus,ex antedicto zulapio.

*Antidotum e omitialibus ſalubre Se*ſelis,pyrethri,ſtœchadis,ſingulorũ duella:agarici,ſextulæ quinque: lachrymæ cyrenaicæ (id eſt, laſeris) cumini lati, ariſtolochiæ rotundæ, ſing.duella,ſcrupuli duo,aceti mulſi ſcyllini,libra. Cùm fuerit in animo,alui deiectionẽ moliri, epithymi & ſcãmonii, ſingulorũ duellam

adiicies. Contra tabidos, purulenta excreantes, & ex thorace & pulmonum officina, sursum fæculentã sordidamq́ue colluuiem excernentes, & eos qui in ea sunt alea, vt in tabẽ confestim prolabantur, semperuiui succi, marrubii succi, singulorum drachma. passi cretẽsis, mellis probi, singulorum cyathi duo: seminis vrticę, cucumerũ seminis, singulorũ semiuncia, pilularũ cupressi, vncia: coquuntur ad tertias simul omnia: quib⁹ colatis, acerosa quisquilięq́ue proiiciuntur, & in humorẽ picis liquidæ, granulum vnũ demittitur, & ad mellis cõsistentiã coquuntur, deinde, nardi syriacę drachmę quatuor, thuris drachmæ tres, croci siciliquus, piperis siciliquus, adiiciuntur. modus exhibẽdi, fabæ magnitudo est. at si malum impensiùs vrgeat nucem pineam insigniter fractã, in aquam mittes, quâ sufficienter su-

perfusâ, decoques ad tertias: hócque colato decocti iure, vice aquæ vteris.

Antidotū, aduersus stomachi fluxiones optimum: sanguinem sursum reiicientibus, tussiculosis, & pulmonariis, auxiliū adfert: quippe quòd probè humores emoliatur, celeriterque & citra molestiam expleat, Croci, folii, singulorum drachma: marrubii, iris, piperis candidi, pulegii, hyssopi, singulorū sextans: erui farinæ, sextarius amarorū amygdalorū sextarius: mellis tantundem, si videbitur sufficere.

ALIVD, ad cotidianas febres efficax: Styracis, iris, myrrhæ, lachrymæ papaueris, singulorum semiuncia: lachrymæ panacis, piperis, singulorum drachma: mellis quantum satis fore videbitur. datur ægyptiæ fabæ magnitudine, ante febriū significatiões, idque decum-

bentibus in lecto, & delibutis oleo, & * granis decem piperis: sed propter adstent carbones. hoc somnum accersit, & sudores leuat: maxime in prelongis, & iis, quæ cruditate multa scatent, viciis.

ALIVD. Agarici, gentianę, singulorum drachmam, ex aqua mulsa ante significata febrium rudimenta dato: hoc mediocriter extenuat, & infarctos meatus expedit: per ventrē & vrinam materiam commoderatè subducit.

AETITES verò, amuleti vice gestatus, valet cōtra rigores, qui circuitu repetunt: & pręcipuè ad quotidianas, quartanas, & morbos articularios: in quartanis, siquis balneo vtatur, duas horas ante reducis febris significationem, è diluta potione præbeto: articularibus morbis ex mulsa. conficiuntur hoc modo

Bituminis, drachmas quatuor

myrrhæ drachmas duas: foliorum menthæ, drachmam: croci, zingibe ris (in aliis & lachrymæ papaueris) ſingulorum ſequiſcrupulum.

ALIVD, quod pollet contra reduces febrium ambitus. Alterci ſeminis, lachrymæ papaueris, ſtyracis, ſingulorum drachma: croci, myrrhæ, aloes, ſingulorum tres oboli: melle excipiuntur & ponticæ nucis magnitudine exhibentur, ex aqua inunctis anteà cruribus & extremis partibus, vtque ſomno indulgeant, datur facultas.

ALIVD, quod ſudores ciet, & altũ ſomnũ conciliat, duabus horis ante ſignificationes quartanæ deſumptũ: Pulegii, ſemiunciã: grana cnidia, viginti quatuor: piperis grana viginti: myrrhæ drachmam, lachrymæ papaueris drachmam: vino ſubacta, in formas digerito: & trium obolorum pondus exhibeto.

confert exulceratæ arteriæ, & vociferaturis, antequàm certamen milites ineant, aut post certamina, exhibitum: doloribus oculorum, foris in madefacto vellere superpositũ, auxiliatur: intestiuis affectionibus, illinctu succurrit: Gummis, tragacanthæ, singulorum drachmæ sex: thuris, myrrhæ, singulorum drachma & oboli tres: croci, succi hypocystidis, singulorum drachma: passi scybelitici antherei sextulis senis excipiuntur.

DIAPTEREOS Andromachi, id est, è filice antidotum, odoratum: cruenta expuentibus, laterum inflammatione conflictatis, tabe confectis, ictericis, lienosis & iocinerosis, adiumento est: aduersus vteri & vesicæ adfectus efficax est. Radicum filicis crassiorum, libras decem, in denis aquæ sextariis coquimus, donec modi huius dimi

dium absumatur. quibus abiectis, earum iuri adiicimus adultos punicæ syluestris flores contusos, instar drachmarum sex: nardi indicæ, rosarum siccarum, singulorum drachmas quatuor: cinamomi, drachmas tres, radicis dulcis drachmas sex: casiæ semiunciam. deinde rursum igni excoquimus, & cum ad dimidium ventum fuerit, iterũ defæcamus: & in talem iuris liquorem, mellis heminas quatuor addim⁹, ac rursum coquimus: cúmque in frigidam aquam instillatus, non polluit, adiicimus resinæ, terebinthinæ, & galbani, singulorum drachmas sex. quibus liquefactis, admiscemus, quæ mox subscribuntur, qualia sunt, crocus, apollinaris herbæ succus, mandragorę succus, piper album. hæc omnia in leuorem, redacta, primùm cum succo filicis vnita, vt strigmẽti referant crassitu

dinem: deinde subacta, & diligenter contusa, in vitreum vas transferẽda sunt: mod⁹ potionis, instar cochlearis. maximè iis opitulatur, qui vocis abscissæ fecerunt iacturam.

Catapotium, dolori sopiendo accommodatum, valet aduersus inueteratos affectus: destillationi, doloribus capitis, difficultati spirandi, pulmonariis, vteri & vesicæ noxis opitulatur: quod à quibusdam versibus describitur. Myrrhæ, piperis, lachrymæ papaueris, styracis, castorii, galbani, pares portiones: cum passo adsumuntur, & in catapotia digeruntur. quibus vtitor, contra defluxiones, quæ ad interna decumbunt: ad vuam, tonsillas, exulcerationem arteriæ faciũt, in gargarizata: & id sanguinis profusionem, ex aqua frigida: compluribus, ex posca, nucis ponticæ magnitudine: sanguinẽ meientibus, muliebri profluuio,

& potu & appositu succurrit. Myrrhę vncia, nardi indicæ drachma, cinamomi sesquiscrupulus, thuris vncia, croci semiuncia, piperis drachmæ quatuor, acatiæ succi triens, costi semiuncia, styracis triens, iris siciliquus, rosarum siccarum sextans: melle cocto excipiuntur.

Illinctus, difficultati spirandi auxilians. Asellos seu mulipedas, qui in vasis aquariis seruantur, instar sextulæ vnius, fictili vasi iniectos, supra prunas torrefacito: & vbi dealbuerint, conterito, & melle cocto excipito: ternarúmque ligularum mensurâ, ante cibos præbeto delingendos.

ALIVD. Scyllæ crudæ succum exprimito, eíque parem modũ mellis attici misceto, & supra prunas coquito. dato ante cibos & post, instar trium ligularum.

DIATHEIV APYRV, id est,

è ſulphure ignem non experto, antidotum, difficulter ſpirantibus auxilio eſt. Aniſi, ſulphuris viui, ſingulorum, quadrans: ammoniaci ſuffimenti, caſtorii, gith, ſingulorum ſemiuncia: ea aqua diſſoluuntur, & in catapotia coguntur, quæ dantur in aceti mulſi cyathis tribus.

Aliud è ſulphure ignem non experto: Sulphuris viui, ſeminis ruthæ ſylueſtris, ſingulorum drachma: ariſtolochiæ, abſinthii, ammoniaci ſuffimenti (quod adpellant thymiama) abrotani, ſingulorum ſemiuncia: ea in aceto trita, digeruntur in catapotia, quæ fabam magnitudine æquent. dantur tria manè, & ſerò totidem.

Aliud catapotium. Colocyntidis ſeſquidrachmam, iris ſiciliquum, lachrymæ panacis ſiciliquum, abrotani drachmam, redigito in fabales orbiculos, aqua excipiens. dantur

numero quatuor.

DIAPORÔN, id est, è fructibus antidotum, contra stomachi subuersionem efficax: cœliacis, dysentericis, opitulatur. Sorborũ sextarius, baccarum myrti sextarius, rhus syriaci sextarius: palmularum, quæ sole maturuerunt (phœnicobalanos adpellant) libræ duæ: mala cotonea decem, punica mala integra decem: passi aminæi vel mellis sextarius: tusi fructus, & in aquam coniecti, operosè coquuntur: cúmque fuerint dissoluti, humorem exprime, & abiecto paleaceo, rursum coque, donec tertia pars fuerit relicta: tunc mel additur, & coquitur: mouetúrque rudiculâ medicamentum, dum in sufficiens concrementum coaluerit.

Aliud, *contra subuersiones stomachi:* facit etiam ad cœliacos, disentericos: Seminis apollinaris herbæ, se-

minis apii, ſingulorum ſemiuncia: florum roſarum, aniſi, hypocyſtidis ſucci, myrrhæ, ſingulorum ſicili quus: croci, lachrymę papaueris, ſingulorum ſeſquidrachma.

Aliud ad ſtomachi ſubuerſionem.

Acidi punici acinorum expreſſorũ ſucci, ſextarios tres: ſucci menthæ, ſextarium: mellis ſextarium, in vas coniicito, & ad mediocrẽ conſiſtentiam excoquito: & ante cibatum, ligulam vnam aut duas dato.

ORIGENIVM medicamen, itẽ ad ſubuerſiones ſtomachi accõmodatũ: Florũ roſarũ, drachmæ octo: baccularũ myrthi nigrę ſine interioribus granis, acetabulum: apollinaris herbæ ſeminis, acetabuli dimidium: paulatim teruntur, & adiecto protropo (id eſt, vino quod ſponte profluit antequàm calcentur vuæ) menſurâ ſufficienti: deinde carnes decẽ palmularũ caleatarum

his adiiciuntur: quæ contrita, in catapotia formantur, quæ ciceris magnitudinem æquent. dantur tria vel quatuor, ex aquæ mulsæ, cochleariis duobus.

Catapotium, ad ipsum, quod æstuantes à siti vindicat. Cucumeris satiui vncia, seminis portulacæ drachmæ octo, tragacanthæ semiuncia: Tragacantha, candido recentium ouorum crudorum liquore diluitur: & dilutæ, reliqua adiiciuntur, & conglomerantur in catapotia: quæ siccantur in vmbra, & sub linguã dantur detinenda, vt manans inde liquor imbibatur.

HEPATICA Andromachi, referens imaginem cyphoidis, id est, gibbi, aduersum omnia pectoris vitia valet. Vuarum passarum, drachmæ quinque & uiginti (aliquibus centum) croci drachma, calami odorati siciliquus: bdellii, iunci

odorati, ſingulorum drachmæ duę, ſeſquiſcrupulus: cinamomi, caſiæ, ſpicę nardi, ſingulorum terni oboli: myrrhæ, terebinthinæ, ſingulorum ſemiuncia (nonnullis drachmę ſedecim) aſpalathi duo oboli, mellis drachmæ ſedecim, vini quantum videbitur eſſe ſatis.

Potio conueniens hepaticis, lienoſis, vitio renum laborantibus, ſtomachicis, aquâ inter cutem laborantibus, ex partu conflictatis, conuulſionibus, ex imbecillitate ſeſe recolligentibus, noxio imbutis humore, regio morbo, tuſſi, laterum inflammationi, letalibus venenis, omni virulentorum animalium ictui: nardi indicæ, coſti, ſingulorum ſiciliquus: caſiæ, croci, apii ſeminis, acori, opobalſami, iris, ſingulorũ drachma: piperis cãdidi, oboli tres. Ea paſſo, vel melle excipiũtur. datur potio, ad drachmã vnam, ex vino vel

aqua mulsa, vel diluto passo, vt conuenire putabitur.

DIACODIÔN potio: Capita papaueris centũ, dulcis radicis succi libra: sapæ libræ centum. prodest iis, quibus tenui fluxione à capite deuoluta, tussis excitatur: & quibus venter acria & biliosa excernit: item calidę intemperiei, & cholera laborantibus: necnon peruigilio vexatis.

OXIMELI, id est, acetum mulsum, simplex: Capit mellis libras quadraginta, aceti libras viginti, aquæ libras sexaginta.

Alia eiusdẽ componendi ratio: Mellis libræ quinque & quinquaginta, aceti libræ quindecim, anisi libra vna, croci sextãs, radicum apii sextans, radicum fœniculi libra vna.

DE LIQVORIBUS medicatis.

DIAMELICRATV, id est, ex aqua mulsa, potio: valet contra peruigilia: cœliacis cum febre, subuenit: congruit fœminis vterum gerentibus, & si crassus humor reiectionem, efflagitans, pulmonis officinam obsideat. Viridium papaueris capitũ cũ suo semine, libræ sexaginta: aquæ libræ septuaginta: mellis libræ triginta.

DIAMORÔN, id est, è moris, aut iis quæ in rubo nascũtur, potio, contra depascentia oris vlcera: ad dentium affectus & anginarum noxas, gargarizatu proficit. Succi mororum, aut eorum, quæ rubus aut sentes proferunt, libræ quindecim: mellis libræ quinque: croci, myrrhæ, succi seu melliginis acerbarum vuarum, sescuncia: scissilis aluminis vncia, vini austeri dodrans.

RHODOMELI COION, id est, mel rosatum commune continet rosarum libras duodecim, & mel sufficiens.

VMPHACOMELI, id est, mellitum omphacium: Capit succi vuarum acerbarum libras sex & triginta, mellis despumati libras duodecim.

HYDOR ROSATVM, aqua rosacea, prodest cœliacis: siti & inflammationibus oris, oriculario clystere indita. Rosarum libræ quotuor & viginti, aquæ libræ centum & viginti, mellis libræ centum & quadraginta.

ACETVM SCYLLINVM. Scyllam candidam, purgatam & in vas, quod acetum capiat, iniectam, quadraginta dies insolato: & deinde proiectâ scyllâ, acetum seruato.

DIACARYÔN, id est, è nuci-

bus compositio. Habet succi corticum iuglandium, libras quadraginta: mellis libram: croci sextulam: myrrhæ sextulã: aluminis sesquisextulam.

DIARHOÔN, id est, è punicis malis, compositio stomachica: Malorum punicorum dulcium, acidorum, & austerorum, singulorum libræ duæ: mellis libræ sex.

HYGIEINU SPERMATOS, id est, salubris seminis, compositio. Zingiberis, fœniculi, anethi, piperis, singulorum siciliquus: adduntur quibusdam, iris drachmæ centum ea tusa, & ex vino vetere odorato subacta, linteolo colligantur, & in vini suauissimi congium coniiciuntur: in quo multos dies sinantur macerari: quo longiore tẽporis curriculo maduerint, tanto fuerit

melius. dein exempto linteolo, detur cotidiæ ante prandium hemina potanda.

Conditum sic conficitur. accipito garyophyllorum sextulas octo, muscatæ nucis sextulas sex, cinamomi sextulas quadraginta: zingiberis sextulas quatuor & viginti, galangæ sextulas sex, piperis longi sextulas quindecim, piperis nigri sextulas quindecim, floris rorismarini sextulas decem, folii indici sextulas duodecim, spicæ sextulas nouem, croci sextulas quatuor, baccarum lauri sextulas quatuor: hæc trita, in vini boni & odorati, mensuras quatuor coniicito, & mellis mensuram vnam addito.

Scyllinum vinum sic facies: Scyllæ in taleolas diligenter consectæ & repurgatæ minas tres, demittes in metretam italicam excellentis mu-

ſti, vaſe ſex menſibus oblito: poſteà excolatum elutriabis & ita recõdes. vtile cruditatibus & iis quorum in ventriculo cibus corrumpitur, & ſtomachus in vomitiones effunditur: iis item quorum in alnum & ſtomachum pituitæ craſſities decubuit: medetur lienoſis, malè habitis corporibus, hydropicis, arquatis, vrinam ægrè reddenti bus, torminoſis inflationib⁹, neruorum reſolutionibus, & diuturnis febriũ horroribus, vertiginoſis: & mẽſes pellit: idẽ minime neruis aduerſatur. inueterato vtilitas maior. Cauendus in febri eius vſus & in interaneorum exulcerationibus.

CYDONITES, id eſt, è cotoneorum ſucco, vinum ita fieri conſueuit: mellis libræ ſeptuaginta: piperis libræ duæ & ſemis: zingiberis libræ duæ, ſeminis ſpi-

cæ, quincunx: anisi libra: petroseli-ni, dupondium: garyophyllorum selibra: cotoneorum libræ quinquaginta: vini odorati, quantum videbitur esse satis. hoc stomachum firmat, & ventrem cohibet.

ALIA CONFICIENDI HVIus ratio: Mala cotonea exprimere conuenit, & expressi succi pondo duo, cum mellis libris octo miscere, & ita recondere. vinum hoc astringendi vim habet: stomacho prodest, dysentericos iuuat: hepaticis, renum vicio, & vrinæ difficultati fert præsidium: datur intestinorum sentientibus exulcerationem: & contra scabiem circa venas erumpentem: item renum, & vesicæ noxis, in quibus furfuracea, aut capillacea, in vrinis sidunt recrimẽta, opitulatur.

RHODITES, hoc est, rosaceum

vinum, ſic efficitur: Roſarum arētiū tuſarū mina, linteolo illigata in ſextarios octo muſci demergitur: poſt menſem tertium percolatur, transfūditur & recōditur. Stomachi doloribus, et cōcoctionibus iuuandis vtile, ſi poſt cibos ebibatur: item contra madidas aluos & humore p̄gnantes valet: & dyſentericis auxilio eſt.

*Fit quoque è ſucco roſarum, & mel*le commiſtis quod RHODOMELI nominăt: arteriæ ſcabriciis & aſperitatibus vtile.

MYRTITES, id eſt, vinum ex ſucco baccarum myrti, & viuo, ſimiliter conficitur: habundè adſtringit: ſtomachum titubantem iuuat: eiuſdem fluxiones & alui quoque, diſcutit: inteſtinorum exulcerationes & proluuiem emendat: cappillum nigrat.

MYRSINITES vinum, conſimiliter fit, ex ramalib⁹ myrti [cum

folio & bacca per fiscũ expressis] cõtra furfures & vlcera in capite manantia, & cõtra papularum eruptiones, gingiuas, tonsillas & purulẽtas aures efficax est, sudores reprimit.

CEDRITES vinum, ita conflatur: Cedris aquâ dulci prolutis, singulas fidelias vno cyatho colluunt, ac ita vasa musto cõplent: hoc vinũ excalfaciendi, temuandique facultatem obtinet: tussibus vetustis cõmodè bibitur, si absint febres, vicia pectoris, laterũq;: itẽ tormina, vlcera ĩ aluo & interaneis discutit excreationibus purulẽtis, aquæ inter cutem fusæ, muliebrib[9] vuluæ causariis opitulatur: bestiarum ictibus medetur: serpentes necat: aurium dolores instillatum persanat.

PISSITES, vinum cõficitur ex pice liquida & musto: Pix ipsa lauatur antè, mari aut salsugine, tãtisper dum candorem cõtraxerit, & mare

purũ effluat: deinde madeſcit aqua dulci: & in octo cõgios muſti, picis huius ſextans additur: & ita ſinunt dum inferbuerit & conſtiterit: dein vaſis indunt. Vis ei, calfaciendi, cõcoquẽdi, detergendi, ac purgandi incõmoda pectoris, alui, iocinoris, lienis: & vteri vicia tollit, ſi ſine febri ſint: antiquis defluxionibus, vlceribus in profundum dehiſcentibus, ſuccurit: tarditatem cõcoctionis accelerat: tuſsibus, inflationi, ſuſpiriis, prodeſt: luxata meliùs ad ſe redire, ſuccido vellere cum aceto munita, creduntur.

ABSINTHITES, vinum variè conficitur: nonnulli enim in muſti metretam, celticæ nardi drachmas quatuordecim, & abſinthii drachmas quadraginta, illigatas linteo, demittunt: & poſt quadraginta dies traſfundunt. Alii verò in viginti ſextarios muſti, libram vnam,

absintii coniiciunt, & piceæ resinæ, sextantem: postq́ue dies decem, vinum colo diffusum, recōdunt. proficit stomacho, vrinā ciet, tardè coquentes adiuuat: iocinerosis, renum vitiis, regio morbo, opitulatur: cibū fastidientibus, stomacho laborantibus, tensioni pręcordiorum diuturnæ, & inflationi succurrit: rotundas ventris tineas & suppressos menses euocat: contra epota ixiæ venena, quàm largissimū epotum, obiterq́ue vomitionibus redditum, auxilio est.

STOECHADITES vinum, simili ratione factitatur: coniicienda est in senos vini cōgios, stœchadis mina: hoc, crassitiem, inflationes, laterum dolores, & neruorū perfrictiones, discutit: comitialibus commodè datur cū sagapeno & pyrethro.

THYMITES vinū, & THYMBRITES, difficiles coctiones pro-

mouet:ciborum faſtidiis, & intermortuæ appetentiæ, neruorum & pręcordiorum noxis, confert: item cõtra hybernos algores & venenatos ictus, quorum morſum refrigeratio, aut eroſio ſequitur.

AROMATITES vinum, conficitur hoc pacto. Calami odorati drachmæ viginti: phu drachmæ ſeptẽ: coſti ſiciliquus: nardi ſyreniacæ drachmæ ſex, caſiæ vncia, croci ſemiuncia, amomi drachmę quinque, aſari drachmæ quatuor: teruntur omnia, & linteolo colligata, in muſti cadum demerguntur: & vbi cõferbuerint, vinum in cados diffunditur. Vitia pectoris & laterũ pulmoniſque corrigit: vrinæ difficultatem, horrores, & menſium moras emendat: iter faciẽtibus per niuẽ & gelicidia, potum pręſidio eſt: iis qui craſſos ſubinde creant humores, vtiliter bibitur: colorem alit: ſomnum

allicit:dolores leuat:renũ & vesicæ vitiis auxiliatur. Est & aliud genus vini factitiũ, eodẽ noĩe adpellatũ; quod valet ad destillationes, cruditates, tussim, inflationes & stomachi, cùm humor insedit, dissolutiones, Myrrhę denarios duos, piperis cãdidi denarium, iridis denarios sex anethi denarios tres: illigata linteolo, in senos vini sextarios demittunt post tertiũ diẽ, percolatũ reponunt in lagenis, bibitur meraca potio, post inambulationẽ, instar cyathi.

ELELISPHACITES vinum (quod & SALMATIVM dicitur) sic cõficitur: Saluiæ drachmas sexptuaginta, in musti amphorã demittimus. in renũ vesicæ, laterum morbis efficax est: item contra sanguinis reiectiones, tussim, rupta, vulsa, contusa, & suppressos mẽses, prodest.

MANDRAGORITES vinum. Corticem radicis excisum, linteo-

lo, colligatũ, instar selibræ, in cadũ musti suspendis: & post trimestre transfundis. Media potio, dimidiũ heminæ. Sed antequàm sumatur, prægustandum est passum, portione dupla. Aiunt, si eius hemina in vini cõgium addatur, toti triclinio somnũ conciliari, & soporẽ adferre: sed si cũ sextario vini cyathus vnus ebibatur, mortẽ repræsentare cõmoderatus vtique vsus, doloris sensum, illectâ quiete, tollit: destillationes incrassat: idẽ efficit odoratu pceptũ, & auriculari clystere infusum.

ACETVM mulsum, quod OXYMELI vocãt, factitatur Dioscoridi hoc pacto: Heminæ aceti quinque, dimidia salis marini mina, & mellis minę x [cum aquę sextariis quinque] coquuntur tantisper dum decies efferbuerint: deinde refrigerata, vasis induntur. putatur autem crassitudines, detrahere: & morbis coxariis, articulariis, ac comitia-

libus mederi:contra morſum vipe-
ræ,quam SEPA vocant, & contra
hauſtum meconium, & epota ixiæ
venena,remedio eſt:anginis vtiliter
gargarizatur.

OXALME, id eſt, acida muria,
& quaſi acetum ſalſum. hâc nomas
& putreſcentia vlcera foueri profi-
ciet:contra canum morſus, aculea-
tos ictus venenatorum, auxiliatur:
ſãguinis profuſionem, poſt exciſos
calculos, ſiſtit, ſi in vuln⁹ calida, ſta
tim ab exciſione infundatur:proci-
duam ſedem reuocat : dyſentericis,
nomas ſentientibus, ſubter in aluũ
datur : ſed ſuperfundi lac oportet.
eadem & ſorbtu & gargarizatu, hi-
rudines necat, furfures & manantia
capitis vlcuſcula, diſcutit.

THYMOXALME, qua veteres
vtebantur in ſtomachi imbecillita-
te, ternos quaternóſue cyathos, ei⁹
aquâ dilutos, propinantes: dabant

& articularibus morbis, & inflatio-
nem sentientib⁹: eâdē pituitas crassas & atras detrahebant. Parabatur hac forma: thymi triti, acetabulum: salis tātundem: polentæ, pulegii, ruthæ, singulorū exiguum: coniiciuntur in fictile: dein aquæ sex heminæ superinfunduntur, & aceti dimidiū heminæ, postremò sub diuum, linteolo circundatum, effertur.

SCYLLITICVM acetum, hoc modo conficitur: Scylla quæ fuerit alba, repurgata & concisa, lino sic traiicitur, vt segmenta se mutuò nō contingant: & suspēditur in vmbra per dies quadraginta, donec siccetur. ex ipsis mina in optimi aceti duodecim sextarios mergitur: & vase diligenter obturato, octo dies sub sole madet: post eum numerum dierum, scylla exprimitur: & expressa ipsa quidem, abiicitur: acetum verò defecatum, trāsfunditur, & reponi-

tur. QVIDAM ſcyllæ pondo, in ſextarios aceti quinos demittunt: ALII tunicis quidem exuunt, ſed exareſcere non permittunt, ſtatimque muſteas ac recentes alias pari menſurâ cõiiciunt, in acetum: & ſenis mẽſibus macerari patiuntur. hoc multò magis humorũ lenticias incîdit: gingiuas, humore prægnãtes, aſtringit: labantesque collutum firmant: dentes mobiles ſiſtit: fœtentem animam, & graues ſtomachi halitus, emendat, fauciũ callos ſorbtu durat: & vocem expedit, ſic vt clarior, nitidiorque ſonus edatur. ꝓdeſt affectis ſtomacho, cibos ęgrè coquentibus: item comitialibus, melãcholicis, vertiginoſis, mente captis, vuluarum ſtrangulationibus, lienis incremẽto laborantibus, vitiis coxendicum, recolligendis corporibus: & imbecillitati recreãdæ, & iacturę virium reſarciundæ cõuenit: ſecundã vtique valetudinem, viuidũque co-

lorem præſtat: oculorũ aciem exacuit: tarditatem auriũ, inſtillatione purgat. generatim ad oĩa perquàm laudatur, niſi inteſtinorũ ſentiatur exulceratio. datur ꝑ ſingulos dies, ieiuno ſorbendũ, inter initia, modicè: proceſſu copioſiùs: paulatim modo creſcente, aduſque cyathum. quãq̃ non deſunt, qui cyathos duos & eo amplius exhibeant.

MELLITITES vinum, datur in febri vetuſta, debilibus ſtomacho ſiquidẽ aluũ emollit, vrinas mouet: ſtomachum expurgat: ꝓdeſt articularibus morbis, viciis renũ, & quorum caput imbecillitas infirmauit, mulieribuſq; vini abſtemiis: vtpote quod odoratũ ſit, & corpus alat. Diſtat à mulſo: quòd illud è vino veteri auſteroq;, addito melle exiguo, tẽperatur: mellitites verò, è muſto auſtero, inſtar quĩque cõgiorũ, adiecto & mellis cõgio, & ſalis cyatho. Cõuenit aũt in magno vaſe cõficere, vt

feruescenti & ob hoc intumescenti locus pateat: salis mod⁹, quem diximus, donec ferueat, inspergitur: simul atque efferuescere desierit, in cados diffunditur.

MELICRATVM, id est, aqua mulsa, eãdem vim quam & mulsum posśidet. crudâ vtuntur ii, quibus alui deiectionem, moliri, aut vomitionem ciere libeat: quemadmodùm & in iis, qui venenatum aliquid hau serunt, ex oleo eam præbem⁹. Cocta verò exhibetur, imbecillis & animo exilibus: item tusśientibus, pulmonariis, & iis qui immodico sudore digeruntur. Sed iam paratum repositũque (id propriè vocãt, HYDROMELI) hoc ætate media, secũdarii vini ceu loræ vel potius eius quod ADYNAMON vocant, vicem implet. recreandis ab sinistra valetudi ne viribus (proinde inflãmationem alicuius partis sentientes, inocen-

tiùs vtuntur eo quàm lora) inueterati tamen vsum, in inflamationibus, feruoribus, & astrictis febribus damnauere: sed ex stomacho laborãtibus, aut cibũ fastidientibus, aut repentino pauore perculsis, aut sudatorib⁹, accommodatũ est. Fit hoc modo: Duab⁹ aquæ cęlestis inueteratæ partibus, ad vnã partem mellis, additis, & insolatis. ALII fontanã miscent aquam, & ad ternas decoquunt, & ita conditium adseruant. NEC desunt, q inter hydromelitis genera enumerẽt, qđ à melle elutis aqua fauis cõfici soleat, & APOMELI nominent: hoc tamen meraciùs fieri cõuenit: Aliqui etiam decoquunt, quod in ægrotantibus improbatur, propter ceram, quam plurimam obtinet.

THALASSOMELI, purgat efficaciter. Conficitur, æquis portionibus mellis, imbris, & maris: quæ

percolata, vaſe picato recōduntur: flagrante canis ſydere iugiter inſolā tur. QVIDAM cum maris decocti partibus duabus, vnam mellis miſcent, & fictilibus condunt.

Hactenus de vſu liquorum, quibus diuerſa medicamina cōmiſcētur, quę ob id diuerſas ſibi vires vendicant.

DE PVRGANTIbus medicamentis.

De *medicamentis repurgantibus*, iam nobis eſt differendum: quādoquilem, horum quędam, ad flauam bilem: nonnulla, ad atram vacuandam: alia, ad pituitā, vel aquam ſub ducēdam nata ſunt: FLAVAM bilem euacuantibus vtimur, in quib⁹ ad os ventriculi bilis inſediſſe ſuſpicamur, & in quibus ea genere venoſo concepta ſpargitur: & in tertianis febrib⁹, & perpetuis iam ſuo incremēto ſæuientibus; aut arquato morbo: & vt ſummatim dicam, in quibus flauæ bilis copiam redunda

re putamus, iuxta prius à nobis editas ad hoc discretiones.

ATRAM bilem ducentia, vsurpamus, in melãcholicis, furores percitis, ira deflagrantibus, in iis quoque qui hominũ consuetudinẽ auersantur (μισανθρώπους. græci vocãt) in habitu corporis psicco, & sanguinis inopia pallescentibus, solitariis, quartanis febribus, insanis, & furiosis. PITVITAM ducentibus vtimur in algoso corporis habitu & ætate, in frigidioribus morbis, vt in iis qui mẽbris sunt capti (paretos nominãt) attonitis, & iis qui fungosis extuberant tumoribus: in coxendicum cruciatib⁹, & quibus totum corpus obortis inæqualiter tumoribus scatet (anasarcaldion vocant) quasi vitium subter carnem fusum dixeris, & vt in pauca verba conferam, in quibus pituitam negocium facessere putamus.

QVEMADMODVM aquam deiiciētib⁹ medicamētis est vtendū, in eo aquæ subter cutē genere, quod Astitem vocant: item fœminis, quæ diuturno candidorum mensiū profluuio torquentur: & in iis quibus enata vlcera, defluxionibus vliginosis scatent: sed de iis hactenus.

DE SIMPLICIBVS medicamentis purgantibus.

I*am de simplicibus medicamētis mē*bratim dicem⁹, quę purgādi naturā sortiantur, & quem singula deiciant humorem: posteà de compositis exponemus: ne quicquam promissionis nostræ desideretur.

ALOE IGITVR non corpus totum inanit: sed insidentem stomacho, ventri, & interaneis, bilem citra noxam, cū inhærentibus inibi recrementis, per aluum exigit. Danda est igitur iis, qui capitis adficiuntur molestia, propter iuges ha-

litus, quos ad ipſum ſtomachus eru ctat. nam inutilium vaporum ſup= peditationem reſcindit. præbenda quoq; iis, qui ob eandẽ cauſam, ocu lorũ lippitudinibus laborant necnõ iis, qui per adſciticiũ ſuccũ, ſiti cru- ciãtur: & quibus lingua & os facilè reſiccantur: tũ iis, qui re inſuaui, aut retorrido nidore ſtomachũ in vomi tione effundente, corripiũtur: & iis quos pręter rationem pallor decolo rat: aut quib⁹ alui recremẽta, ſubdu- ctionẽ deſiderant. clyſteres tamẽ ex ipſa ſubter indi nõ poſſe, certò cau ſantur. Datur ſiciliqu⁹, ex aqua mul ſa trita verò, ſuccóque corticis citri excepta aut, ſi is non adſit braſſicæ aut abſintii ſucco: cogitur in catapo tia, q̃ ciceris magnitudinẽ impleãt.

Alii *cum terebinthina*, *vel decocto* melle, vel alio quouis ſimili dige- runt in orbiculos: tu verò, vt re- rum copia facultáſue ſuppetet, vel

vt potius dicam) quod commodius vtiliúsque laboranti fore putabitur, cum aliis conuenientibus permisceto, & malè valentibus præbeto.

SCAMMONIVM, flauam euacuat bilem: sed cordis dolorem mouet. est autẽ odore graui, gustu iniucundo, siticulosum. siquidem cùm omnia, quæ aluum deiiciunt, medicamenta (aloen excipio) stomacho negociũ exhibeãt: scámoniũ stomacho longè plus cæteris aduersari cõstat: proinde cauendum iis, qui stomachi sentiunt imbecillitatem, & iis qui febrim experiuntur. quippe suapte naturâ leuissimum, in corpus facilè rapiatur, residémque spurcitiam omnem in eo, colluuiémque commouet. porrò ab ambiente caloris externi cinctu, recrementa ad excretionum exitus producere prohibetur. datur iis qui febri vacant, & stomacho valent: iis

quoque, quibus ægrè vomitus eliciuntur, nec facilè linquuntur animo. Modus, ſcrupuli duo: paululum quid adiici, aut detrahi, pro virium ratione, poteſt. permiſcendus & ſal, aut thymus, aut pulegium, aut quippiam ex iis quæ gratum ſpirant odorē, & ſtomachum roborant. iis, qui ſcammonium ſuſtinēt, alloēn miſcere melius eſt. datur per ſe ex melle vel ptiſanæ cremore, quibus clam volumus hanc potionem præbere.

PEPLIVM: huius ſemen aliqui cum ramularibus ſurculis, ſiccatum cribróque ſuccuſſum, quaternûm ſcrupulorū ponduſculo dant, in aqua mulſa, pauxillum aceti aſpergentes. Poſt bilem flauam, atram quoque, & pituitam detrahit: flatus diſcutit. quapropter turgentibus ſpiritu viciis, præcipuè auxiliatur: iis quæ melancholiæ

iaciunt fundamenta, diuturnis inflationibus lienis, vulue & coli subuenit: fungosis in imo ventre tumoribus subsidio est.

VERATRVM nigrum, atram bilem flauámque, è toto trahens corpore, deorsum, nec tamen citra vllam difficultatem, pellit: ideo febribus circuitu repetentibus & longis, obiicimus. datur quoq; insanientibus: altera caluariæ parte & subter caput diutinè cruciatis commodissimum: præsertim visceribus, vtero, & vesicæ, deiectorium medicamen postulantibus: maxima autem eius vis est, peculiariter educere, quicquid sanguini cũmixtum, eum corrumpit: ideo veterascentibus, arquatis morbis, vtile: & quibus in superficie summatim asperitudines emerserunt: velut lepris, impetiginibus, & horum similibus: elephantia quoque laborantibus, accommo

datum est. Datur, scrupulorum ternûm pondere, aut paulo plus minúsue. Fit è siccis radicũ fibris, aquâ paulum maceratis: posteà cortice detracto, & in vmbra siccato: proiectaq; tenui, quę in ipsa subest, medullâ. exhibetur autẽ ex passo & aceto mulso: verùm suauitatis gratiâ, quædam ex odoratis seminibus inserenda: si verò efficatiorem alui deiectionẽ moliri sit in animo, scammonii pauxillum adiicito.

EPITHYMVM, atram bilem excernit: datur adultis, tusum & cribro excussum, scrupulorum quinque pondusculo, cum passo vel aceto mulso & salis pauxillo. vitiis flatu turgentibus, & præcordiorũ noxis, opitulatur: & quibus iecur aggrauatur, & qui spirandi vexantur difficultate. Quod verò in stœbe nascitur, aut in satureia prosilit, EPITHYMBRVM inde nomi-

natum, thymi modo aluum resol-uit: sed vtrumque facultate censetur infirmius.

POLYPODIVM, id est, filicula, bilem & præsertim atram, & pituitam extrahit: dãtur purgatæ radicis seni scrupuli adfusâ aquâ mulsâ: mediocriter verò aluũ ciet, & citra molestiam, tum in gallinaceo iure, tum in cremore ptisanæ, cocta radix.

PVLEGIVM, atrã bilem detrahit, instar acetabuli potũ, ex aq̃ mulsa. TRAGORIGANVM, & PARTHENIVM (quod & LEVCANTHEMON vocatur) simili ratiõe, citra noxam purgãt: singula senûm scrupulorum pondere data; sed præbere meliùs est, ex aceto & exiguo sale & aqua. licet sicca trita, potioni adspergere.

ARMENIVM, quo pictores vtũtur, atram bilem, & omnẽ lentum crassúmque humorem sanguine cõ

mixtum, educit. quare melancholicis, elephanticis, & similibus dari solet. Item in renum vitiis & spirandi difficultate. Modus, sextula est, aut paulo plus minúsue, pro sumentis viribus.

CENTAVRIVM minus, crassam bilé & muccosam deiicit: ideò commodè datur lienosis, ischiadicísque: bibitur & huius decoctum aquâ feruefactum. fit autem centaurii pondus, sex scrupuli: & aquæ modus, hemina: quæ ad dimidias coquantur.

COLOCYNTIS pituitam, bilē, humorémque muccosum purgat: vnde neruosa corpora peculiariter purgat. datur itaque conuenienter in omnibus, quæ caput obsidēt, incommodis, & orthopnoicis & cōsimilibus. item coxendicū cruciatibus, morbis articularibus, longis renum & vesicæ valetudinibus.

insuper iis qui remittentes & prædu-
duros conceperunt adfectus, sic vt
non nisi ægrè possint excuti. Datur ex ea scrupulus. Deligenda est
candida eius & recens medulla, aridior enim & nigricans, vt vitiosa
damnatur. tundatur verò & teratur
diligenter, & persæpè cribo cernatur. cùm verò vti voles, terito cum
aqua mulsa: idque operosè: siquidem tale quippiam pati consueuit,
vt tusa priusquàm maceretur, tenuissima maneat: coniecta verò in
aquam mulsam, intumescat: ita vt
in cerniculo non credatur cribrata.
igitur nõnullæ, ex iis, que intumuerunt, particulis, interdum aut ventri aut stomacho fixè cohęrent: maximè in sinuosis interaneorũ anfractibus, ob molliciem: insidentésque, sua perquàm acri natura, vellicant, & mordent. intestina exulcerant: & per consensum, neruosum

genus, noxa adficiunt: tormina & contractiones adferunt. quare diligenter est attẽdendum, vt in aqua mulsa in maximum leuorem redigatur: si mitiorem alui deiectionem moliri velimus, prægrandem colocyntida capere conuenit: & aperto sursum calice, totum semen eximere: dein lomentum omne in suum inuolucrũ sine semine relegare, & sapa aut vetere passo ventrem eius infarcire, & quinque aut sex horas macerare: deinde vinum lintheo colatũ, calfactum detur potandũ. optimè expurgat regiũ morbum, & flauę bilis liuores, summam cutis superficiem vel suggillatus.

TITHYMALYS, pituitam & bilẽ elicit. virẽtes eius ramulos fictili quodã paulatim torrent tritósque cũ polenta scrupulorũ ternũ pondere miscent in aqua: & potandum præbẽt. Quippe quod exiccati sur-

culi impotentiores habeantur.

Characitæ tithymali, erutam radicem in vmbra ſiccato: poſtea cũ ad vſum prometur, detractum corticem tuſúmque cribrato: & in vinum dulce vetus, ſextulam iniicito: diem & noctem ſinito macerari, percolánſque linteo, & paulum excalfaciens vinum, præbeto potandũ. quàm optimè purgat, ita vt quidam eo in omnibus vtantur vitiis.

Lac tithymali huius qui iuxta aquas, & in riguis locis enaſcitur, ſale & acido pane exceptum, ad eadem valet: vehementiùs tamen aluum ciet.

ELATERIVM, pituitam & bilem detrahit. dantur oboli terni, cũ lactis nuper emulſi, inſtar heminæ.

GRANVM cnidium, ſeroſum magis & aquoſum extrahit: pituitam verò & bilẽ modicè purgat æſtuantem, & acerrimũ. datur triginta granorũ modo. ſi verò mitiùs, alui de-

iectionē placeat moliri, dato viginti grana. Interna grani pars trita, & in polētā subacta, præbetur potāda: sed secundum potionē, rosaceū aut melinum oleum debet sorberi, ne fames adurat: cæterùm meliùs cedet, si trita & cocto melle excepta, digerantur in catapotia.

AGARICVM, pituitam & bilē, sed non celeriter, pellit: dantur binæ drachmæ, cū aqua mulsa, vel aceto mulso. aduersatur stomacho, quòd sua lenitate emergens, enatet.

CNICI SEMEN, pituitam expurgat, sed non sine molestia. Seminis triti drachmas tres in gallinacei decocti ius vel ptisanæ cremorem indito, colatúmque præstato bibendum. sunt qui seminis pulpam drachmæ pondere cū amygdalis, aniso, & melle cocto misceāt: & in catapotia cogāt, & arquatis commode pbeāt. id qđ habetur mitius.

LATHYRIS, vehementiùs pituitã purgat: dantur grana eius maiora, quindecim: minora verò, viginti: iis qui efficatiùs purgari cupiunt, mandenda præcipito: iis verò, qui deiectionem non desiderant copiosam, iubendum est, vt integra deuorent prçsertim, si qui sumit, malo fuerit stomacho.

ARISTOLOCHIAE clematidis, aridus fructus, si tritus ebibatur, pituitam & bilem expellit. est autẽ stomacho gratus.

MERCVRIALIS herba, si cum recẽtibus tenerísque foliis estur, ster cus excernit: si verò decoctũ eius, vino permistum ebibatur, mediocriter alui recrementum mouet.

CVCVMERIS syluestris radicis cortex, ex aqua mulsa potus, habundè & citra noxam trahit pituitam, neque stomachum vlla lacessit iniuria.

STYRAX pinguis & flauus, sesquidrachmæ ponduſculo cum terebinthina, pituitam ſufficientem ſine moleſtia ſubducit.

THYMI ſiciliquus, aut ternę quaternæue drachmæ, cum poſca & pauco ſale, innoxiè ſatíſque, pituitam & bilem educit.

CICLAMINIS radicis, in tenuiſſimum, leuorē redactæ tres vel quatuor drachmę pro corporis purgādi viribus, ex aqua mulſa potæ, pituitā & bilem expurgant: ſed præcipuè ſudorem cient. quare bibentē oportet motibus agitari, & tegumēto corpus munire, & ſudoris excretioni ſe committere.

ALLII ſpicarū, exquiſitè tritarum, drachmæ vel duæ vel tres, cū hydromelite potæ, pituitā exigunt.

Aiuga (gręcis CHAMAEPITYS noīata) ſi pondo ſiciliqui, in farinā redacta, bibatur cum ficis, aut cocto

melle pituitam & bilem ducit.

SQVAMMA æris, aquã aluo elicit. datur ex aqua mulsa: verùm nõ aquã modò, sed & pituitã purgat.

EVPHORBIVM, pituitã subducit: sed potiùs aquam. est autẽ celerrimũ & maximè ignea vi flagrans: vnde colicis, & aluũ frigidiorem habentibus datur: cæteros vehementer cõturbat: sitim maximè ciet: nonnihil ex odoratis seminibus ei est commiscendum. Modus triobolaris, ex aqua mulsa. præstat autẽ cum melle cocto in catapotia digerere.

CHAMAELEA, in aqua mulsa decocta & pota, aquosa magis extrahit: pituitam quoque, & bilem euacuat. iniici debet denarii pondo in binas aquæ heminas, & coqui dum modi huius dimidiũ fuerit absumptum: in coctionis fine, moderatum mel adiiciendũ: & rursum vbi paulum inferbuerit, colo transfusum,

præstatur potandum.

Sunt qui ad tusæ tritæque chameleæ drachmam vnam, duplum absintii modum adiiciant: & melle excipientes cocto, & in catapotia cogentes, præbeant.

SANGVINEM tradunt purgari porrorum capitatorũ ſucco: itẽ mercuriali, viola candida, ſylueſtri malua, ſaluia: cum iis veratrũ albũ ſanguinem & bilem expiat.

DE PVRGANTIBVS MEdicamentis compoſitis.

*Verũ quãdoquidẽ nõnulli hæc & cæ*tera inconſideranter vſurpant medicamina, à quibus deiectio petẽda eſt (interdũ dolores, aut conuulſiones, aut ſuperuacuas alui purgatiões, aut quãpiam non diſſimilem offenſam moliuntur, ſubindéque noxam iuuamenti loco inferunt) non hæc ignorare de iis oportet, quòd non oẽs, amice, eadẽ medicamenta conſimili

sensu percipiunt: sed alii quidem ob eam quã induit corpus sensuum duritiã, præpotentiora vix sentiunt medicamenta: alii rursus vel quæuis sensu precipiunt. quemadmodũ alii propter fluxã lubricámque meatuũ natiuam inanitatẽ, aut cedentis materiæ promptitudinẽ, & instrumentorum mollicie, mediocribus purgatoriis parẽt. qui verò non sunt talẽ conditionem nacti, vehementiori purgatione vix tandẽ sollicitantur: illis quidem prioribus, hæc euenire solẽt incõmoda, immodicæ ventris deiectiones, conuulsiones, cõtractiones, perfrictiones: cæterũ animi deliquia, dolores, tormina, vertigines, exanimationes, quæ ferè mortẽ repręsentent, hos secundos sequntur: proportione autem patiuntur, qui moderatè repurgantur. Denique non à potentioribus, sed à mitioribus in omnibus, quæ adsumuntur,

medicamentis vſum decet auſpicari: ſimul, vt laborãtis ſenſus explorentur, ſimul, vt vehemẽtiora tolerare, exercitante vſu, condiſcat: & ſi quãdo validioribus oporteat vti, ne vires labefactent intolerabilium medicamentorum tranſitus. PAVCIS igitur ſuper hæc traditis via ac ratione doctrinæ, de purgationibus deinceps diſſeremus.

De flaua bile repurganda.

VBI itaque, flaua bilis deiicienda nobis proponitur, ſi incandeſcat ipſa, & hominem exurat, & calefacientia reſpuat medicamina, tale quid facere ſolemus: zulapium ante purgationem prębetur diluculo ieiunis, donec in vrinis decens adparuerit concoctio. Seminis cucumerum quadrãs: ſeminũ portulacę, ſeminis intubi, radicum intubi, & cichorii ſingulorum vncia: roſarum violarum, nymphęæ, œnanthæ, ſingulo-

rum semiuncia: seminis papaueris, seminis lactucę, singulorũ duella: damascena pruna quinque et triginta: zizipha, myxa, singula quĩq; & quadraginta: santali sextula, sacharis põdo duo. hoc bilis feruorem restinguit: emollit interanea, & infarctos expedit transitus: adiecto verò scãmonio, sine molestia bilem educit. Si verò nõ ita incandescat bilis, ex iis zulapium cõstruitur: Radicũ apii & maratri, cichorii, fumariæ, radicũ ĩtubi syluestris, singulorũ vncia: linguæ bubulę, eupatorii, bubuli oculi, quem vocãt bubphthalmon, dulcis radicis, seminis althęæ, singulorum sextulæ quinque: violarũ, seminum portulacæ, & intubi, singulorum semiuncia: santali rubri, & citrini, singulorum duella, rosarum, nymphęæ, & croci, singulorum sextula, sacharis libræ duæ.

De pituitæ purgatione.

CVM pituitam vacuare voluerimus, SI homo florente ætate ſit, & ferè calida preditus tẽperatura, atq; ideò ob erroneam victus rationem, & frigidorũ abuſum, pituitam collegreit, hoc facimus medicamentũ: & quidẽ maximè, niſi ſtomachus humore ſcateat, radicibus, quæ mouẽdæ vrinæ ſunt, acceptis, ſic cõponẽtes: Radicum apii & fœniculi, radicis condimẽtariȩ, quæ ex agris ad ſal gama petitur (condimentorhizam grȩcolatinè vocant) radicis anethi, triſaginis, aiugæ, centaurii, althȩæ ſeminis & maluæ, ſecuridacæ, ſingulorum vnciã: maſtiches, aſari, ſpicȩ, ſingulorũ ſemiunciã: carnabadii, ſeminis fœniculi, ſeminis apii, dulcis aniſi, ſingulorũ ſextulas quatuor mellis dupondiũ. longè melius fuerit, ea melle condire: vt calorẽ ſufficienter aſſecuti, craſsitiem magis extenuemus, & ab infarctus vicio implicitos aſſeramus tranſitus.

SI frigida fuerit omnino laborantis habitudo, corpusque totum humidis ac frigidis scateat succis, melius vti sicco DIOSPOLITICO vel quopiam consimili medicamine quod satis calfaciat, et humoris vim ac copiam resiccet.

Deiectio atræ bilis.

CVM deiectionem atræ bibis à medicamento petimus, presertim si persicca videatur laborantis natura accipimus, Radicum apii, radicum erratici fœniculi, fumariæ, stœchadis, linguæ bubulæ, buphthalmi seu bubuli oculi, singulorum vnciã, seminis daucivel ammæi, dulcis anisi, seminis fœniculi, singulorũ sextulas tres: ficorum pinguium, radicis dulcis, singulorum sextulas quinque: seminis basilici duellam: croci sextulam, asplenii, trisaginis, radicis capparis, seminis apii, singulorum sextulas quinque: mellis dupondiũ,

aceti quadrantem. PORRO siqua bilis flaua putetur atrę commisceri, sic erit faciundum. Spicæ, rosarum, singulorũ vnciam: croci drachmã, corticis radicis apii & fœniculi, singulorum vnciam, cum eorum seminib⁹ in aqua, donec sufficiat, feruefacito: mellis selibram, aceti quadrãtem addito, & dum concrementum adsciuerint, coquito.

DE CONIVNCTIS humoribus purgandis pręcepta.

P*osteaquàm de simplicibus humori*bus, habundè diximus: tibi licebit, huic occasionẽ ducenti, in complicitis & ea componere. exuperantiæ verò commistorum humorũ, te docebunt, qualia conueniat redundare medicamenta. Proinde superesset iam de purgantibus disserere, quæ maiores nostri cõposuerunt, à quibus & tu & alius quiuis exortus,

cognitis simplicium viribus, medicamenta tuopte ingenio cõponas.

COMMISCENTVR verò purgantibus medicamentis, ALIA, vt iniucunditatem retundant: QVEDAM, vt calorẽ vel reliquam quandam qualitatẽ aboleãt: NONNVLLA quoque, vt stomachũ firment, quod pleraque omnia, quæ repurgãt medicamẽta, stomacho aduersantur & eidem negotium facessunt, ALIA adiiciuntur, vt viam faciant et transitum prębeant, item vt humorum crassitudinem incîdant. ea tamẽ ipse tuo fret⁹ ingenio, disces ex particulari specierũ facultate, quæ in virib⁹ medicamentorũ simplicium traduntur. Cęterũ nos purgãtia veterũ medicamina, hinc depromem⁹, exponẽtes quónam pacto cõponantur, & quos eliciant humores: tu verò hinc sumens occasionem, & fac & componito, quibus opus erit, ad hãc ra-

tionem, medicamenta. DIGNVM tamen & scitu illud est, quędam in GRANA cogi, q̃ ciceris magnitudine impleant: qua forma ideò præbemus, vt medicamentorũ insuauitatem fallam⁹: & ne, cum sumũtur, humorem stomacho adiiciam⁹, qui inmio iam imbutus est humore: QVAEDAM redigi ĩ triturã, nõ ad cælandã iniucũditatem, sed vt humorẽ vitem⁹: ALIA in placentarum formas digerim⁹: velut & ALIA, vt zulapia prębem⁹: non desunt, quæ tãq̃ ILLITVS vel EMPLASTRA fingantur & vmbilico inducantur, quæ græci epomphalia vocãt, nos vmbilicaria possumus adpellare: INTERDVM pedes quoq; illi nimus & sufficiens elicitur purgatio.

Iam de singulis nobis erit differendũ, vt ex omnibus libro maior adsciscatur perfectio. COMPOSITIO orbiculorum ex euphõrbio, quos

ipsi COCCIA, quasi granula vocāt, ad emittendam hydropicorum flauam aquam, & materiam tumoris discutiendam valent: opem adferunt quoque lumborum dolorib9 & podagræ humida caussa concitatæ. Recipit mistura, euphorbii siciliquum, surculorū tithymali drachmam: ammoniaci, sagapeni, lachrymæ panacis, bdellii, semīs apii montani, & hortensis, ammæi, spicæ, singulorum drachmam: tusa cribratáque, cum amygdalino oleo cogito, & cum fœniculi succo subacta, siccato in vmbra. Modus exhibitionis est drachma: perfectus sextula, cum calida aqua.

ALIVD, quod flauam aquam deiicit, tumorem reprimit, iecur roborat: Capit absintii, turpeti (quod pityusa nominatur) sagapeni, singulorum drachmas quinque: seminis apii hortensis & montani, seminis

fœniculi, anisi singulorũ siciliquũ: scammomi, & surculorum lactucæ marinæ (quã nominãt tithymalũ) mastiches, casię, tenuis cinamõi, singulorum drachmã: tundito, cribrato & formato in granales orbiculos (coccia nominãt) potionis modus, duella, cum aqua egelida.

ALIVD, quod flauam bilem & atram humoresque crudos deiicit, sanguinẽ extenuat: & quot dies vẽtrem subegerit, totidem feriari decet rursumq; medicamẽ repetere, dum integra sequatur deiectio. Accipit myrobalani flaui & indici, nigri da masonii, & aureæ glandis, quam vocant chrysobalanũ, pityusæ, singulorum sesquiscrupulũ: epithymi cretensis, filiculæ, violarum, singulorum drachmas tres: rosarum, seminis fœniculi, anisi, absinthi seminis, iunci odorati, cinamomi, spicę, mastiches, cardamomi, ammoniaci,

ſingulorũ drachmã, ſeſquiſcrupulũ: ſacharis ſeſcunciam: tũdito, cribroque creta, in vaſe cõtineto. potionis modus, drachmæ tres, aut quatuor. datur ambulanti, ex aqua egelida.

OXOSAGHAR, calefacta corpora potu refrigerat: acutis auxiliatur febrib9, ſanguinis feruore cõcitatis: excalfactioni iocineris medetur, & lienis infarct9 vicia extricat. Recipit corticis radicis capparis, intubi, apii ſingulorũ drachmas viginti: foliorũ roſæ, ſeminis fœniculi, ſing. drachmas decẽ: ſpicę, iunci odorati, ſemĩs apii, ſingulorũ drachmas quinque: hęc in aceti quã acerrimi quaternis libris macerato noctu diuque: poſteà molliuſculo igni coquito, donec dimidiũ abſumatur: dein crocum & ſachar adiiciens, zulapium efficito: inter coquendũ, ſcãmonii ſextulam terito, & in linteo ligatum indito, dum feruore reſtinguatur. datur ſextans, cũ obſeruatione καὶ ἐγκέμασ.

ALIVD, ex fumaria, quod valet aduersum flauę bilis incendiũ: itẽ cõtra scabiem, & vulnera: obturantes iocineris infarctus explicat: arquato morbo, corpus repurgans, auxilio est. Cõtinet corticũ myrobalani flaui et cebulei & indici damasonii, bellizis, & emblezis, florũ violarũ, filiculæ, & absintii, epithymi, singulorum sextantem: ea cõfringantur, & aquâ fumarię, noctu diuque madescant: & tãtisper coquantur, dũ medietas relinquatur. Deinde ius decocti percoletur, & rursum cũ sachare, quousque concreuerit, coquatur. potionis modus, sextãs, cum scãmonii granulis quatuor.

ALIVD è fumaria, melancholicis valetudinibus auxiliatur: scabiem et vulnera abolet et corpus illustrat. Capit violarũ, seminis absintii, polii, sing. sextantem semiunciã: aquę calidæ libras octo cõtusa,

et noctu diúque macerata, ad tertias coquito. huius decocti & aquæ fumarię cõsidentis, ſeptenis portionibus, ſacharis parem modum indito, & coquito, dum ſibi concrementũ adſciſcat. potionis modus, ſextans, cum ſcammonio & aqua calida.

ALIA compoſitio decocti ventrem reſoluentis, iocineris dolori auxilio eſt: flauam bilem atrãque, itẽ pituitã extrahit: caput repurgat autumno & vere propinata. Sumit damcſcena, zyzypha, myxaria, ſingula triginta: adianti, florum linguę bubulæ, ſingulorum manus plenæ faſciculum: violarum vnciam, roſarum ſiciliquum: dulcis radicis, filicu læ, epithymi, ſingulorũ drachmas tres: corticum radicis apii, fœniculi & intubi, ſingulorũ vnciam: in vna aquę libra ad tertias coquito: deinde farinæ myrobalani flaui vnciam im ponito, myrobalani cebulei drach-

mas quinque: noctem diemque ma cerato: & diluculò ius decocti, calfactum, sacculis trãsfundito. in quo mannæ harundinis indicæ drachmas octo, oxyphœnici sescunciam, mannę simplicis drachmas sex, maceres: rursumque his per sacculos transfudis, adiicito vnguenti nardi vnciã, & tepefaciens exhibeto.

ALTERA mistura, vere & antumno datur contra febres acutas: Continet zyzypha rubra, damascena, passas vuas ab iconio numero singulorum viginti violarũ sescunciam, adianti, fumariæ, florum linguæ bubulæ, intubi satiui, singulorum fasciculum, quantus manu prendi posit: passarũ vuarum, detractis vinaceis, vnciam: ea feruefacito in aquæ sesquilibra, donec ex hoc modo, dimidiũ supersit: posteà subigito, & sacculis aut fiscis transfundito: cui liquori. deinde palmula

rum acidarũ, quas vocant oxyphœnicas, sescũciam: harũdinis indicæ, aut siliquę indicæ repurgatę, vnciã: mãnæ drachmas sex: rursumq; subiecta, percolato, & excalfaciens modicè, adiicito zulapii violarũ sextantem: & diliculo bibendum prębeto.

ORBICVLI (qui quod coccineum granum magnitudine æquẽt, coccia nominãtur) è sagapẽo, valẽt aduersus morbos articulorũ & coxendicum: turgentibus spiritu neruis auxiliantur, omnẽque valetudinẽ aduersam, à recrementis frigidis, crassisque concitatã abigunt: Capiũt sagapeni, myrobalani cepulei, pityusę, hermodactylorum, singul. drachmas quinque: scãmonii, castorii, capsici, sing. sesquiscrupulũ: balsami, calaminthę, (quod sisymbriũ dicitur) solani manici seminis, singulorũ vnciã: tusa, cretaque, cũ aqua apii subigito. modus est, sextula ex

aqua, in qua apiũ, mastiche, anisum & stœchas incocta sint.

COCCI, pedũ doloribus omni tẽpore perquàm vtiles: Recipiũt aloæ cõcrementũ iocineris referẽtis, penidiorum, singulorum drachmas decem: sagapeni, myrobalani flaui, & damasonii, hermodactyli, singulorum drachmas quinque: piperis cõmunis, piperis longi, singulorum siciliquũ, sesquiscrupulũ: lachrymę cyranaice, opopanacis, singulorum drachmã: nasturtii cãdidi & capsici indici, singulorũ drachmam: ea tusa cretaq;, succo porrorũ vt fermentescant, excipito: & in orbiculares coccos digerito. modus dãdi siciliquus.

ALIVD ad pedũ dolores regium, Cõtinet myrobalani flaui, damasonii, emblizis, zingiberis, singulorũ sextulas quatuor: origani sextulas septẽ, capsici duellã, hermodactyli cãdidi sextulas viginti, penidiorum

duellā: bdellii sextulas quindecim: tusa cribrataque cum solani succo subigito, vt fermentescāt: & in coccos orbiculares, digerito: et simulatque ægrotans dolorem persentiscit, ante vel post esum, adsumit duellā ex aqua calida vel vino.

Zulapium, flauam bilem & atram deiiciens, habet damascena, myxa, zyzypha, singula numero sexaginta: palmularum pulparum drachmas quadraginta: violarum è mysia drachmas quindecim: rosarum, florum linguæ bubulæ, singulorum drachmas quinque: ea coquuntur in aquæ libris octo, dum ex hoc modo dimidiū supersit: subactaque, sisco transfunduntur: deinde fumariæ iusculi dupondius, punicorū acidorum iuris libræ duę, scammomi sesquisextula, scharis libræ tres, diu ad consistētiam coquuntur. scamoniū in decoctionis fine coniicitur.

Aliud, quod flauam bilem à stomacho detrahit: Tortiui punicorum & acidorum malorũ iuris, singulorum dupondium: aquæ libram, flores violarum quadraginta: ad dimidias coquito, posteà sacharis sesquilibram, scãmonii siciliquum addito, & zulapium facito. modus, vncia aut sextans.

PARVA TRIPHERA, dicta, prodest interaneorũ doloribus ac stomachi, imbecillitatíque eiusdem ab humore cõtractæ: sanitatem tuetur: estque ad multa alia perquàm vtilis: Corticum myrobalanorum, cebulei, & huius vice, si velis, indici & bellelizis & embelezis, singulorum partẽ vnam: tusa & cribrata, misceto cũ rosaceo oleo & cũ melle despumato: conditum seruato. potionis modus, duella ad tres vsque sextulas, ex egelida aqua. QVI voluerit perfectè interaneorũ vtili-

cati consulere, vt ea à noxis deie-
ctionum asserat, & ab iniuriis ea-
rundem vindicet, bdellii cæsii por-
tionem addat: SI sanguine vacuan
do, auxiliũ adferre placet, gummis
torrefactæ partem adiicias. Cæte-
rùm ad commoditatem imbecilli
stomachi, & infernarũ partium cor
rectionẽ, rosarũ & mastiches por-
tionem vnã: anisi & garyophyllo-
rum dimidiatas portiones adiun-
ges: contra cordis micationes, & vi
bratus, xylaloen admiscebis. aduer-
sus sinistram valetudinẽ, quam atra
bilis creauit, pars epithymi adponi
tur: SI pituitæ deiectionẽ moliri in-
stituis, alipum, id est, album turpe-
tum adhibeas: aduersus flatuũ tur-
gentium molem, cruditatésque, vt
ineant consortiũ, adhibeto zingibe-
ris & galangæ singulas portiones:
item sitezium indicum, capsicũ, pi-
per longũ, tenue cinamomum, sin-

gula instar dimidiæ portionis, & cõ modum reddetur. non desunt medici, qui, vt venustiorẽ exhibeant colorem, crocum adiiciant.

HIERA PICRA galeni, quæ ex aloe fieri consueuit, cõtrailiosos, putres, marcidósque humores, qui os ventriculi insederunt, remedio est: item iis quorum faciẽ pallor decolorauit: iis quoq; quorũ oculis, obiectæ culicũ aut pilorum imagines obuersantur: alui recrementa mediocriter mouet, ad iecur vsque progrediens: lædit hos, quibus iecur calidius exhibet negocium, & stomachum iuuat. Dandi modus, à drachma ad siciliquum. Species, quæ hanc cõstituunt, sunt hæ: Croci, spicę, ligni balsami, mastiches, ligni casiæ, cinamomi, singulorum sextula: aloæ sextulæ octodecim: ea teruntur, & in brassicæ vel absintii succo vel vino, vt fermentescant, subi-

guntur. HVIC ſcammoniũ commi ſcentes, vt in vnitatem coëant, bilẽ flauam aluo deiicimus: SI verò agaricum & medullam, pituitam ſubducimus: NON ſecùs atq; ſi addiderimus epithymum, atrã bilem depurgamus. ſunt qui vt ſtomacho, medicamentũ ex aloe reddant accommodatius, & minus aluũ cieat, aloën dupla ad ſpecies omniũ proportione coniiciant: tritámque, priùs eluant, & in aquã mittentes, ſubſidere ſinant: dein emergentem ſummatim aquam cũ ea quæ ſupernatat, ſpurcitia vel ſorde, quæ exiſtit, humori, effundunt: hoc idem opus iterũ atque iterũ obeunt. vbi ſufficienter lauerint, confidunt ſtomacho paratum iri medicamentum: nec interanea vellicare, inter eos conuenit: dein reliquas, quas diximus, admiſcent ſpecies: ſic vtile reddi imbecillis ſtomachis medica-

men, author est Galenus.

DIOCLIS medicamentũ, quod ventrẽ subducit, in pituitosiore corporis habitu: Ficos pingues triginta, spumæ nitri drachmas quatuor & quadraginta: seminis cnici drachmas quindecim: diligenter trita, & in vnitatem cũ melle despumato coacta, digeres in frustra triginta. sumes quotidiè ante cibatum, frustum vnum.

Catapotia DIACOLOCYNTIDOS, id est, è colocyntide, recipiũt aloes vnciã, medullæ colocyntidis vnciã, gummis vnciam, nitri semiunciã: semper eo vtitor medicamine, quoties purgare bilem atram animus fuerit: aut cũ pituitam per aluum elicere placet. quippe nihil æquè potest humores, qui intus coierunt, transferre, & neruos & caput ægrotantis repurgare, sicut horum catapotiorũ mistura. ab vno ad

ſex vſque, pro laborãtis viribus ſum pſiſſe ſatis eſt. ad perfectũ dandi modum progredi non oportet: ſed à duobus aut tribus ſumptionẽ auſpicari & ſic procedere.

RHODOMELI purgans: ſucci roſarũ libræ tres, vel quinque: ſcammonii ſextãs, ſemiũcia aut quadrãs: agarici ſextans: mellis libræ ſex, miſcẽtur. hæc mixtura flauã bilem trahit: ſtomachum bene habet. Quin & pituitam mediocriter pellit.

Feruefactum ius (MAGNVM vocant APOZEMA) aduerſum atræ bilis, mẽtis arcẽ obſidentis iniurias. Capit hyſſopi, epithymi, ſingulorũ ſextantẽ: myrobalana flaua ſeptem, nucis vnguentariæ (quã myriſticam adpellant) duellã: veratri, pæoniæ, ſcammonii, triſaginis, polii, ſingulorum quadrantem: ammis, nardi celticæ, aſari, caſtorii, agarici, ſeminis fœniculi, hyperici, cẽtaurii, pulegii,

serpilli, cunilæ gallinaceę (quã nominãt origanũ) singulorũ sextantẽ: libystici vnciã: calami odorati sextulas quatuor: filiculæ, alipi, nepetæ (quã calaminthen nominant) singulorum trientem: medullę selibrã: peplii tantundem.

Antidotũ SYNGELI, dolorib⁹, capitis, item hebetudini oculorũ auxiliatur, fronti illitũ: stomachicis, iocinerosis, lienosis, cruciatibus colicis, opitulatur: articularibus morbis, & pedum doloribus, remedio est: appetentiã inuitat: exanimes & decoloratos recreat: vernaculã venustatẽ mẽbris reddit, meraco aut syncero melle dilutũ. Dandi mod⁹, auellanę nucis est magnitudo: iis quorũ alui deiectionẽ volumus moliri, drachmã vnã aut quantũ vires postulabunt, dedisse satis est: muliebribus viciis, in omni tempore, & ante cibatus & secundum esum, propinatur: Cõstat iis speciebus: Piperis longi,

piperis albi, piperis cõmunis, cinamomi, xylocinamõi, filiculæ, nucũ odoratarum, garyophyllorũ, singulorũ sextãte: zingiberis triente: spicæ, maſtiches, floris roriſmarini, ſeminis alypiæ, ſcammonii, ſingulorum vncia: ſacharis dextante, & mellis modo quantus facere ſatis videbitur.

Aceti mulſi purgantis miſtura, OXOMELI nominant, contra melãcholicos: Hyſſopi, thymi, epithymi, agarici, filiculæ, cunilę gallinaceæ, pulegii, cumini, aniſi, radicum apii, ſingulorum faſciculi, qui manu prendi poſſint: interdiu noctúque in aceto madent, & perbellé coquuntur: dein eiectis herbis, acetũ cum pari melle iunctum concoquitur, dum in vnum coëat corpus: demum ſcãmonii pondo ſextans immittitur. Modus potionis, duella, aut pro viribus.

HIERA Galeni aduersus maxima & deterrima vitia auxiliũ adfert: humores, qui altiùs impacti, ægrè reuelluntur, extrahit: natiuas & vernaculas vires recolligit & reuocat: omnes expurgat humores. Quòd si quid aliorum placeat purgare, admiscebimus ipsi potus modo, deiiciens simplex medicamen aliquod moderatum, & eliciemus eum, quem desideramus, humorẽ. Melancholicis, comitialibus, auxilio est: sed infarctos anteà meatus aperire diligenter conuenit, & concoctionem humorũ moliri. Recipit autem colocyntidis trientẽ, scyllæ assæ sextantem, spicæ sextulas quatuor, iunci odorati sextulas quatuor, polii sextulas quatuor vel nouẽ, pulegii sextulas quatuor, aiugæ sextulas quatuor aut nouẽ, euphorbii sextulas tres aut decem, gentianæ sextulas octo vel tres, agarici sex-

tantem aut quadrantē, ammoniaci vnciam aut quadrantem, veratri nigri ſextantē aut quadrantem, ſpicæ vnciā aut quadrantem, ſcammonii quadrantem, hyperici vnciam vel quadrantē, epithymi vncias duas ſemiſſem aut ſextantē, filiculæ vncias duas ſemiſſem vel ſextantem, bdellii ſeſcunciam, aloæ ſeſcunciā, triſaginis vnciam vnā vel quadrantem, myrrhæ ſextulas tres, caſiæ ſeſcunciam, porri ſextantem ſemiunciam, trium piperū ſingulorum ſextulas duas aut quatuor, ſagapeni ſextulas tres aut quatuor, croci ſextulas duas aut tres, ariſtolochię longæ & rotundę ſingulorum ſextulas tres aut quatuor, cinamomi ſextulas tres aut quatuor, lachrymæ panacis ſextulas tres aut quatuor, caſtorii ſextulas quatuor aut tres, petroſelini ſextulas tres aut quatuor, zingiberis triētem, mellis deſpumati quan-

tum esse satis videbitur, passi vel vini dulcis, quantum ad macerandas lachrymas & succos sufficiet.

RVFFI EPHESII hiera, pituitosos & crassos humores expurgans: Habet trisaginis dextantem: colocyntidis, sagapeni, casiæ, filiculæ, singulorum bessem: petroselini, piperis albi, singulorum selibram aut dodrantem: aristolochiæ quincũcem: cinamomi, croci, agarici, polii, nardi spicæ, myrrhæ, singulorum trientem: lachrymæ panacis quadrantẽ semiunciã: mellis despumati, quãtum esse satis visum fuerit.

LEGADII hiera, plus cæteris atram expellit bilem: Myrrhæ, spicæ, scyllę torrefactę, euphorbii, ammoniaci, bdellii, zingiberis, aloæ, stœchadis, hyperici, trisaginis, singulorũ vncia: epithymi sextans, cinamomi quadrans, veratri nigri sescuncia, petroselini sextulæ quatuor

ſcrupuli duo:amomi,folii indici,caſſiæ,piperis vulgaris,piperis albi,piperis longi,caſtorii, lachrymæ panacis,medullæ,ſagapeni,ſingulorũ ſemiuncia: ariſtolochiæ ſextula: mellis modus, qui tibi videbitur ſufficere.

ἘΜΦΥΤΙ hiera,caput,aures & oculos perpurgat: abſceſſus ſtomachi diſcutit:auxiliatur comitialibus, qui ſubitò concidunt, & ore ſpumã mouent, & linguã mandunt: ita vt quiſpiam ſic adfectos à dęmone occupari arbitretur: cholericis,elephãtiâ laborãtibus, cùm principia morbi ſentiuntur, data ſubuenit: feris impetiginibus,ſiue lichenibus, qui corpus depaſcunt,lethargicis,& iis qui inuiti vel vrinam,vel alui recremẽta emittũt:ſuccurrit,iis qui medicamentũ exitiale hauſerunt, auxiliatur: prodeſt hepaticis,lienoſis,laterum vitio conflictatis, & cardiacis:

mẽses fœminis subducit: ischiadicis et lũbagini auxiliũ præstat: oĩbus denique aduersis valetudinibus lõgis medetur: Datur bis mense vel ter. sumitur ex aqua mulsa, ciceris magnitudine. Cæterùm cùm ipse alicuius humoris deiectione, aluũ solicitare voles, hoc familiare, & vernaculũ medicamen, potius quàm reliqua sumito. perfectus modus potionis antidoti, siciliqu⁹, aut ternę drachmæ. Species, quibus mixtura constat, sic habent: Agarici, folii indici, ammoniaci, veratri nigri, scyllę tostæ, scãmonii, piperis atri, sing. grana quinque: thymi, aloæ, polii, casiæ, trisaginis, hyperici, bdellii, marrubii, epithymi, euphorbii, filiculę, singulorum grana quatuor: piperis albi, castorii, aristolochiæ longę, cinamomi, zingiberis, petroselini, singulorũ grana duo: piperis longi, sagapeni, croci, singulorũ grana duo

cum dimidio: medullæ grana decē: mellis, quantum fuerit satis.

COMPOSITIO è damascenis prunis, pituitā & bilem aluo detrahens: Carnium damascenorum, du pōdius: mellis despumati libræ duæ, tithymalli quadrās, scāmonii vncia.

ORBICVLI stomachici: dolorē mitigant, viscera roborant, stomachum firmant, caluariā repurgant: & si defluxio ad oculos decubuit, auxiliatur: dātur, & hemicranicis, qui mediæ caluariæ doloribus vrgentur: item vetiginosis & quibus aures insonant. Mirum in modū commendantur omni tēpore sumpti antequàm cibo indulgeatur, septē globuli: & pransis & cœnatis, quinque. Accipe ex æquo, nucis odoratæ, spicæ, croci xylaloæ, galāgæ, caculæ, amomi, cinamōi, zingiberis, garyophyllorū, zeduaris, carpesii (cubebe barbari vocant) maceris, singulorum

sesquidrachmam: radicis ponricæ (quā rheon vocant ponticum) pondus par omniū specierum: aloę pondus omnium æquale: Ea trita, cum vino albo subiguntur, & in globulos digeruntur.

CATAPOTIA ex armeniaco lapide: Hieræ amaræ semiuncia, epithymi semiuncia, agarici drachmæ quatuor, armeniacī lapidis semiuncia, scāmonii vncia, garyophyllorū grana octo: Trita, excipiūtur citriorū succo, aut rosaceo melle, vel rhodomelle. modus est siciliquus. ea catapotia stomachum roborant: & cū varios extrahant humores, tū maximè terrestrē ac atra refertū bile. Cæterùm lapis is armenius, vti suprà diximus, & potus, & catapotio deuoratus, citra molestiā deiectionē alui mouet, neq; vllius strāgulationis timor subest: neque deliquiū animi sequetur, quæ ferè in purgationibus,

ex albo veratro accidere consueuē-
rũt: reliqua victus ratio omnis boni
succi cibis & qui facilè coquantur,
& vires recreent, constare debet. sic
enim huius deiectionis munere fre
ti, & hanc viuendi legẽ secuti, quæ
facilis materiæ cibos ministret, sese
recolligẽt, & viribus firmatis, pote
runt furiosum insaniæ morbum tri
stémque depellere: quòd si quid reli
qui fuerit, & adhuc mens labet, nec
ad se plane laborans redierit, dan-
da erunt per libera furiosorum in-
terualla, remedia, quæ morbi reli-
quias digerant, donec apud se fue-
rint.

Vini purgatorii mistura. *Scammonii*, casiæ, singulorũ vncia: vini sextarii quinque: Species tritæ in linteolum demittãtur, & districtus exactè pannus, in vino pendeat: & quinq; diebus macerari sinatur: dein ex vino, anteq̃ capiatur cibus, cũ aqua calida

propinato, hoc bilem deiicere creditum est. SI pituitę deiectionē libeat moliri, scammonii vice purgatarum lathyridis pilularum vnciā coniicies, & spicarum nardi drachmas tres: SI atros succos exigere per aluum velis, inseres filiculę (quā vocant polypodium) vnciam.

OE*nomeli alui recrementa excernens*: Vini sextarii quinque, mellis sextarius vnus, masticheS quadrans: mastiche trita, & linteolo deligata, appēditur, & in mulso septem dies sinitur macerari. Datur & ante cibos nonnihil lupini, in farinam moliti, vpote quod alui ręcrementa moueat, stomachum firmet, & pituitā exinaniat. BILEM si placet elicere, scammonii vnciā, spicę nardi drachmam: SI pituitā, seminis cnici corticibus suis castrati, trientem: casiæ nigræ vel filiculæ quadrantem immittis.

Absintitis vini mistura, flatus discutit, excrementa ventris exinanit: Libystici, absintii, sescuncia, cumini drachma, nardi spicæ siciliquus, iūci odorati floris drachmæ sex: vini sextarii quinque, mellis sextarius vnus: Ea tunduntur, teruntur, cernūtur, & cum melle subacta vino excipiūtur: post dies quinque, eo vtitor ante prandium. Cæterùm, vt hoc flauam bilem subducat, sic cōstrues: Costi, mastiches, singulorū drachmas quatuor, rosarū aridarū, drachmas duas: nardi spicatæ, drachmas duas: florū iunci odorati, pilularum lathyridis, singulorum drachmam: aloæ vnciam: scammonii vnciam, mellis sextarium, vini sextarios quinque, misceto. PORRÒ pituitosis, mastiches, costi, singulorū semiūciā: florū spicatę nardi drachmam vnā aut vnciam, florum iunci odorati, pilularum lathyridis, sin-

gulorum vnciã: vini ſextarios quinque, mellis ſextarium inſerito.

ATRA bile redundantibus, maſtiches, coſti, ſingulorum ſemiunciam, foliorum ſpicatę nardi, caſiæ, ſingulorum drachmam: mellis ſextarium, vini ſextarios quinque.

R*oſatum vinũ flauæ bilis eductorium* foliorum roſarũ exunguiculatarũ recentiũque libra, vini ſextarii ſex, mellis ſextarius vnꝰ: Roſæ pridiè marceſcentes, in vinũ demittũtur, & diẽ macerantur: deinde vinũ colis trãſfuſum, melli cũ ſcãmonio protrito adiicitur: & ſic cũ melle teritur, vrna diligẽter operculata, in frigido aquę lacu ſeptẽ aut octo dies appenditur: & deinde extractum, triginta dies quieſcere patiaris: & ſic prælibatu vtendum. SI quis in vicem ſcammonii, cocci gnidii, vnciã ſufficeret, ſeroſum humorẽ & pituitã egereret.

SI verò ſine ſcammonio, lathyri

dem solam indas, pituitam abiges.
Si epithymum, atrã bilem exiges.

Fusca ventrem emolliens. Continẽt cumini quadrantẽ, hyssopi, ammei, pulegii, singulorum, sescũtiam apii, corymborum thymi, singulorum drachmas quatuor: zingiberis, seminis cnici, singulorum vnciam: piperis, epithymi, singulorũ semiũciã: salis cappadocici dodrantem: Ea cõtusa, cribrato, & farinam recondito: & cùm ad vsus ventum erit, ligulam vnam ex posca mistam prębeto.

Ius aluum astrictam emolliens: Aquę sextarius, olei hemina, gari paulùm, mediocris salis modus, aneti pauxillum: confunduntur, dum in vnum omnia redigantur succum: deinde cnici granorum quinquaginta pulpam interiorem addito, vt pituitam educas. SI autem filiculæ tritæ, & in cerniculo cretæ semiunciã, ius-

culo perdicis, gallinæ, aut phasiani insparseris, atram subduces bilem. Scammonium verò non censeo iuribus inserendum: quòd experientiâ compertum est, id cum ipsis conciliari non posse.

OLEAE purgatrices: Piperis drachma, epithymi siciliquus, laseris drachma, menthę viridis drachma, pulegii drachma, cumini drachma, ruthę drachma, scãmonii drachma, pinguis palmulæ vncia, mellis sextarius, aceti hemina: oliuæ à muria extractæ, centum & viginti, omnia hæc sigilatim, minutissimè leuigãtur: & cũ aceto mulso, vt in vnitatem coëant, subigũtur: posteà cotidiè tres oliuæ in hanc misturã demittũtur, paucisque merguntur diebus: cum ventum erit ad vsus, tres in cibo prębentur: & iuris huius heminâ vnâ aut alterâ vti per vices licebit.

Medicamento è COTONEIS, quod coquendi facultatẽ obtinet, instar heminæ, drachmę duæ ſcammonii implicitæ, citra moleſtiã bilẽ flauam exigunt. SI pilulas lathyridis ei medicamẽto indideris, pituitam pelles: SI filiculæ ſemiunciam aut epithymi in pollinẽ detriti inieceris, atram bilẽ trahes: cõſimiliter dioſpolitico medicamine vtor, ĩ iis pręſertim, ad quorum pectus pituita decubuit.

SI medicamẽto DIACALAMINTHES, quod naturã ſortitur coquẽdi, hoc idem addideris omnẽ, quę in ſummam corporis faciẽ erũpit humorũ colluuiem repurgans, abolebis ſcabiem lichenaſque, necnon ſimilia cutis vitia.

Purgãs medicamentũ è MALIS cotoneis conſtructum. Carnis repurgatæ prægrandium cotoneorũ, fermento oblitorum & torrefacto-

rum, triens: mellis despumati quincunx: piperis, zingiberis, singulorum siciliquus: scammonii drachmæ sex.

ECITRINIS medicamentum purgans, capitis pituitã elicit. auxiliatur item stomachicis, cœliacis, & iis quoque qui nequeunt validius medicamentum purgans ferre, ob stomachi incontinentiam (quam ἀτονίαν vocant) vnde & pueris innoxiè datur, siquidem stomacho cõfert. Carnis corticis citrii mali librã, aquæ sesquisextarium, mellis heminam: piperis, scammonii, singulorum vnciam. Citrium in tenues taleolas dissectũ, ĩ aqua coquito: dein percolato iuri decocti, mel adiicito: donec sibi concrementum adsciuerit. posteà terens, aquam mulsam coctam inserito, & in vnitatem redactis vtitor, dans heminam.

DIAMARATRV. i. è fœniculo

medicamentum purgans, perquàm efficax: Recipit epithymi, zingiberis, piperis, ſcammonii, ſingulorum vnciam: fœniculi viridis, ruthæ virentis, apii viridis radicum, ſingulorum quadrantem: aquæ libras tres. in quo ad tertias decocto, mel pari menſurâ coquito, dum mediocrem coalitum contraxerit: dein ſicca cõſpergito. dato ſemel totum.

Paſtillus bilem ſubducens. Piperis, maſtiches, nucis pineæ, vuarum paſſarum, detractis vinaceis, ſingulorũ grana decem: cumini grana quindecim, ſcammonii drachmæ duæ, mellis paululum: terũtur in paſtillos. totum vnà datur.

SAL purgatorius: eam, quæ inſedit aluo, aut in interaneis coiit, pituitam ciet, & reliquos deiicit humores: modicè bilem quoque trahit commodiſsimus articulariis, ſtomachicis, ſiquis ſtomachi malè adfecti

consensu, comitiali vitio correptus, iugiter concidat: eoque vtatur, nõ paruas mihi gratias referet. à morbis vĩdicat omnes, qui ipso familiariter vtũtur, Petroselini drachmæ tres, mastiches, zingiberis, singulorum totidem: piperis, euphorbii, singulorum drachmæ sex, salis ammoniaci drachmę quindecim: scãmonii drachmę sex. exhibitiõis modus est, heminæ dimidiũ: prandenti in embãmatis siue liquaminibus, cũ pisce vel gallina, pondus esto semiuncia. verùm si ventrem efficaciùs voles subducere, dato ieiunis ex cremore ptisanæ vel aqua mulsa, drachmas sex: iis verò, qui robustiore sunt corporis habitu, drachmas septem: infirmiori, semiunciam sumpsisse satis est.

ALIVD citra molestiam aluum resoluẽs, stomachum non subuertit vt in vomitiones effundatur: in om

ni tempore & ætate: figuratam alui proluuiem, marcidam putrēque materiā à capite, ad vsque vngues excernit: furfuribus, reliquisque quę in capite nascuntur, pustulis medetur: vertiginosis & oculorum lippitudine laborātibus opitulatur: medetur omnibus, quæ in summa corporis facie prodeūt, papulis: tertianis febrib⁹, cotidianis & quartanis, datum in earum liberis interuallis, videlicet si coctionis indicium vrina premōstrarit, liberat: sed prę aliis humorib⁹ eximiè bilem educit. zingiberis, petroselini, epithymi, laseris, amęi, seminis apii, cumini, libystici, piperis, singulorum semiuncia: scammonii semiuncia, salis ammoniaci fricti septunx. frictus sal cū cæteris tunditur: tritumque scāmonium cernitur: & in pila ad vnitatē rediguntur. dantur drachmæ nouē,

cum cremore ptiſanæ , vel aqua mulſa.

HYDRAGOGON.i. aquam ducens medicamentum, pituitæ exhaurit ſcaturiginen, & aquam educit: Piperis, ſeminis ruthæ, ſcobis eburneæ, euphorbii, pares ſingulorum portiones. dandi modus, drachmæ tres cum liquido melle vel condito. Colicis & aquæ ſubter cutem fuſę, remedio eſt.

ALIVD citra moleſtiam purgans, iſchiadicis efficax: & iis qui diuturnis morbis circuitu repetentibus, affliguntur. Colocyntidis medullæ quadrans, nitri ſextans: perbellè tuſa, robuſtis, drachma ex hydromelite datur: imbecillioribus, ſiliquæ nouem.

Verum purgantium medicamentorum ratio ita ſe habet, ſatiſque

de iis sermo factus est: tibi verò & alteri cuiuis purgãdi rationum studioso, licebit hinc occasionem sumere, & iuxta prius editas condendorum medicaminũ leges, alia moliri, iudicare & fingere, ducto ab iis rudimento.

MEDICAMENTA QVAE vel appositu vel iniectione purgãt.

V*erum enimuero quoniam plerique* omnes vmbilicariis medicaminibus vnguentis, & iis quæ subter in aluũ dantur (enemata nominant) noxios humores eiicere tentant: de iis nonnihil mẽoriæ ꝓdemus, ne quippiã in opere toto desyderari putetur.

VMBILICARE medicamentum, quod aluum mouet, & vomitus elicit, ventri appositũ (epomphalion appellant) menses quoque ciet, vasorũ exolutione, remoratos partus euocat, ventri aut lũbis admotum. Capit absintii, succi radicis

cyclamini, medullæ colocyntidis, ſingulorum drachmas decem, radi dicis ſylueſtris cucumeris, radicis artemiſiæ, ſiccarum, elaterii, ſingulorum drachmas ſex: farinæ lupinorũ, chelidonii, ſeminis violæ candidæ, ſingu. drachmas ſex: lachrymæ panacis, ſiciliquum: cerę drachmas cētũ: terebinthinę vnciã: citri drachmas centum vel quantum fore ſatis videbitur. admotum medicamẽ, vbi aluum e motam dederit, ſummouere oportet.

E*mplaſtrum purgans, quod* CHEZANACVM nominatur, impoſitum vmbilico, mouet aluum, ſupra pectus aut ſtomachũ a ppoſitũ vomitionem ciet, donec agglutinatum ſplenium abſtuleris: fœminarũ menſes pellit, partus necat, pubi, lumbis aut imo ventri admotum. Ratio miſturæ ita ſe habet: Coccignidii drachmę tres, aſii lapidis ſi-

ciliquus, veratri candidi semiuncia, caprini adipis drachmæ quinque, elaterii semiuncia, lactis tithymali drachmæ quatuor, muricæ sicili-quus, fellis taurini sextans, spumæ nitri drachmæ quinque, amarorum lupinorum farinæ sextans, comarum absintii siciliquus: cætera tunduntur & cribro cernuntur: deinde fel tritum & amurca coiiciuntur: liquefactus adeps infunditur. cùm in vnitatem coierint, ad vsum recondantur.

Aliud epithema, sanguinem per nares eliciens, fronti impositum, vt eius author pollicetur. At cum profluentem sistere volueris, vt idem refert, extracto eo medicamento, locum diligenter spongiâ posca aut frigida aqua imbutâ foueto. imo ventri aut pubi suffixum pittatio vel splenio quadrangulari ducto, longitudine dodrantali, menses ciet

& partus necat: adhibetur quoque renibus vitio laborãtibus, in acceſſionis impetu. Ceræ, galbani, euphorbii, radiculæ (quæ græcis ſtruthion) ſingulorum triẽs: arida tunduntur, & trita cernuntur: & rurſum ſubiguntur cum felle vitulino, dum ſtrigmenti craſsitudinem referãt: liquefacta ſuperfunduntur: & cum ad vnionem fuerint redacta, veniat medicamentum ad vſus, vt (inquit idem author) demonſtrabo.

Vnguenti aluum reſoluentis compoſitio.

FELLIS taurini, ſextans: elaterii vncia, cocci gnidii triens, ſucci lupini ſextans, euphorbii vncia, adipis viperini ſeſcuncia, medullæ colocyntidis vncia, muſcerdarum drachma, adipis vulpini recentis ſextans, ſucci pęoniæ ſemiuncia, caſtorii drachmæ quatuor, olei cyprini ſelibra, olei communis libra:

Sicca tunduntur & in cribro secer-
nũtur:adipes verò in pila vehemẽ-
ter subiguntur (maximè vulpina,
quippe quæ fibris scateat pluribus)
dein prunis cum oleo eliquescunt:
reliquaq́ue consperguntur omnia,
& subditis similiter carbonibus, sta-
tim coquuntur: vnguentũ vase stã-
neo, tutò operto, ne suã vim expuret
reconditur: verùm die vno repona-
tur in domicilio, nullam aspeginẽ
redolente: pòst cum ad vsus ventũ
erit, in omni vsurpandũ est adfectu
vtpote, quod citra noxam aluũ mo-
ueat. Insuper autẽ cum reliquis om-
nibus, laborantem firmat mentẽ, &
amentiam reprimit. Modus exhibi-
tionis est, vt plurimũ, heminæ duæ:
in quibusdam verò vnam solũ sum-
psisse satis est. illinens itaque vmbi-
licum, perfectam pręstiti deiectionẽ
si verò preter modũ feratur aluus,
& eam velis inhibere, in egelido

vino ſpõgia intingitur, expreſſáque adfigitur, & profluuium ſiſtit.

Aliud epithema, quod admotum vmbilico, lienem purgat. habet veratri nigri pondo quadrantem, veratri candidi pondo trientem: ammoniaci, nitri, ſingulorum vncias tres: ſcammonii pondo ſextantem, piperis heminas quatuor: ea tuſa cribratáque, terebinthinâ excipiuntur, vt malagmatis lentorem contrahant. locum detergis & antea foues: deinde ſplenium quincunciale quadratum imponis. partus pubi admotum, necat.

HAEMAGOGOM epithema, remoratas hærentéſque ſanguinis per ora venarum profuſiones elicit, & menſes fœminis ſubducit: Elaterii, myrrhę, galbani, hordeaceę farinæ, ſingulorum ſemiuncia: foliorum ruthæ viridis ſiciliquus, fellis taurini quantũ eſſe ſatis videbitur: in ſum-

mum leuorem ſingula rediguntur: poſteà fellis modus, qui ad excipienda ea ſufficiet, infunditur: quòd ad vſum pertinet, illinitur ſub vmbilico locus, inguinum ferè tenus: & interdũ lumbi. menſes pellit, & venas ſanguinem certis interuallis profundentes, aperit.

Alter illitus, qui plantis pedum ſubditus, crudam excutit pituitam. Capit medullæ ſextulas quinquaginta: euphorbii ſextulas triginta, lactis lactucæ marinæ (quæ græcis tithymalus dicitur) ſextulas viginti. medulla bene confringitur: ſupra quã tres aquæ libræ funduntur: ſicque triduum permanent: quarto die coquuntur ad tertias: iuriſque colato, tres olei libræ adiiciuntur: & cum tritici farina tantiſper coquuntur, dum tertia pars relicta fuerit: cui quadrans ceręimmergitur: cúmque

cera resoluta fuerit, euphorbium & tithymali lac induntur, & perbellè coquuntur: & picato vase, medicamen reponitur.

CVMQVE tibi voluntas incesserit remedium prębere ei, qui crudis humoribus in media renum situ torquetur, atque etiam spiritibus in media dorsi spina residentibus laboranti, sagapeni sextulam præstato potandam, cum somno indulgendum est: postridiè diluculo, alteram ex aqua egelida sextulam: deinde dicto illitu subter pedum plantas & media genua perungito. siquidem mirum in modum, humorem crudum excutit. nihilominùs tamen citra sagapeni præsumptionẽ perpurgat.

DE BALANIS SEV GLANDIBVS ET clysteribus.

De glădibus ſubiiciendis, & iis quæ ſubter in aluum induntur clyſteribus, conſequenter nobis eſt diſſerendum. quandoquidem in valetudinibus nonnulli ob neceſſitatẽ vel vſum, ab iis alui deiectionẽ petunt: ideo nobis vnam aut alteram compoſitionem adduxiſſe ſatis eſt: vt ab iis exorſus, talia condere medicamenta poſſis.

B*alani ſeu glandis compoſitio, quæ* muccoſum humorẽ, acetabulo è coxendicum oſſibus inibi pixidatim coëuntibus conflato, & dorſi ſpinâ extrahit. prodeſt quoq; colicis, quos frigoris vis infirmarit. Recipit ſagapeni ſiciliquum: bdellii, ſarcocollę, colocyntidis, ſcammonii, nitri, myrrhæ, fellis bubuli, ſingulorum drachmã: Ea tunduntur, ſecernuntur, ſubiguntúrque, vt coëant: mel concretum pro pondere ſpecierum adiicitur: & illitis ſeſamino oleo mani-

bus, digeruntur in glandes.

Oxymeli, *id est, acetum mulsum*, quod colicis ſubtèr in aluum datur. Centaurii vncia, alypiæ recentis ſextans, viridis ruthæ colliculorum ſextans: porrorum, agarici, caſiæ, iridis, hyſſopi, pulegii, ſingulorum ſemiuncia: ſcyllæ vncia, aceti ſextarii tres. toto præmacerata aceto coquuntur ad tertias, & colo diffunduntur: additóque melle, diſcoquuntur, dum in craſſitudinem liquidioris mellis coëant: poſteà ſcammonium, leuiſſimè detritum, inſtar vnciæ: ſpicatæ nardi vncia & miſturæ è fœniculo purgatricis, vncia: demerguntur & aſſeruantur, cùm ad vſus ventum erit, anteà coactum alui recrementum, inditô clyſtere detrahitur: deinde aceti mulſi hemina, cum cremore ptiſanę reſoluitur. nec ſecùs vtitor in viciis renũ, quæ coiens inibi pituita crearit

Quippe quod pituitam sine molestia pellat & persanet.

DE ERRHINIS ET GARGARIZATV.

P*osteaquàm ea quæ naribus rapiuntur*, & gargarizatu sumuntur, nonnihil à corpore eliciunt, cõmunique purgationum sermone comprehenduntur: de iis modica quædam narrantes, quod reliquum pertinet ad hanc partem absoluendam, proponemus.

E*rrhinum purgans medicamentum*, quod naribus insertum, pituitã deuocat: vetustę lippitudini medetur: comitialibus copiosum elicit humorẽ. Gith drachmæ octo, salis ammoniaci drachma, elaterii drachma: tusa & in pollinem redacta, sicyonio oleo aut vnguento irino, aut cyprino excipiãtur, vt ceraginis liquidæ crassitudinem referant: & cornea pixide medicamen recõditur: quod

naribus tum illinitur tũ inſpiratur.

Aliud citra dolorem & noxam purgans. Cyclamini ſiccæ vncia, iridis ſiciliquus, nitri rubri drachma (ipſe quoque ſum vſus elaterio) trita diligenter, harundine aut calamo naribus inſpirantur. ſed admonendi qui ſumunt, vt ſurſum rapiant: dein deorſum caput flectant, vt collectus humor defluat.

Aliud, quod raptum naribus, ſternutamentum mouet & caput purgat, ad Tarentinum Heraclidem refertur. Cumini ethyopici, piperis albi, radiculę, caſtorii, pares tundũtur portiones: cretęque ænea pixide reponuntur. cũ vſus efflagitabit, cõcutiẽs pixidẽ, narib⁹ admoueto aut digitis indito, aut calamo inſpirato.

ALIVD: zingiberis, radiculæ, ſingulorum ſiciliquus: piperis, caſiæ, ſingulorum drachma: miſcentur, & modo dicto inſeruntur.

Aliud diuturnis capitis doloribus efficax, vertiginosis, comitialibus, auxiliatur. Veratri candidi semiuncia: radicis cucumeris syluestris, radiculæ lanariæ (quæ struthium græcis dicitur) nitri, piperis albi, singulorũ drachma: castorii siciliquus: vt dictum est, induntur.

ALIVD. Veratri cãdidi, radicis syluestris cucumeris, radiculæ lanariæ, singulorum siciliquus: castorii acori, nitri rubri, radiculæ, cumini ethiopici, singulorum drachma: euphorbii drachma. tritis vtitor, vt diximus.

ALIVD. foliorum syluestris cucumis succus, naribus infunditur aut per se aut cũ betę succo, vt pituitã euocet: aut myrrha cũ melle cocta, naribus hauritur.

ALIVD. Aloæ, nitri gith, æquæ portiones, ex oleo mistæ, vt strigmenti crassitudinem referant, na-

ribus, ad eliciendos capitis humores, rapiuntur.

Aliud, quod naribus & ore saliuam excernit: non alienũ quidem, si excalfactionẽ sentiat aut exasperetur palatum. namque pituitam inibi coëuntem excernit. Vuæ tamineæ (quæ græcis staphis agria dicitur) gith, singulorum drachma: teritur ex aceto, vt strigmẽto liquidi⁹ euadat: diligenter naribus infunditur, donec humorem extrahat.

EFFICACI quoque remedio feruntur alternis diebus indita decem hederæ folia, cum oleo, quoad strigmenti crastitudo fiat: & consimili ratione naribus instillatur. Inter ea ELATERIVM, in nares inspiratum, præsenti est auxilio. Verùm qui hoc innoxiè voluerit tentare, descendat in calidæ balneum, & elaterium indat. siquidem largam è naribus bilem detrahit.

CAPRIOLVS erui, humano la-ǣte, cum elaterio ſubactus, naribus infunditur: & vbi purgationem ciuerit, in labellum aut peluim demiſſæ nares, proluuntur.

Aliud *errhinum, pituitam eliciens* recipit ſaponis ſelibram, caprini adipis libram, ceræ trepondo, picis aridæ trientem, nitri tantundem, ſtillaticii lixiuii acris cyathos duos: aquâ diluens, inſtillato. ſed antequàm naribus rapiatur, caput errhino perfūdi iubeto. Poſt vſum aquæ mulſæ conchulas ingerito: Euphorbii drachmæ ſex, lycii indici ſemiuncia: betæ ſucco excipiũtur, & melle & aquâ & lacte diluũtur: tum ſucci cyclamini duo cyathi, ſucci corymborũ hederæ cyathus vnus, lachrymę peucedani & elaterii, ſingulorum obolus. eo cum muliebri lacte, cum ad balneas ventum eſt, vtendum.

Apophlegmatiſmi, medicinæ quæ per emiſſaria palati pituitam eliciunt, fiunt ex ſinapi vel hyſſopo, cum paſſo coctis: aut vuâ paſſâ cum pipere detritâ, aut melle commiſto oleo, aut vuâ taminea priuatim & ex melle tritâ.

ALIVS apophlegmatiſmus, qui manſus, capitis pituitam accerſit, & largum euocat humorem: Piperis candidi, origani, vuæ tamineæ, ſingulorum ſiciliquus: excipitur vuis paſsis, detractis vinaceis, aut pingui um ficorũ carne, & mandendus datur: ſed oportet manducantẽ, deorſum nuere, & ex interuallis, quò cõgeſtus humor, effluat, hiare: poſteà aquã calidã ore cõtinere: & cũ morſus & vellicatio fuerit excitata, effũdere. ALIVS, Vuæ tamineæ, pyrethri, piperis albi, hyſſopi, naſturcii, pares ſingulorum portiones, dupla polenta excipiuntur, &

cum aqua ſubacta, tenentur, vt dictum eſt, ore mandenda.

ALIVD manducatile: Continet nitri ſex drachmas, aniſi ſemunciã, vuæ tamineę drachmas tres, virentium lauri foliorum, vuæ paſſæ domeſticæ, detractis vnaceis, pares vtriuſque portiones, accipito, & in manſiles paſtillos, qui tres pendant drachmas, cogito: & cùm poſtulabit vſus, vnum præbeto mandendum.

ALIVD: Sunt qui origani hyſſopi, vuæ tamineæ, ſingulorum ſemiunciam: ſpumæ nitri, ſinapis, ſingulorum ſiciliquũ: pyrethri tres drachmas, terant & ita vtantur.

ALII, hyſſopo, thymo, origano & ſeorſum & ſimul vtuntur.

NON deſunt alii, qui præcipiant, partem colocyntidis internã, ex aceto coquendam, & diu ore continendam, aut vino longo tẽpore made-

factam: ita præsenti esse remedio experiantur.

ALIVD: Allii cum seminis iure, nitri & vuæ tamineæ, singulorũ drachmas septem: pyrethri semiunciã, hyssopi drachmam, cõtundito & in pastillos cogito, qui drachmã pondere ęquent, & mãdendos pręstato.

ALIVD manducatile: Pyrethri, piperis, nitri, hyssopi, vuę taminee, æquæ portiones in pastillos coguntur, ponderis vnius drachmæ: & mandendi præbentur.

ALIVD: Saponem succo betę diluis, & palatũ & oris vuam eo linis. hoc idem & naribus ingeritur.

Hactenus, quæ ad apophlegmatismos & errhina, id est, manducatiles pastillos & naribus indendos liquores, pertineant, sufficienter exposuimus.

DE ELICIENDO VOMITV.

SED iam quæ vomitus eliciant, aut gargarizatu saliuarem pituitam appellent, in pauca conferemus verba. quandoquidem nomine purgantium medicaminum non abs re censentur.

Medicamentum Asclepiadis, vomitione varios humores excutiens, ieiunis datur per se & ex sesamoïde & tapsię succo halicâ, & aqua mulsa vel pulte vel lentis cremore, aut alia quauis sorbitiuncula. QVIDAM exili cibo pręsumpto, veratrum obiter subministrant: in quibus præsertim strangulatus imminet suspicio, aut imbecillitas subest: sic enim vomitio nihil periculi minatur, munitis alio cibo corporibus: quod non intempestiuũ, importunúmque veratrum accedat. CAETERVM & balani ex eo subditi sedi, vomitus excitant.

SESAMOIDES maius, sursum

pituitam & bilem excutit, quantũ tres digiti præhenderunt, tritum, cũ veratri albi sesquiobolo, & mulsa.

SATIVI cucumeris radix trita, & ex hydromelite drachmæ pondusculo pota, vomitus ciet: ei autẽ qui post cœnã moderatè vomere cupit, obolos binos sumpsisse satis est.

VVA taminea. huius acinos quinos aut denos si quis tritos in aqua mulsa bibat, crassos humores vomitionibus extrahet: ita vt qui sumpserit, posteà inambulet. Pręsto aũt esse oportet aquã mulsam, propter strangulatus periculũ, & propter nimiã ardoris vim, quæ fauces vellicat.

TAPSIA. huius radicis tam succus quàm lactea lachryma & cortex purgandi naturã sibi vendicarunt, ex aqua mulsa pota, vtrinq; bilẽ extrahunt: radix, quatuor obolis, cum anethi seminis tribus drachmis: succus, obolis tribus: lac, singulis

obolis datur. si largior modus adsumatur, periculo locus est: purgatio hæc priuatim suspiriosis, vetustis laterum doloribus [pituitísque gulæ cohærentibus] conuenit. datur in cibis aut obsonio, quibus vomitio difficulter elicitur.

SPARTIVM: Huius flores, siliquæ & semina, tusa in aqua mulsa, pondere obolorũ quinque, egregiè citra periculum, ellebori modo, per superna purgant: semẽ inanit aluũ, deiectionem ciens.

BVLBVS VOMITORIVS, folia fert lentiora multóque longiora, quàm esculentus: radicem bulbo similem, quam cortex niger integit. ea si per se estur, aut eius decoctum bibitur, vomitiones repræsentat.

HYPOPHAESTVM, in maritimis sabulosísque nascitur, speciem exhibens fulloniæ spinæ, & inter-

pollandis vestibus vtilis: serpit humi, foliis minutis & spinosis, inanibus tantum capitulis, sine flore, sine cauliculis, radice crassa mollique. ex huius radice, folio, capite, succus exprimitur, q siccatus, tribus obolis cũ aqua mulsa præbetur, quibus voles aquam pituitasque detrahere: priuatim verò, comitialibus morbis: cõtra orthopnœas, & neruorum valetudines conuenit.

SABVCVS & EBVLVS, refrigerant: aquas trahunt, stomacho aduersatur. horum folia olerum more igni decocta, edũtur ad pituitam bilemque detrahendam. Radicis in vino decoctæ vsus, hydropicis confert.

ALYPVM, surculosa est herba, subrubens, exilibus festucis, tenuibus foliis, flore molli, quàm leuissimo, radice betę non dissimili, referta acri lacte, semine epithymi: gi-

gnitur in maritimis: huius semen, bilem atram per inferiora subducit.

CLEMATIS, ramulis exit rubentibus, viticosis & lentis: folium emittit gustu perquàm acre, & exulcerans. ambit hæc clauiculis suis arbores, repensque, vt smilax, circũuoluitur. tritum huius semen, ex aqua & ex hydromelite potum, bilẽ & pituitam per aluum exigit.

DE MYROBALANOrum generibus.

P*erquàm mediocriter aluum cient* fructus nobiles, qui ad nos ex ægypto, Syriáque deportantur, callo corporis cõpactili, osse intus lignoso: quorum nonnullos vocamus flauos, alios cepulos (quidam magnos appellant, alii nigros) communi verò vocabulo hæc omnia genera [MYROBALANA] dicuntur. tri-

ta, duabus aut tribus drachmis repurgant: peculariter superuacuum capitis humorem exhauriunt: Flaua, bilem flauam: atram, nigra detrahunt: quemadmodum pituitam, cepula: Stomachum autem & internea, sua insidẽte astrictione firmãt sed vsta multo magis & elota. qua de caussa magnam purgantis facultatis iacturam faciũt, quod tenuioribus & siccioribus cõstant partiunculis: in quibus itaque decumbens fluxio partem aliqu am fatigat, aut intestina exulcerat, hęc vsta & elota repręsentamus, et mediocriter intestina subducunt.

Eãdem vim à crassitudine, quod EMPELILICVM & EMBLICVM, barbara voce nominant, sortiuntur. vnde hæc omnia miscentes genera, sapientes barbarorũ medici PARVAM TRIPHALION adpellatam, ex ipsis componunt: de qua

paulò pòst dicemus, cùm misturas medicamentorum, ventrem resoluẽtium, recensebimus.

SEME à barbaris appellatum, siliquosus ille fructus est, qui citra noxam, drachmæ ponduſculo ſumptus, pituitam & bilem trahit.

Quæ his deinceps ſuccedũt, perquàm moderatè purgant: nimirum CASIA nigra & MANNA: Casia quidem, tribus aut quatuor drachmis ſumpta, vix moueret aluũ: manna verò, etiam maiore modo quàm caſia ſumenda eſt: & flauam bilem ſimplici ratione pellit: Caſia verò ipſa, flauã bilẽ, ſed magis retorridã, & quę iã in atrã degenerauit, extrahit. quinetiã pituitã educit mediocrẽ. Cæterũ prębemus vtrãque quibus potẽtius medicamẽ aliud dari non poteſt: nimirũ pueris & fœminis vtero ferentibus, commoditate quadam & neceſsitate vrgente, re-

prçſentamus, & iis quibus exuperans febris reliquorum medicaminum vſus reſpuit.

OXYPHŒNICON (nos acidam palmulam bonâ grçcorum pace dixerimus) refrigerat: flauam bilem nihil æquè domat præter indicum rheum: arquatis auxiliatur: ſitim reſtinguit: doloribus capitis remedio eſt: noxios humores, qui ſuperiore vẽtre coiërant, deiicit: appetentiam inuitat.

TVRPETVM, quod radix eſt pityuſæ, & ALBVM ALYPIAE, glutinoſam detrahit pituitam: longis valetudinibus medetur, quas frigus, vel atra bilis attulerit: item attonitis, comitialibus, inſaniæ & furori. ſunt qui tradant, hoc aluum facilè ſubducere: ſed non cæterorum more purgantiũ extenuare corpus, imo roborare: addunt, pituitoſos humores renibus inſidentes excutere,

pituitam atramque bilem emittere, marcidos excernere humores.

RATIO MISCENDOrum medicamentorum.

P*orrò quia medicaminũ purgãtiũ quæ*dam ad celeriter purgandum nata sunt: quædam mediocriter aluum resoluunt: alia hunc humorem, alia illum pellunt: hanc animaduersionem desyderant, vt eis miscendis & cõponendis, euincẽtes in laborantibus humores sequamur: quò minus aliorũ vice, alios expellamus. Quippe quum malè valẽtem simpliciter exinanire nihil proficit, sed humorem qui noxam infert, abigere perquàm fuerit vtile: ea tum sunt deligenda, quæ & facilè & citra molestiãm ferantur: longè quoque fuerit melius, nisi turgeat humor et sęuiens grassetur, hunc concoquere,

& meatus laxare, clysterēque prius subter in ventrē indere: vel mediocri purgatorio pri⁹, si opus sit, aluū vacuare: vt & medicamenta faciliùs permeent, & efficaciorem prȩstent effectum: Postremò, zulapia è radicibus, quæ lotio mouendo sunt (cuiusmodi sunt radices fœniculi, apii, anethi & erratici intubi (quod cichorium nominant) aut cōsimiles, obiicimus, aut quodpiam ex concoquentibus & emollientibus reprȩsentamus, qualia sunt maluæ semina aut althȩæ, lingua bubula aut bubulus oculus (quem vocant buphthalmon) & dulcis radix, adiantum: & ex fructibus, pruna damascena, & zyzypha, vuæ passæ detractis acinis: item insuper quæ noxios infarctus iocinoris, aut lienis expediūt, & proritētē lacessentémque humorē reprimūt: cuiusgeneris est, eupatoriū, securidaca, edissarū,

& centaurium, trisago, aiuga, stœchasque, & quæ in recta ratione medendi sternunt viam medicamentis purgantibus, & velut præambula feruntur: qualia sunt cucumerum semina & portulacæ, oxosachar, & cõsimilem his nacta cõditionem: pręsertim, in calidiorib⁹ temperaturis, aut affectibus vitiosis, quemadmodum deinceps de oĩbus disseremus.

Vt igitur tibi facilè fuerit prævia purgationibus construere medicamenta, quæ cõcoquant humores & impeditos meatus explicent (quàndo eâdẽ facultate sunt prędita) aiugę, hali (quod symphytũ nominãt) chamęleonis marrubii, helenii (quã & inulam vocamus) aristolochiæ, singulorum semiunciam: poli, centaurii tenuis (aliquibus & marrubii) sing. drachmas sex: thuris drachmas duas, semissem: myrrhæ drachmas tres, aloę drachmas sex, galbani

drachmas sex, obolum vnum, olei drachmas duas, mellis drachmas quatuor, propolis drachmas duodecim: scissilis aluminis drachmas sex, obolum vnum: bituminis drachmas quinquaginta: cretæ ampelitidis drachmas octo: spumæ argẽti drachmas quinquaginta, gallarum drachmas tres, iridis drachmas tres: pridiè herbas & radices tusas, demittere in oleum oportet, & totam manere noctem: postridiè diluculo, iniicere spumam argenti, cretam ampelitidem, bitumenque: & igni decoquere. prȩsto sint in alio vase, mel & resina, & galbanum, & propolis (quæ cera virginea dicitur) liquefacta: quibus paulatim in ollã infusis, sicca addenda sunt: & cum iis coquenda, vt nõ coinquinetur medicamentum: cui rursum ab igne sublato, tritam myrrham & thus inspergere conuenit: sed attendere, ne supra

modum efferneat, oportet. ſiquidē magna difficultate poteſt reſtingui, ſi quempiam attigerit.

DE EMPLASTRIS ET LINIMENTIS.

E *duabus ariſtolochiis* MELENA, id eſt, medicamētum nigrum, ad ſolutos artus efficax, & defluxionibus obnoxios, ſi ruens humor articulos impleuit: vetuſtis auxiliatur vlceribus, & calloſis, & q̃ paſcūt vorātque & ægrè cicatricē trahunt: cruētis vulnerib⁹ immittitur: capiti prodeſt: luxata reducit oſſa, & fracta ferruminat: vlcera repurgat, explet, & ad ſanitatem perducit. Continet picis, ceræ, bituminis, terebinthinæ, ſingulorum pondo: mānæ thuris ſemiſſem: æruginis raſæ, ceruſſę, ſingulorum ſelibram: atramenti ſutorii, ariſtolochiæ longæ, rubricæ, acanthi, ariſtolochiæ rotundæ, ſingulorum trientem: malicorii, galla-

rum, omphacitæ, æris ambusti, singulorum sextátem: aceti heminam: cicini olei, aut irini veteris, heminam, cyathos duos. quę in liquorem resolui possunt, simul eliquantur, posteà cerussa, & erugo cũ oleo trita, instillantur: dein igni superponũtur, dum in vnitatem coierint: demum sicca resperguntur.

DYSRACHITES, mirum in modum sinibus opitulatur, quorũ oræ occalluerunt, & dehiscentibus fistulis, indita: quòd si tantum os patuerit, vt turundæ sit capax, linteolum hôc illitũ medicamine, indes, et præsenti eris auxilio. huius vim vsurpatò in partibus irriguis & fluxioni obnoxiis, & longis valetudinibus aduersis. eas corriges, magno ex parte comminuẽs: podagricis per accessionis principia præsentaneo est auxilio, perlita & * per latum imposita: sed solitis se credant exer-

citationibus, & reliquos vitæ vſus obeant: modò ne deſcendant in balnea. in quo viuendi genere à triduo ad aliquot vſque dies perſiſtant: ſiquidem tranſitum materiæ denegabunt, quæ vitiũ parit. Porrò & omni prodeſt vlceri, ſex partibus cerati permiſta. huic cùm vetuſtatem iam ſenſit, efficacior vis ineſt. Habet aluminis rotundi vnciã, ſquammæ ęris drachmas duodecim, ęris vſti ſemiunciam, ariſtolochiæ drachmas nouem, ſtyracis drachmas quindecim, myſis drach. tres, chalcitidis drachmas tres, ſcyllæ drachmas vndeuiginti (aliquibus octo) picis liquidæ ſemiunciam, iridis drachmas nouẽ (quibuſdam quatuor) terebinthinę drachmas decẽ (aliquib⁹ ſeptẽ) reſinę pineę drachmas. x. (nõnullis ſex) croci drachmas ſeptuagĩta quinque, olei ſeſquipõdiũ. ſunt q adiiciãt ceruinæ medullæ drachmã. ſquãmam

et ęs atque myſi, chalſitim, ſcyllámque priùs leuiſsimè deteris, ex aceto quàm acerrimo, ſub ſole: cùm in farinã pertrita fuerint, ariſtolochiam irimq́ue priùs tuſas, & in cerniculo cretas, immittis: & affuſo rurſum aceto, reteris in leuorẽ. hoc tantiſper facis, dum nulla ſuperſit aſperitudo, non parcens aceti diſſolutioni. His in leuorẽ redactis, alumen adiicis: et éadem repetens proſequeris, dum et hoc in leuorem redactũ ſit: tum myrrham, poſt thus, dein ammoniacũ, & ſecundũ hæc ſtyracem, poſtremò picem adiicis. inſolãtur hæc in æſtu calido, vt ſtyrax elaboretur. iis quoque in leuorem redactis, ſic vt ſtrigmenti craſsitudinẽ pſeferant, cerã, reſinam & oleum, colliquata, paulumq́ue, cũ ferueſcunt, galbani defundes. quæ in vnitatem redacta, in mortario teres: & vbi refrixerũt, ſenſim liquefacta impones: tum demũ

galbanum indes:et vbi resolueris, in fictile percolabis: & rudiculâ deradens, cæteris quæ pilæ mandata fuerant, immiscebis.

E CALCITIDE colletice .i. agglutinatoriũ medicamentum: inflãmationũ iniurias arcet: efficaciter vsurpatur aduersus facta ruptorũ diuortia. sinus agglutinãs, cõmittit, et resiccat: abscessus prohibet erumpere: cariosa corrigit ossa, & quæ putrilaginem sentiunt, luxata in suam sedem reponit: extremarũ partium presens est auxiliũ: & ad omnia (vt summatim dicam) efficaciter pollet. Spumæ argẽti, squãmæ æris, resinæ pin⁹, ceræ, sing. drach. centũ, ammoniaci thymiamatis galbani, sing. drachmæ sedecim: diphrygis drachmæ duodecim, aristolochiæ vncia, olei veteris sextarii tres. Spuma argẽti, squammáque, coquuntur in oleo: & vbi colorem demutarint, diphryges immittitur: deinde resina pinus, aut

picea ceráque. postquàm verò eliquata sũt, detracto ab igne vasi iniicitur ammoniacum, in latũ extẽsum: quod vbi liquefactũ videris, aristolochiam insperge, & cõtinenter agita.

Acimionis vel Nichomachi CHLORA .i. medicamẽtum viride, prodest aduersus fistulas, liuores et sugillata, aut vlcera, quæ depascunt vorántque, nomas adpellãt: ossa fracta ferruminat, & luxata iungit, strumásque discutit. Recipit galbani drachmas sedecim, æris cremati vnciã, ceræ tantundẽ: adipis caprilli & vitulini drachmas triginta: thuris, resinæ, ammoniaci, terebinthinæ, nitri, aristolochię, singulorum drachmas quinque & viginti: bryoniæ, testiculi herbæ, quę orchis græcè dicitur, aloæ, singu. drachmas duodecim: iridis semiunciã, scissilis aluminis, glutinis taurini, sing. vnciã: aceti heminã, olei tantundẽ * quando rosaceo coinquinatur, vtere.

DIABOTANÔN .i. ex herbis em plastrũ: pollet aduerſ⁹ carcinomata putreſcẽtes abſceſſ⁹: ſtrumas ad maturitatẽ perducit: lepras placat: furunculos diſcutit: podagricis opitulatur: ſpiracula corporis aperit: capitis citra vulneratione incõmodis ſubuenit: è facie maculas extergit: oſſa luxata in ſuã ſedẽ reducit: emotos ſuo ſitu pedũ articulos in ſuũ poſitum admotu reſtituit: vulnera recẽter illata, nomaſque, linimẽto, tarundęue inditum, expurgat: cum roſaceo cerato, vlcera replet: ſic tẽperatis, vt vna medicamẽti huius portio, cũ duabus cerati ſubigatur. interdum tribus aut quatuor partibus cũ myrtacei cerati duab⁹ tribúſue, vlcera ad cicatricem reducit. Herbarũ è maritimis tractib⁹ nulla vligine aut aqua madentibus, erutarũ, anagallidis cæruleũ ferentis florẽ, & alterci ſeu apollinaris recẽtium foliorum,

marrubii, papaueris corniculati, singulorũ drachmas ſex : tundito tantiſper, dũ ſolùm reſoluantur, nec tamen abſumatur ſuccus.

ALIA: quæ habet ſquammæ rubri æris, drachmas viginti quinque: mannæ thuris drachmas viginti, reſinę pinus aridæ & aloæ, ſingulorum drachmas ſedecim : aluminis ſciſſilis & rotundi, ſingulorum drachmas quatuor & viginti. Ea cum aceto teruntur in ſole, ſic vt ſtrigmẽti craſſitudinẽ referant: dein commiſtæ herbæ reteruntur, dũ omnia in vnitatem coëant: poſtremò additis ceræ drachmis centum, & veteris olei quatuor drachmis, coguntur in ceratum.

CHLORA ſiue viridis è SCYLLA, qua vtitor in capitis fracturis, in fiſtulis & depaſcẽtibus vlceribus. quòd ſi velis, vlcera carne impleat, & carnem creet, & cicatricem ob-

ducat, vni medicamenti parti, duodecim partes cerati rosacei addito: in ambustis igni, portionē portioni adiungito. Ratio cōponendi ita se habet: Aristolochię rotundæ, iridis, resinæ pinus aridæ, singulorum drachmæ triginta aut quindecim: ammoniaci, styracis, squammæ rubri æris, singulorum drachmæ quindecim: scyllæ torrefactæ drachmæ centum & vna: in aceto quàm acerrimo dies octo sub æstu teruntur: primùm squāma & styrax, sensim sumpto ex vtroque modo: deinde ammoniacum & scylla adduntur, vt elaborentur: posteà resina paulatim instillatur: subinde myrrha: demum his, cum trita fuerint reliqua arida (completis verò diebus) vt in ceratum cogantur, adiiciuntur ceræ libræ quinque (quibusdam drachmæ centum & decem) terebinthinæ libra (aliquibus semiun-

cia) olei ſeſquiſextarius (aliquibus heminæ ſex)galbani, picis liquidæ, ſingulorum drachmæ triginta, galbanum præſto adſit: quod vbi refrigeratum fuerit, medicamentum diligenter adſeruetur.

ELESPONTIA, cutis ſpiracula laxat, quò faciliùs excrementitios humores corpus expiret: ab inflammationum iniuriis vindicat: ſtrumis, phygethlis, parotidibus, auxiliatur: inductum ex ea ſplenium, attrahit, & puri mouendo eſt: rupta glutinat: & in vniuerſum, ambuſtis igni ſubuenit: podagricorum dolores mulcet: Vetus oleũ drachmis centum, pix arida drachmis quinquaginta, ladanum drachmis quinque & viginti, ſpuma argenti drachmis centũ, erugo raſilis drachmis tribus ſeſquiſcrupulo, galbanum ſemiuncia. ſpuma argenti cum oleo

trita, coquitur: cùm collecta fuerit, pix & erugo coniiciuntur: deinde ladanum & galbanum: & ita mortario creditis, ac tedaceo rude subactis, vtere.

Medicamentum SARCOPHAGON .i. carniuorũ, valet aduersum fistulas, vlcera cacoëthica, ad teredines & strumas: Capit resinæ, terebinthinæ, thuris, ceræ, squammæ æris rubri, singulorũ trientẽ: spumæ argenti vnciam (sunt qui tãtundem auripigmenti, spumæ argenti loco substituant) eruginis rasæ vncias octo, salis ammoniaci semissem, aceti heminã. ego insuper vini & olei, singulorum heminã addo: & scyllini aceti parem modum.

ALIVD habetur, quod turgentia guttura discutit, & duritias dissipat: Capit argenti spumæ drachmas quinquaginta: resinæ pinus drachmas quadraginta, olei veteris vn

cias decem, galbani trientem, æris exusti drachmas viginti, ammoniaci drachmas quadraginta, aluminis scissilis drachmas quatuor: mannæ, thuris, singulorũ drachmas quatuor: ceræ drachmas quinque. vltimò mannam galbanúmque demittito.

CEPHISIPHONTIS medicamentum, quædam discutit, alia cogit: Resinæ, nitri spumæ, singulorum libra.

ALIVD extractoriã vim habẽs: Terebinthinæ, ceræ, nitri, singulas minas: minii, bdellii, ammoniaci thymiamatis, singulorũ drachmas duas & triginta: olei heminas duas: aquæ marinę aut muriæ tantundem misceto.

ALIVD. sulphuris ignem experti, baccarum lauri, calcis viuę, pumicis, ammoniaci thymiamatis, pares singulorum portiones. *

MINVTIANVS aduersus stru-

mas miſcebat ſingulorũ ſelibrã:& li quefactis inſpergebat, fecis crematæ ſextantẽ, ſpumæ nitri ſelibrã:deinde ſubditis carbonibus, adiiciebat olei tres heminas, radicis ebiſci vnciam: quibus ſublatis, inſerebat radicem cucumis ſylueſtris, & gladioli (quem græci xiphion adpellant) ſingulorum vnciam : aſii lapidis trientem.

Emplaſtrum è VISCO, diſcutit, extrahit, mammis prodeſt: Spumæ argenti, olei, ſingulorum dupondius : viſci querni triens, gallarum triens.

Emplaſtrum è VIVA CALCE Dãmocratis, diſcutiens, ſtrumas diſſipat, omnem cohibet tumorem iocineris & lienis : aquæ inter cutem ſuffuſionibus medetur: vrinas pellit: largas ciet excretiones : longos coxendicum cruciatus finit : Habet

ponticæ ceræ libram, resinæ pinus aridæ dupondium, calcis viuæ recentis vnciam, aluminis scissilis vnciam, auripigmenti pontici vnciam: quibus affunditur aceti odorati pauxillum: habundè maiori pilâ hæc tunduntur. ceræ & resinæ, igni liquefactis, oleũ affunditur & commiscetur: & vbi malagmatis impolluti crassitiem adsciuerit medicamentum, ad vsum reconditur.

OPTIMVS damocrates huiusce medicaminis parens, dicere solebat, frugi longorum morborum liberatorem esse, in quo diuturna visceris alicuius, vel extorum inflammatio præcordia durauisset: quod quidem supra modum adiumento est. quippe cùm sudores adferat, & præcordiorum duritias, discutiat, suppressos trahat

menſes, crebris diebus impoſitum: ego calcem eximens, duplum alumen in eius locum ſufficiebam, & medicamen reddebam melius: noui ſic non excitare pſydracia, id eſt, puſtulas ſubalbidas, à quibus deſtillãs humor exprimitur.

DIASMYRNES, id eſt, è myrrha medicamen APOLOPHANII: quod apponi præcipiebat cõtra præcordiorum noxas: omnem diſcutit duritiã: efficaciter prodeſt, iocineroſis, lienoſis, renum vitio laborantibus: item neruorum incommodis, alterius particulæ conſortio conſenſúue conceptis: auxiliatur articulorum doloribus, & * captis corundem officiis: Tenet ceræ, terebinthinæ, ammoniaci thymiamatis, bdellii, myrrhæ, propolis, iridis, ſtyracis, ſingulorum vncias ſedecim: ſedimenti irini vnguenti, quantum eſſe videbitur ſatis: & vini

odorati, modum, qui ea poterit excipere.

PHILONIDIS è ſeminibus emplaſtrum: fœnigræci ſeminis, aniſi, ſtyracis, bdellii, mannæ, thuris, cardamomi, liguſtri, panacis, radicis iridis, ſpumæ nitri, ſingulorum drachmę quinque & viginti: ammoniaci, terebinthinæ, ſingulorũ drachmæ quinquaginta.

DIAPEGANÔV, id eſt, ex rutha medicamentum, iſchiadicis confert: Capit, ſeminis ruthę ſylueſtris, laſaris, baccarũ lauri, ſpumæ nitri, abrothani, colocyntidis, cardamomi, amæi, ſingulorum ſemiunciam: ruthæ viridis, picis, terebinthinæ, ammoniaci thymiamatis, adipis magni ſuis aut felis in domibus oberrantis, (quem nominant elurum) ſingulorum drachmas quadraginta: galbani drachmas ſex: opopanacis & ſulphuris, ſingulorum

ſemiunciam.

DIACAPPAREOS, id eſt, medicamentum è capparibus: lienoſis auxilio eſt. ceræ, reſinæ, ſingulorum mina: ammoniaci ſuffimenti ſelibra: aluminis liquidi drachmæ quinquaginta: ſtrigmenti balneorum, hemina: radicis capparis drachmæ quinquaginta: radicis cyclamini, tantundem, myrobalanorum miſturæ, drachmæ quinquaginta: aceti quantũ ad excipienda arida: & olei, quantum ad liquefacta ſatis eſt.

M*alagma contra ſtomachi & inte*ſtinorũ defluxiones: habet œnanthæ ſextantem: omphacii trientem: carnium phœnicobalani (id eſt, palmularum quæ ſolibus illuſtratæ, maturuerunt) ſextantem, roſarum vnciam: aloæ, gallarum, picis, aluminis rotundi, ſingulorum trientem: ceræ quadrantem: aliqui thuris & myrti, ſingulos quadrantes adii-

ciunt: vinum, quantum ad arida capessenda fuerit satis. ad expugnandam aquam inter cutem & inflationes, addiderunt, picis, ceræ, singulas libras: nitri, sulphuris ignẽ non experti, aluminis scissilis, singulos semisses.

Emplastrum è melle, *lassitudinum* tœdia reficit: neruorum contractionibus efficax est. hinc quoque, morbo, qui quodam rigore neruorum caput scapulis annectit, & oris distẽtioni, cùm rictus motu quodã peruertitur (illũ, opisthotonon: hunc, cynicon spasmon nominant) auxilio est. Dicitur quoque TETRAMYRON, quod quatuor constet vnguentis, irino, rosaceo, cyprino, gleucino: insuper melle, terebinthina, & cera, singulis quadrantibus. mel seorsum coquitur: & quæ liquari possunt,

eliquefcunt : omnia in pilam coniiciuntur, & tunduntur, & in vſum reconduntur.

MYRACOPVM, id eſt, diſcutiendis laſſitudinibus dicatum medicamentum : pollet contra membris captos, tremulos, aduerſus noxas neruorum quodam conſenſu & iure conſortii contractas, ſympathias dicunt : auxiliatur podagricis, articulariis morbis, iſchiadicis : ſic vt prorſus omni vitio liberet, vſus eius per ipſas moleſtiarum intercapedines. in acceſſionibus, remiſſo vtimur medicamento. Concipit ſampſuchi ſextarios duos, fœnigræci ſertarium, roriſmarini ſeſquiſextariū, ſextulæ campanæ ſextarium : iridis, liguſtri, floris roriſmarini (qui græcis canchry dicitur) herbæ ſabinæ, ſingulorum aſſipondium: cardamomi, iunci odorati, caſiæ, abrothani, baccarū lauri,

bacculárum myrti, singulorum se-
libram. omnia confracta, duplici
vnguentario vasi credito: vini sex-
tarios duodeuiginti affundito: &
triduum macerari sinito: prætereà,
olei sabini libras sedecim: irini, lenti
scini, styracini, myrtini, gleucini,
laurini, singulorum pondo, subdito
igni coquito: mox liquorem cocto-
rum expressum, in alterum vas inge
rito, ac rursum sine decoctis recoqui
to: adiectis septem ceræ libris, resi-
næ laricis, myrrhę stillaticiæ, singu
lis libris. quibus vnà liquefactis, vti
anteà dictum est, vtitor.

ALIVD aduersus vehementes
lassitudinum affectus, & neruorum
contractiones: constat ceræ drach-
mis quinquaginta terebinthinæ dra
chmis quinque & viginti: spumæ
nitri, hyssopi, mellis cocti, medullæ
ceruinæ, galbani, adipis taurini,
ammoniaci suffimēti, baccarum lau

ri ſiccarum , ſingulorũ drachmis ſedecim : veteris olei hemina : vini marini pari modo vtitor.

BASSI medicamentum, quo ipſe vtens, neruorum priùs reſolutione correptus, euaſit incolumis : habet olei myrtacei, cyprini, ſingulorum trientem : olei veteris, atramenti ſutorii, ſingulorum ſeſquilibram: galbani quadrantem, mannæ thuris vncias triginta: ceræ pondo, terebinthinæ ſeſquilibram , lachrymæ panacis ſextantem : radicis bryoniæ, violæ, ſpumæ nitri, propolis (id eſt ceræ virgineæ) pyrethri, euphorbii , ſingulorum trientem : adipis hœdi ſemiſſem : aceti modum ſufficientem. bryoniam , pyrethrúmq; ex aceto coquis: mox liquorem exprimis , & aridis eum miſcens, & exactè conterens liquefactorum excipis iure. vſus, vti anteà dictum.

DIACASTORIOV, id eſt, è caſtorio medicamentum : iis qui membris ſunt capti (paretos vocant, quaſi reſolutos) auxiliatur : inueteratos adfectus emendat: Habet hyſſopi, terebinthinæ, ſingulorum vncias tres : medullæ ceruinæ trientem : ammoniaci thymiamatis, galbani, caſtorii, piperis albi, euphorbii, adarcæ, nitri, opopanacis, ſingulorum vnciam. inſpicito exactè craſſitudinem emplaſtri.

Linimentum è ſale, podagricis & articularibus morbis conuenit : vitium emollit omne : cotidianus eius erumpit vſus. Sordidi ſalis, hoc eſt, foſſilis ſeu terrę, libræ duæ: ſciſſi aluminis libra : fecis vini ſextarius, floris aſiani lapidis triens, teruntur arida diligenter, & adiecta fece, exactè leuigantur :

In aliis exẽplarib⁹ ſcriptũ eſt, melle excipi.

quibus contritis, olei veteris ſextarius infunditur, & contunduntur, & vbi extraxeris, vſibus miniſtrato.

ACOPVM DIAPHRYNON, id eſt, è ranis rubetis medicamentum laſſitudinẽ diſcutiens: Recipit olei ſabini veteris, libras tres: ſylueſtris cucumis raidcis, cerę, picis nauibus de raſæ, ſuilli adipis vetuſti, ſingulorum drachmas tres: ranas quæ nominantur rubetæ tres: ſi eæ deſint, è minoribus quinque, medullæ ceruinę, ſpumæ nitri, ſulphuris viui, olei laurini, olei irini, ſingulorũ quadrantem: vnguenti malabathrini libram: ſampſuchi tantundẽ. radices cũ ſampſucho tritę, in oleo merguntur. & ſubditis carbonibus, coquuntur: quum reſiccatæ fuerint radices, humor, quẽ ebiberant, exprimitur, & ipſæ abiiciuntur: mox iniectis in ſportulam ranis, os eius conſue,

& in iam dicto humore tãtiſper coquito, dum ranæ colliqueſcant: tum ſportulam cũ inditis ranis expreſſam, abiice. Deinde in huiuſmodi oleum, liquida iniice, ſubagitans tantiſper dum diſſoluta fuerint: nouiſſimè vnguẽtum & galbanum infundũtur: dein depoſito ab igni vaſe, ſicca aſperguntur, & in pila, adiectâ malabathrini librâ, tundũtur: & plumbeo vaſe reconduntur: ſed muniri debet & ſeruari, quò minus per vaſis ſpiracula, vis eius euaneſcat, & vernaculam auram exhalet. vtendum eo eſt interim perinde atque malagmate, cum ſeneſcẽs vigorem exuerit: interim verò illitu tanquam cerato, quod aliquo vnguento ſit delibutum.

ACOPVM NEAPOLITAE medicamentum, podagricis, & articularibus morbis coxariiſque præſenti eſt remedio, quando oĩ noxa

liberat. Continet thuris, piperis albi, ammoniaci suffimẽti (quod thymiama nominãt) myrrhę, nitri, floris lapidis asii, alũinis scissilis, succi cẽtaurii, singulorum pondo sextantem: fecis vini sextarium: olei cyprini, laurini, myrtini, styracini, ceræ, singulorũ libram: terebinthinæ pondo semissem: galbani, pondo vnciã: lachrymæ panacis, pondo semiunciam: liquefacta tritis inseruntur.

M*edicamentũ quod* PISCATORIS inscribitur, insigne: Piscator cũ aduersis exercitationibus vsus, adeò morbo adfligeretur, vt corpore pictam repręsentaret imaginem, beneficio huius medicamẽti ab omni noxa sospes euasit & sanus. Recipiũtur olei sabini libræ tres, surculorũ populi nigræ libra (si teneros huiusce arboris partus tẽpus deneget, vtẽdũ erit sampsucho, ea cõditione, vt in alterius vicem, duplo põdere suf-

ficiatur) vnguẽti crocini, irini, cypri
ni, sing. libra: masticheѕ vncia, myr
rhę stillaticiæ selibra, picis nauibus
derasæ (apochyma græci nominãt)
trepondo: pinguedinis suillæ libræ
sex: sulphuris ignẽ non experti, spu-
mæ nitri, galbani, singulorum qua-
drans: medullę cerui triẽs: decem te-
studinũ terrestrium sanguis conii-
ciẽdus est, trito iam et parato medi-
camini. Construitur autẽ, vt anteà
dictum est. cum ad vsum accersitur,
primum hoc pingue summouetur,
& suauitatis gratiâ infunditur opo-
balsami et vnguẽti malobathrini vn
cia. ita iucundũ efflabit odorem.

ACOPVM aliud, aduersus diu-
turnos coxendicũ cruciatꝰ, & cubi-
torũ et resolutiones neruorũ impri-
mis efficax: Cõstat olei veteris dua-
bus libris: castorii, ãmoniaci thymia
matis, piperis, opopanacis, galbani,
singu. sextãtibꝰ: medullę cerui triẽte

liquefactis ſicca comprehenduntur: & in vnitatē redacta, ad vſum promuntur.

CHLORACOPVM, id eſt, viride acopum, pręſentaneum leuandis laſsitudinibus remedium: ſed inter initia laboris non cōfert, niſi frigus vehemens inceſſerit, & perfrictio violenter aliquem occupauerit: laſsitudine diutina fatigante, efficaciorem exhibet effectum: podagricis, & articulariis valetudinib⁹ opitulatur, ſi antequàm deſcendatur ad balineas, pedes & nerui affecti eo medicamine perfricentur: ita nonnullos noui è morbo ſeſe recollegiſſe, & priſtinam ſanitatem recuperaſſe. Capiuntur ammoniaci ſuffimēti libræ duæ: thuris, ſpumæ nitri, eruginis, hyſſopi, ſingulorum pondo: myrrhæ, galbani, lachrymę panacis ſingulorum vnciæ octo: euphorbii, adarces, ſingulorum triēs: ceræ du-

pondius, terebinthinæ libr̨ę duæ semis: olei laurini, cyprini, gleucini, ſingulorum libra: irini, lentiſcini, ſingulorum libræ duæ: cũ aceto ſubigũtur & coguntur in acopum.

Emplaſtrum aureum, & quod POLYARGYON dicitur, contra frigidiores ſuccos, qui in ſtomacho coierunt & quartanas febres auxiliatur, impoſitum præcordiis, poſt coctiones: hepaticis, ſtomachicis, lienoſis, iis qui frigidâ valetudine laborant, item laterum inflammationibus prodeſt: in calida verò diſtemperatura, incommoditatem parit: & vt in vniuerſum pronũcietur, vitia infarctionis expedit.

COPTON., iocineroſis, ſtomachicis, & omni duriciȩ ſuccurrit: maſtiches, ſtyracis, ladani, ammoniaci, propolis, ſingulorum libra: thuris, galbani, ſingulorum ſelibra: terebinthinȩ quadrãs: nardini & vini, quã-

tum ad ea excipienda satisfecerit.

EVODES.i. odoratum medicamentũ: in quo habentur croci, aloæ absintii, gummis, calami, rosarũ ardarum, cyperi, sertulæ campanæ casię, iũci odorati, folii, amomi, gariophylli, singulorũ quadrans: spicæ celticæ nardi, micarũ, lentiscin olei, nardi, singulorũ triens: mastiches, carnium palmularũ, & cotoneorum, ammoniaci, bdellii, singu. sedecim: terebinthinę vncię octo: sty racis, propolis sing. libra: ladani, cę ræ colophoniacæ, singulorũ pondo duo: palmulæ micęque cum œnanthe macerantur, & teruntur, vt in vnitatem coëant, vt dictũ est.

Malagma LENTII INTERPRE TIS: valet ad recenti cicatrice cõtractos articulos, & abscessus qui in altum decubuerunt: ad neruorum collectiones, & articulorum comprensiones, quas antylas græci vo-

cant, id est, in curuas contractiones: opitulatur iis, quorum ceruix quodam neruorum rigore, scapulis annectitur (opisthotonicos adpellāt) & omnibus neruorum lege consortii affectorum causariis: lassitudines, acopi modo, discutit, irino vel cyprino, aut nardino resolutum: ad inueteratas & ferè deploratas duritias, quæ medicamentis non cedunt, efficacem effectum præstat. Adipis vitulini, bdellii, ammoniaci thymiamatis, iridis, singulorum drach. sedecim: opopanacis, styracis, piperis, thuris, singulorum vncia: ceræ, terebinthinæ, singulorum selibra: irini & odorati vini, quantum ad ea capiunda sit satis.

LAVREVM MAGNVM, aduersus stomachicos, aquâ inter cutē distētos, ischiadicos, lienosos: habet ceręę, resinę pin⁹, nitri lauri baccarū, colophoniacę picis, singulo. libras

quatuor: ammoniaci libram, ſinapis floris roriſmarini, pyrethri, galangæ, euphorbii, ſampſuchi, cardamomi, iridis, adipis ſuilli, pinguis taurini, ſingulorũ trientem cyprini olei decimamſextam partẽ: non deſunt, qui quartam adiecerint.

LAVREVM PARVVM, extractoriam vim poſsidet. Capit ceræ, ammoniaci thymiamatis, nitri, reſinæ pinus, baccarum lauri, ſeu vitulini, olei, pares omnium portiones: olei cyprini, decimam partem: ſunt qui ſextam addant.

E SEMINIBVS medicamentum, omnem diſcutit inflationem: duritiam emollit: Aſumuntur, ſeminum lini & fœnigręci, aniſi, baccarum lauri, petroſelini, ſampſuchi, myrrhæ celticæ, cardamomi, ſertæ cãpanicę, iridis, caſiæ, herbæ ſabinę thuris, croci, radicis panacis, nitri, ſtyracis, ſeminis apii, cyprini, ſin-

gulorũ sextãs: pinguis taurini libra: ammoniaci dupõdi⁹ : terebinthinæ sesquilibra: ceræ, colophoniacæ, singulorum pondo quatuor: mellis selibra, vini mod⁹, qui tibi faciet satis.

EX ŒNANTHE medicamentum, pollet aduersum iocineris imbecillitatem: auxiliatur stomachicis, cœliacis, dysentericis: Capiũtur œnanthæ herbæ, acatiæ, rosarũ, croci, gallarũ, rhũs syriaci, thuris, aloę, omphacii, florum syluestris punicę, singulorũ quadrans, palmulæ quindecim, absintii selibra, ammoniaci libra, colophoniacæ dupondius: ceræ libræ quatuor & semis: lentiscini & melini, quantum ad ea excipienda satis sit.

AMITHAONIS malagma, valet cõtra pęcordiorum adfect⁹: omnes duritias discutit: facit ad articulos, qui ægrè mouẽtur: Ceræ, ammoniaci, singu. trepondo: terebinthinæ

vncię octo: cyprini heminę quatuor

PANALETHOS vel BARBARVS galeni, vulnera maxima glutinat: habet picis libras octo, ceræ pōdo ſex & vncias octo, reſinæ pinus libras quinque, trientem: bituminis pondo quatuor (aliqui ſeſquilibram imponūt) olei ſeſquilibram: ſpumæ argenti, ceruſſæ, eruginis, ſingulorum quadrantem, thuris ſemiſſem, aluminis liquidi ſextātem, aluminis ſciſsi trientem: lachrymæ panacis, ſquammę æris, galbani, ſingulorum ſeſcunciam: lachrymæ papaueris, myrrhæ, ſing. ſemiunciam, terebinthinę quadrantē: mandragorę ſucci ſextulas quinque, aceti heminas ſex. quæ ſunt librę quatuor ſemis: ſiquidem vncias nouem capit hemina.

ALIQVIBVS ſimplicior eſt barbara cōmiſtio: picis, ceræ, reſinæ pinus aridæ, bituminis, ſingulo. libra: ſpumæ argēti drachmæ decem,

eruginis drachmæ quinque, cerussæ drachmę quīque, opopanacis drachmæ tres: per hyemem olei dodrans, per æstatē selibra. Liquida cū aridis subiguntur. SI verò dolores sopire vehementius volueris, apollinaris herbę succi sesquidrac. lacrhymæ papaueris drachmā permiscebis. hoc medicamentum priore moderatius agglutinare, Galenus est author.

PEGANEA .i. rutacea, ischiadicis opitulatur iis qui lumbagine torquentur & humeris dolent, iis etiā qui destillationibus sunt obnoxii, & pectoris defluxiōib⁹ opportuni sūt, subuenit: Ceræ libræ quinque, colophoniacæ trepondo: ammoniaci, sulphuris ignem nō experti, singulorum sesquilibra: foliorum ruthæ, suilli adipis, spumę nitri, singulorū pondo, adipis taurini trepōdo, butyri sextans, olei veteris quantum esse satis visum fuerit.

V*nguentum* E BVTYRO, POLlet cōtra dolores & perfrictiones pectoris, & concitatas inde tussiculas: Ceræ libræ quinque, butyri selibra, terebinthinæ sesquilibra.

ANETHINVM, ad eadē efficax est: Adipis suilli dupondius: olei anethini & chamęmelini, quantum videbitur sufficere.

ISIS *aliquibus* EPIGONOS *appellata*: facit ad omne vulnus, & præsertim capitis, si cum intercisione ossium hiet, sine iactura persanat: efficax habetur aduersus illatos pūctus: impactos corpori refigit aculeos: hominū canumque morsibus medetur: viperarum virus & scorpionum, draconis marini, & pastinacæ venena, tractim elicit. vulnerariis mēbratim fragminibus remedio est: siquidē tutius & celerius fracta ferruminat: pollet aduersus recētes fistulas: veteres corporis cuniculos,

& dehiſcentes ſinus, tubercula, parotidas, item aurium & alarum abſceſſus diſcutit, & naſci prohibet: quòd ſi iam eruperint, iis emiſſariũ facit, vt vomice ventriculo purulenta ſordes emanet: ſtrumas cũ cingentibus tunicis celerrimè tollit: puri mouendo efficax: fluxiones ad oculos decumbentes ſiſtit, impoſita frõti, liuores & inſignita delet: gãgrenas circumſcribens, ſerpere non patitur: vlcera putrilaginem olẽtia repurgat: & vt in vniuerſum pronuncietur, ad omnia proſper erumpit vſus. ratio cõponendi ita ſe habet: Ammoniaci thymiamatis, eruginis raſæ, ſalis ãmoniaci, æris ſquãmæ, & æris combuſti, ariſtolochię, thuris, ſingulorum ſextans: myrrhæ quadrãs, aluminis ſextulæ nouẽ: aloes, galbani, ſingulorum quadrans radicis dracunculi ſextans, cerę dupondius, reſinæ colophoniacæ pon

do quatuor (ſunt qui parem modum terebinthiæ inſerant) veteris olei ſeſquilibra, aceti tantundem.

ANETE, mulcet inflammationes: Cære pōdo quinque, emplaſtri de ſuccis (diachylôn nominant) libræ octo: excipiuntur oleo chamæmelino & ſufficienti vino.

DIAMELITOS, i. è melle malagma, aduerſum ictus efficax: vlcera deterget: Ceræ, colophoniæ, adipis ſuilli, ſpumæ argenti, boici, olei veteris, & mellis, ſingulorum pondo quinque: terebinthinę dodrans.

EMICIS malagma, vim emolliendi & diſcutiendi ſortitur. Habet radicis althęę, palmularum, ceræ, terebinthinæ, ſingulorū librā: fœnigręci, ſeminis lini, ſingulorū libram: chamęmeli, ſertulæ campanicæ, ſingulorū ſemiſsem, vini metretas duodecim: ceruſſæ, ſpumę argēti, colophoniacæ, olei veteris, ſingulorum libras quinque. Sertu-

pana,fœnũgræcum, ſemen lini,radices altheæ,in vino maceratæ ferueſcant: & fiſcis aut ſacculis colatæ, proiiciãtur:carnes palmularũ benè cum floribus chamæmeli molitę,cũ reliquis ſubigantur.

MASTICHERA .i. è maſtiche emplaſtrum: valet cõtra ictus articulorũ & renũ vitia. Ceræ libræ duæ, colophoniacę libræ quatuor,maſtiches vnciæ octo,terebinthinæ triẽs, galbani vnciæ octo,ãmoniaci libra.

FLAVVM vnguentum, ſanandi vim habet & extrahendi. Ceræ, reſinę piceæ, ſingulorũ libræ quatuor: axungiæ ſuillę libræ quinque: thuris,maſtiches,galbani,terebinthinę ſingulorũ ſelibra : adipis gallinæ & anſeris,ſingulorum ſextans:medullæ ceruinę quadrans.

TETRAPHARMACVM,mollit,carne explet, cõcoquit : Conſtat ceræ,picis, colophoniacæ, ſeui bubuli,ſingulorum ſeptenis libris.

CERVSSATVM, quod è ceruſſa fit, vnguentum cicatrices cõplet: Capit ſpumæ argenti ſeſquilibram, ceruſſæ pondo quatuor, cerę candidæ libras ſeptem, olei quãtum ſufficere videbitur. Oleum & ſpumam argenti tantiſper coquito, dũ * ſyncera & nulla ſorde polluta conſpiciantur: poſteà reliqua coniicito.

PORRACEVM quod PRASINVM nominant, excreſcentia carnis reprimit: vulnera ſanat, & cicatricoſam cutem illuſtrat: Concipit ceræ libras quaternas, colophoniæ libras quinas, æruginis raſæ libram vnam aut alteram, olei & aceti modum ſufficientem.

AEGYPTIA achromachi, cruentis vulneribus inditur, vulneraria vi ſubueniens: auxiliatur efficaciter neruorum intercißioni, muſculorum punctioni, fracturis, luxationibus viminum, vinculorumque

vellicatui: contra abſceſſus pollet & offenſas, quibus pedes obnoxii ſunt: glutinat vulnera: capitis doloribus ſubuenit: & compluribus noxis eſt accommoda. multo reddetur vtilior, ſi ſquammam acie aut mucronibus decuſſam (quam appellãt ſtomoma) pari põdere ſibi adſciſcat: ſed eo deterior vulneratis neruis ſi ſola punctio neruum malè habet, ſquãma æris eſt ſuperuacua: namque nullum metallicũ, niſi priùs in aceto leuiſſimè teratur, huic puncturæ ſuperpoſitũ remedio eſt: in neruis tamen denudatis, & nutantibus, bonum: ſi verò inflammationem experiãtur, hac liquefacta cũ roſaceo, linimentum imbuitur quo erit vtendum. Quæ inſeruntur, ea ſunt: Ariſtolochiæ rotundæ, thuris, ſquammæ eris, ſquammæ acie aut mucronibus decuſſæ (quam nominant ſtomoma) ſingulorum ſeſcuncia: ceræ,

ſpumæ argenti, ſingulorum libræ duæ: ammoniaci libra, terebinthinę ſelibra vellerũ ſuccidorũ crematorũ ſelibra, olei veteris libræ quatuor.

MYRSINATVM, habet ceræ libram, plumbi combuſti libras quatuor, ſpumę argẽti libras octo, ſerici libras quinque, ceruſſę vncias octo, olei myrtini libras ſedecim.

DIOSTERÔN, id eſt, oſtreatũ, habet ceræ candidæ libras quatuor, cadmiæ crematæ & elotæ libram: oſtreorũ combuſtorũ eloti cineris librã, ceruſſæ libram vnã aut duas, ſpumæ argenti elotæ librã, olei myrtacei quantum erit ſatis.

E SANDYCE: Ceræ libræ duodecim vel ſex, ſandycis libræ ſex aut duæ, roſacei modus ſufficiens.

EX ANCHVSA: ceræ librę quatuor aut ſeptem, anchuſæ libræ tres aut duæ, olei roſacei portio quę tibi ſatiſfacere videbitur.

SVLPHVRATVM, DIATHIV nominant: Olei, resinæ piceæ, singulorum libræ quatuor: ceræ, masti ches, singulorũ libra: centaurii triẽs: olei optati vel alterius cuiusuis * ea liquantur & manuali centaurii muscario aut fasse mouentur vel viridi vel sicco.

NEVROCHALASTICON, id est, medicamentũ neruos emolliẽs: Ceræ libræ octo, colophoniæ libræ tres: myrrhæ, bdellii, galbani, ammoniaci, aloes, opopanacis, mastiches, butyri, cyprini olei, gleucini, nardi, olei rhutacei, bituminis, sing. pondo: terebinthinæ, adipis vrsini, sing. dupondius: seui taurini & suilli singulorum trepondo: medullæ cer uinæ, olei tedacei (dadelæon nominant) olei laurini, sing. trepondo & triens: euphorbii, œnanthæ, sing. vnciæ octo: olei cõis, libræ octo.

TYRIA DAMOCRATIS

ANEPIDETOS, facit ad non magna partium diuortia, & quadrupedum morſus in ſumma cutis ſuperficie impreſſos: recentes furunculos diſcutit: eóſque adaperit, in quorum ventriculo iam pus coiit, ſi geſtetur impoſita, & eorum cruſtas quã celerrimè rapit: impoſita fronti, fluxionem ad lippientes oculos decumbentẽ, ſuſpendit & cohibet. Nomen tyriæ ex eo vendicauit, quòd inter coquendum tyriæ purpuræ ſibi colorem adſciſcit: Habet ſpumæ argenti libras quinque, ceræ libras duas, reſinæ pinus libras tres: æruginis, ſquammæ æris, galbani, ſingulorum trientem: olei libras ſenas.

PENTATHETOS, quod quinque ſimplicia concipiat, adpellatur: pollet contra diuturna pedum & capitis tubercula: Ceræ, colophoniæ, adipis bubuli, calcis, picis, ſin-

gulorum libras ſeptem.

LEVCE RHODINE, id eſt, alba roſacea, vlcera carne implet & ad cicatricem perducit, atque refrigerat. Ceræ ſeſquilibra, aluminis ſeptunx, thuris ſemis, terebinthinæ tantundem, ceruſſæ libræ ſex, ſpumæ argenti libræ quatuor, roſacei quantum ſatis fore videbitur.

EX ALTHAEA medicamentũ, vim emolliendi poſſidet: Ceræ, colophoniæ, ſingulorum libra: olei, ſucci althęæ, ſingulorum libræ duæ.

Vnguentum è STYRACE, *iſchiadicis* auxilium ad fert: Maſtiches, lachrymæ panacis, ammoniaci, euphorbii, portulacæ, caſtorii, œſypi humentis, medullæ cerui, ſingulorum vnciam: galbani, terebinthinæ, tiberiadis ſucci, ſingulorum ſextantem: cumini trientem, ſina-

pis quincuncem, ſtyracis ſemiſſem: chamæleonis, fœnigræci, ſingulorũ vncias octo: colophoniæ, reſinę pinus, ceræ, ſingulorũ libras duas: picis libras quatuor, cyprini quantum erit ſatis.

MACHAERIONIS vnguentum, recentia omnia glutinat vulnera, & ab inflammatione vindicat, ſed maximè impulſu concepta: morſibus efferatorum in rabiem, eximiè ſubuenit, impoſitum variis formulis ac modis, & continenter mutatum, & catapotio fabæ tuberculo deuoratum diebus triginta: proficit aduerſum nomas omnes & phagædenas: item contra aurium & genitalium vlcera: nudis oſſibus carnis iacturam reſarcit, ſtatim ad incrementum perducens. reſoluitur oleo omphacino aut roſaceo: Recipit ariſtolochiæ rotundæ, galbani, lachrymæ panacis, eruginis, iridis,

ammoniaci, myrrhæ, ſingulorum vnciam: terebinthinæ, olei, quod acerbæ remiſerunt oleæ (omphacinum nominant) ſingulorum vncias ſexaginta & ſemiunciam: olei dimidium modum, cum erugine terito operoſè, & dimidiatam portionem cum cera & terebinthina coquito: dein, cùm ad vnitatem collegeris, vtitor.

PRIMMIONIS emplaſtrum mirabile, vlcera cicatricibus obducit etiã deplorata: ad quæ ſananda permulti magnũ impenderunt ſtudiũ, ſuam tamẽ planè luſerunt operam. Tenet malicorii, calcis viuæ, aluminis, ſingulorum ſextantem: thuris, gallarum, ſingulorum trientem: ſorys ſemiſſem, adipis vitulini vncias ſeptem & ſemiunciam, vel libram vnã & ſemiſſem: veteris olei dodrantem.

DIACHAMAELEONTOS, id

est, è chamæleone emplastrũ: hoc tyriæ proximum: maximè verò perducit ad cicatricem vlcera, quæ medicamenta respuunt, aut difficulter curationi cedunt, & quorum oræ occalluerunt, & in vetustatem inciderunt: rimis sedis, condylomatis, & duritiis medetur. Continet argenti spumæ vncias octo, ceræ trientem, chamæleonis semissem: eruginis, olei veteris, singulorum sextantem.

EX EVPHORBIO emplastrũ pollet aduersus neruorum vulnera: Ceræ, colophoniæ, resinæ, olei veteris, singulorum libra: euphorbii sextans. Quod fit contra carbunculos, habet spumæ argenti libras duas, olei veteris libras tres, auripigmenti sextantem. coquito oleum & spumam argenti, donec ne amplius quidẽ inquinantes polluant: deinde auripigmentum detritum

adiicito cum oleo.

AZENETI vnguentum, efficax est aduersus omnia maligna vlcera (cacoëtha nominant) item contra gangrenas, fistulas, recentia vulnera, ambusta igni, perfrictiones, acopi modo emollit, in pesso subditum: vlceribus vteri, tuberculis, & parotidibus opitulatur: cùm vlcera caua extiterint, copioso vtitor medicamento: vt verò trahant cicatricem, minor creditur medicamenti proprietas: sordidum, quod rhypodes nominant, imponendum præcipimus. oculis lippitudine laborantibus succurrit, genis illitum. ab hoc medicamento oleum diffidet: ideo quando conficitur abdicatur: pix, verò cera & adeps adiiciuntur: maximè suum impertitur effectum, cùm vulnus circa neruos malignum est: Habet ceræ libras tres, resinæ piceæ libras quinque, œsypi

libras tres, adipis taurini trepondo, colophoniæ libram, adipis suilli libras sex.

PSORALIMA, id est, scabiei dicatum linimentum: Habet chamæleonis, lupinuli, cretæ, vuarũ passarum, sulphuris ignem non experti, sing. libram: spumæ argenti, dupondium: gith, styracis, spondylii, cadmiæ floris, cretę figularis, alcyonii, singulorum selibram: lysomodi, radicis rumicis, singulorum vncias octo: spumæ nitri, quadrantem: olei & aceti, quantum ad ea excipienda postulabitur.

MASVPHAE confectio: Ad nostram misturam addere oportet odorati garyophylli, binas sextulas, costi tantundẽ, folii indici octonas sextulas scrupulos duos, spicę nardi tãtundẽ, rosarum tantundem, amomi sextulas duas, styracis tantundem, gummis sextulas quatuor.

DIAMBAR, id est, ex ambare medicamentũ, pollet aduersus perfrictiones, imbecillitatẽ stomachi, & vibrat⁹, & exortos inde pauores, item ad insanos atræ bilis insultus: Recipit masticħes sextulas decẽ, ladani dextanté: ceræ, terebinthinæ, styracis, sing. sextantem: piperis, spicæ, cinamomi, singulorũ sextulam: xylaloes, ambaris, singulorũ sextulas tres: balsamini olei (quod vocãt balsamelæon) sextulam.

DIACHARTÔN, id est, è chartis vnguentum, valet contra nomas: squammæ æris, chartæ crematæ, singulorum drachmæ viginti quatuor: auripigmenti, sulphuris ignem non experti, singulorum drachmæ duodecim: plumbi combusti drachmæ sex.

Puluis ad externas sanguinis eruptiones: Thuris, aloæ, aluminis, sarcocollæ, gummis, argenti spumæ,

cerussæ, succi acacię, stercoris aut re crementi ferri quã vocant scoriam, ni, modus.

DIACORALLIV TROCHISCVS, id est, è corrallio pastillus: Repurgatæ lachæ, lemnii sigilli, cretæ samiæ, asteris atici cognomento, armeniacæ glebæ, putaminis oui cremati, alcyonii combusti, gypsi cremati cineris, hæmatitis gemmæ, ammoniaci, therapidii, gallarum ægyptiarum, rosarum, draconii sanguinis, rhûs syriaci, malicorii, amyli, atramenti sutorii, succi hypocystidos, cadmiæ, pinus, violæ, cucurbitæ, cyclamini crematæ, singulorum sextulas tres: hæc tundito & cribro creta, ita recõdito, vt suã facultatem non exhalent. erumpentes exteriùs sanguinis profusiones, medicamentum cohibet.

L*inimenti genera*', *quibus in balneis* illinuntur, qui psorâ, scabiæ, le-

prâ & diuturno pruritu laceſſuntur, ſunt hæc: Auripigmenti duella, piperis longi ſextula, ſtaphidis agriæ (quæ pedicularis dicitur) ſextula. Sed pro habitu corporis & ſenſus facilitate, & humorum copia adiicies & minues ſpecies.

PSORICVM, id eſt, ſcabiei abolendæ dicatum linimentum: valet aduerſus incipientem elephantiaſim, antequàm iacta ſint etiam fundamenta: Nitri, aluminis, ſulphuris vini, ceræ, ſingulorum ſextans: picis triens, olei in quo rododaphnæ frutices incocti ſint, libra: ſunt qui ſulphuris ſelibram adiiciant. quibus ad oculos vſque corpus totum, hoc vnguento fuit delibutum, ii intra dies decem, incolumes euaſerunt.

MALAGMA MONOMACHIVM, id eſt, quod vnicè contra noxas pugnat: pollet aduerſum in-

flammationes, & duritias iocineris, lienis, ventris, vteri: ad prętumentes locos, ad ſtrumas, inguinarios panos, tubercula, & (vt ſimplici ratione dicam) duritiā omnem mirum in modum diſcutit. cæterùm commendatur item in inflationibus interaneorum & doloribus.

Continet ſpumæ argenti ſemiſſem, radicis althææ in farinam redactæ quadrantem, adipis anſerini ſeſcunciam, adipis gallini vnciam, farinæ fœnigræci quadrantem, ſeminis lini vnciā, farinæ ſertulæ campanicę ſemiūciā: medullę cerui quadrantē, galbani ſextantem, colophoniæ ſextantē, olei veteris vncias quindecim, anethi in farinam cōmoliti ſemiunciā, olei chamæmelini quadrātē, veratri candidi drach. tres, ſampſuchi vnciam. in liquorē reſoluantur, quæ liqueſcere debent: dein pulueres & farinæ conijciantur.

EX HALICACABO pastillus, quem VESICARIAM vocauim⁹: ad prægnantes aquâ pustulas, & epinyctidas efficax: nariũ vlceribus & rimis sedis, & quibus citra dolorem ducere cicatricẽ placet, auxiliatur: Habet cerussæ librã, spumæ argenti semissem: aluminis scissi, corticis halicacabi, atramẽti sutorii, synopidis sing. selibram: quæ aceto excipito.

AREI medicamentũ valet aduersum scabiem, psorásque: item ad vlcera quæ serpunt vorántque, ad excrescentẽ carnẽ, vnguiũ reduuias, purulentas aures, vlcera quæ ægrè medentibus cedunt, sedis rimas & condylomata: Alumen scissile, minium synopicũ, gummi, eruginem, gallas, flores punicæ, singula paribus modis, aceto excipito. hoc præsenti est remedio: contra tamen rimas sedis, condylomata & nomas aloæ semissem, croci quadrãtẽ, scissi aluminis, quadrãtẽ, vino excipito,

& in paſtillos cogito : cum paſtilli veniẽt in vſum, humor quo diluentur, affectui quadret.

PETRONII arete, obſidentibus acriter magnis doloribus rimarum ſedis & condylomatum, celeriter liberat: Capit ſtimmis, acaciæ, plũbi cremati & eloti, ſing. vncias duas: ſpodii, cyprii, ericæ fructus, aluminis ſciſſi, thuris, atramenti ſutorii, myrrhæ, lachrymæ papaueris, ſingulorum drachmas duodeuiginti: vino excipe & cum ad vſus ventum eſt, paſſo dilue.

MVSAE medicamentum: Aluminis ſciſſilis, aloæ, myrrhæ, atramẽti ſutorii (quod chalcanthen græci vocant) croci, ſingulorũ vncias duas: florum ſylueſtris punicæ ſemiunciam, melle excipe.

Paſtillus BITYNVS: *nomis, fiſtulis,* & vnguium reduuiis auxilio eſt: cũ duplo cerato, ſerpẽtibus vlceribus,

ignib⁹ sacris opitulatur: Habet mali corii, gallarũ, aristolochiæ, aluminis scissilis, chalcitidis, cadmiæ, singulorũ drachmas sex: iridis, squãmę ęris singulorum drachmas quatuor: atramenti sutorii, mysis, singulorũ drachmas sex: nitri, thuris, singulorum siciliquum: chrysocollæ drachmam: aceti, quantum sufficere putabitur.

Puluis citra vellicatum errodens: sandarachæ, auri pigmenti, singulorum siciliquus: calcis viuæ, mannę, thuris, aristolochiæ, singulorum drachmę sex: pumicis, resinę, singulorum drachmæ quatuor: iridis siciliquus. iis in leuissimum puluerem redactis, vtere.

Pastillus albus dysentericis cum candido oui liquore subtèr inditur: lachrymæ papaueris sescuncia, tragachantæ sextãs, spumæ argenti quadrans: sigilli lemnii, amyli, singulo-

rum quadrans:cimoliȩ cretȩ triens, decoctum myrti baccarum.

Ad sanguinis profusionem puluis: SI per ora venarũ profundatur sanguis(hȩmorrhoidas grȩci solent appellare:hæ velut emortuȩ siccantur, & passarum vuarum modo,rugosæ citra vlcerationis sensum procidũt) septem dierum spacio, medicamen superinductum subuenit:condylomatis & fistulis illitũ medetur: Habet aridæ fecis vini crematȩ drachmas tres,mysis siciliquum:non desunt qui mannæ thuris binas adiiciant drachmas:quæ perinde atque fex,donec inalbescat,vritur.

Aliud medicamentum,quod condy-lomata resiccat, & callos,& abscessus extenuat:Cerussȩ,spumȩ argẽti, acatiæ, aluminis scissi, singulorum drachmȩ quatuor: plumbi cõbusti, lapidis hȩmatitis, cadmiæ,auri,singulorum semiũcia:punicorũ acido-

rum, rosarum, thuris, singulorum siciliquus: croci drachma: tusa cretaque pars dimidia, cũ aceto & apollinaris succo subigitur, vt coalescat: et illitis oleo rosaceo manib⁹, in glandes cogitur, & subter inditur: altera pars dimidia, quæ fuerit in puluerem redacta, cum rosaceo subigitur, & inducta lineo panno, inseritur.

DE PESSIS.

Pessus contra vuluæ strãgulatus efficax: Adipis anserini selibra, adipis phasiani tantundẽ, ceræ selibra, croci vncia: spicę nardi, amomi, mastiches, singulorũ vncia: opobalsami quadrans, irini selibra.

ALTER PESSVS: Ceræ candidæ dodrans: adipis, terebinthinæ, singulorum selibra: mastiches, styracis, croci, singulorum quadrans: nardini vnguenti selibra.

ALIVS pessus: Styracis sextãs,

casię vncia:spicę nardi, amomi, croci, masticħes, singulorum vncia: thuris, folii, singulorum sescuncia: cerę, olei, singulorũ septunx: pinguis anserini triẽs, adipis phasiani quadrãs: opobalsami, liliacei olei, amaracini, cyprini, nardini, singulorum vncia: irini sextans. SI cõcitatiores volueris efficere, cardamomi drachmas quatuor, aut vrticæ tãtundem adiicies. detrahere aut adiicere conuenit excalfacientia, temperamentum reliquũq; corporis adfectum respiciendo.

INSESSVS & pessi. *Si* vel viris vel mulierib⁹ genitura profluat, post aliam adhibitam diligentiam, insessibus vtẽdum qui habeant decoctum, rosarum, myrti, rubi, lentisci, & reliquorum, quæ naturam sibi refrigerandi et astringendi vendicarunt: oblinendũ verò abdomen, imus venter, pubes inguinum ten⁹,

acaciâ & hypocyſtide ex vino auſtero, & conſimilibus: item iis, quæ ex palmulis cotoneiſque fiūt, cataplaſmatis: necnon conſimilibus ceratis.

Si vterus inflatione laboret, inſeſsibus eſt vtentum, qui fiunt è decocto ruthæ, pulegii, nepetæ, marrubii, thymi, artemiſiæ, et viſcilaginibus altheæ & conſimilium. foris autem illinere conuenit vnguentum è ſeminibus aut è baccis lauri: vel polyarchum cerato, reſolutū iniicimus.

Peſsi aduerſus vteri inflationem. porrò peſsi ſunt ſubtèr indendi, ex terebinthina, galbano, iride, rutha & hyſſopo: item qui fieri ſolet è rutha, pulegio, nitro, & melle, & bubulo felle: in quorum claſſem adnumeratur, qui ex pinguibus ficis, exemptis granulis ficariis, tritis, pondusculo drachmæ: radice cyclamini pertrita, ſicilici pondo: ſpumę nitri

drachmâ. verum ad fallendam acrimoniam retundendamque, pessum in lac oportet immergere. CAETERVM vtero aquâ intercutem distẽto, post impensam exactè reliquam diligentiam, vtendũ est nitro, colocyntide, quæ melle excipiantur, & in pesso subdantur: sed prius cyprino oleo intingantur.

ALIVS pessus: Cumini & nitri pares modi, cum melle subter in vuluam induntur.

ALIVS: Colocyntidis & salis, singulorum drachma, pinguis fici carne excepta, vt iuglandis magnitudinem æquet, glandis ceu balani modo subiicitur: siquidem humorem graue virus olentem extrahit, & eximè opitulatur.

IDEM si sedi admoueatur, alui recremẽta & humorum crassitudinem eliciet, flatúsque ventre exiget: vterum onere leuat: mulieribus, quę

pustulas exiguis vesiculis similes aquâ plenas (quas ideo vocãt hydatidas) in vtero contraxerunt, vtendum.

*Menses deuocant pessi, ex odoramẽ*tis aut sanguinẽ educẽtibus (hęmagoga nominãt) inditi: qualis est, qui constat canabis drachma, chameleę drachmis quatuor, elaterii totidem drachmis, casiæ semiuncia, aluminis scissilis, mysis, sandarachæ, singulorum drachmis tribus: myrrhæ, croci, costi, singulis siciliquis: quæ melle colligantur: sed pridiè compressa aluus clystere duceda est: mox pessus impellendus: deinde alter pessus, emolliendi natura præditus, mulcendi gratiâ inserendus est: rursúqmue idem prior subdendus.

Si vterus inflammatione tentetur, hi pessi erunt suffigendi: Capita papauerum, in passo tantisper de-

coquuntur, dum consumpta distribuerint, dein tortiuo iure expresso & excolato, cerui medulla vel vituli, vel adeps anserin⁹ pro ratione inseritur ad vsus.

ALTER pessus. fœnigræci tusi et cribrati, terebinthinæ, axungię suillæ, singulorum semiuncia: rosarum vncia: tusa papaueris capitula, duobus dieb⁹ in passo macerãtur: posteà discoquuntur, dum resoluantur in tabem, & humoris ius ad tertias redigatur: expressisque capitibus & abiectis, tortiuum decocti ius excolatur, additis galbani, myrrhæ, thuris, lachrymæ papaueris, singulis sesquidrachmis, & casiæ tribus drachmis: iis contritis, tantum decocti indidisse satis est, quanto possint in coalitum melle crassiorem cõcrescere: mox liquefacta adiiciũtur, œsypi, medullæ cerui, pinguis anserini, singulorum semiuncia, & exactè

subiguntur, dum in vnitatẽ coëant. cùm pessus ad vsum expetitur, rosaceo dilui debet, & maceratus subdi. omni dolori pręsenti est remedio: inflãmationibus etiam incandescentibus liberat: vteri strãgulatus emẽdat: duritias emollit: & ilico somnũ conciliat.

Alius pessus AVREVS *dictus, contra inflammationes*, quæ muliebres locos obsident, & cõuersiões vuluæ inclinatúsue: Habet tostorum ouorũ luthea ✶: medullæ cerui semiunciam, croci siciliquum, œsypi siciliquum: ceræ candidę, terebinthinæ, pinguis ãserini, singulas drachmas.

Pessus ENNEAPHARMACOS, quòd nouem constet medicinis, appellatus: prodest & infusione & impositu. Ceræ, terebinthinæ, pinguetudinis anserinæ, adipis bubuli, butyri, medullæ cerui, rosacei, mellis, cumini, pares singulorũ portiones:

recentia omnia, in duplici vase col
liquantur.

Pessi quibus vtendum, dum excan-
descens vrget inflammatio. Empla-
strum è succis herbarum, diachylon
nominant, vase duplici cum rosa-
ceo miscetur, & plantaginis succus
vel intubi, vel senecionis additur.
SI verò calor ingens vterum sic in-
festet, vt inflammatio igne sacro de-
flagret (erysipelatōden græci nomi-
nant phlegmonem) recentia solani
folia cum humano lacte trita, impo
nito. SI in genitalibus locis duri-
cia protuberet, misturis est pugnan-
dū ex fœnigræci, & seminis lini, pu
legii, arthemisiæ, syluestris cucumis
radicis, & sabini foliorum, decocto:
cęterùm subtèr in vterum dare susi-
num, vel irinum, aut gleucinū, aut
anserinum adipem, aut gallinaceū
aut suillum recētem & insulsum, cū
aliquo vnguento, vel lacte bubulo,

vel caprillo, cum anseris adipe: illinere imum ventrem pubémque conuenit his laxantibus, nitro, absintioque, postremò polyarchio vtendum est, & emplastro è seminibus, aut è baccis lauri. Pessis quoque pugnandum est, qui mulceant & venarum vteri spiracula laxent: quem effectũ optimè pręstat, tetrapharmacum, aut azanitę emplastrum, vel è succis quod diachylôn nominant, susino vel cyprino resolutum.

Pessus ad vteri duritias, imbecillitatem, & atrophiam, id est, cùm vterus alimenti uim non percipit: est & acopos, hoc est, lassitudines discutit: Habet irini olei, cyprini, susini, ceræ, singulorum libram: mellis libras quinque: malabathrini, nardini, singulorum trientem: adipis anserini quadrantem, medullæ ceruí, œsypi, terebinthinę, singulorum sescunciam.

Alius ad diuturnos vteri affectus: myrrhæ, bdellii, casiæ, ladani, singulorum siciliquus: spicæ nardi, croci, singulorum sesquidrachma: sertulæ campanicæ, vel palmularum carnis ✶ vini dulcis, hemina: susini, rosacei, cyprini, singulorũ triens: prius sicca cum passo teruntur: dein vnguentis inseruntur, & leni igniculo coquuntur: & ad vsum medicamen reconditur.

Ad vteri abscessus, qui discuti non possunt, vtẽtum cataplasmatis è semine lini, fœnigræci, & hordeaceo: inserere autem oportet, caricas decoctas, & altheæ radicem, & terebinthinam: interdũ quoque columbinum fimum, oleum & mel. Loci iugiter fouendi, sinúsque perluendi, spongiâ decocto horum imbutâ: & fictili ollę (quæ perforatã harundinem habeat, spiraculo vasis accõmodatã, qua vaporem expiret) insi-

dendum: ac quibus insidebunt aquę incoctis, ea vim extrahendi possideant: qualia sunt pulegiũ, marrubiũ, laurus, saluia, arthemisia, dictamum, centaurium. SI autẽ validior dolor existat, capita papaueris adiicienda: imo vẽtri caricę pingues, ex terebinthina, resina & nitro, imponendę. Pessis quoque pugnandum, qui constent, caricarũ, anserini pinguis, irini, singulis siciliquis: terebinthinę, cerę singulis drachmis: ruthę sesquiscrupulo, iridis obulo: nitri myrrhæ, sing. binis obolis. vtẽdum autẽ caricarũ vice, passis vuis, auxiliatur quoq; antidotum, cyphoides & enneapharmacũ, polyarchiũque malagma, dilutũ susino vel telino vel aliquo consimili. QVANDO autem rupto vomice, emissario purum emanat pus, rosaceum erit infundendũ vel tetrapharmacum ex butyro, & rosaceo: vel rosaceũ cum

ſanguinariæ herbæ, vel plantaginis ſucco. SI vero ſanies effluat, graue olens, tãquam ab vlceratiõe fluxioni obnoxia, vel nomis profecta, ad ſtringentius eſſe debet, quod ſubter in vuluã inditur: quale decoctũ habetur roſarum, vel palmularum, vel lenticulæ cum malicorio. AT ſi inæquabilis proluuies exeat, locos oportet fouere, & inſeſsibꝰ vti ex hydromelite, in quo abſintiũ, aut marrubium, aut eruum, aut lẽticula decocta ſit. clyſtere oriculario, ptiſanæ cremorẽ cũ melle exiguo & roſaceo, ſuffundere. SI quæ profluit illuuies, plane grauiter olet, ex mulſo vino vuluæ clyſter indendus: & hoc tantiſper faciendũ, dum iis viciis perfectè liberentur. SI efferatur vlcus, ita vt paſcat & exedat, continenter equinum lac, clyſteri ſuffundendum eſt, aut aſininũ, vel quodcumque, quod præſto adfuerit: mo-

dò recens ſit & coctum:ſed duabus lactis heminis, mellis acetabulũ immiſcuiſſe ſatis eſt: dein iris ſemiuncia reſpergẽda: ſic & excalfacere & frequenter die conuenit infundere, vel lentis lomentum ex melle, vel oleæ folia cum melle & vino trita, ſupponere: aut amaros lupinos ex melle ſubdere, vel medicamen ex hordeo: cuius admotu, vlcera vuluæ citatricem ducunt.

Ex hordeo medicamen cicatricem obducens: hordei cremati & in farinam detriti, ſpumæ argenti, ceruſſæ elotæ, ſingulorum pondo: pinguedinis anſerinæ, pondo quatuor: caprini adipis trepondo, myrrhini dupõdium, mellis deſpumati ſemiſſem, terebinthinæ trientem. efficaciter ambuſtis illinitur, atque genitalium vlceribus.

Si venarum ora ſanguinem fundunt (hęmorroida græci nominãt) man-

dragorę ſuccus, alumen rotundum, acatia, ſingula inſtar drachmarum duarum, vino trita excipiũtur, & in paſtillos colliguntur. vtitor perfuſis vino locis.

ALIAS cicutæ ſuccus, appolinaris, alumẽ ſciſsille, ſingulatim binis drach. ſinapis drach. ſandycis drac. ex vino formantur in paſtillos.

ALIAS ceruſſæ, ſpumæ argenti, plumbi cremati et eloti, ſucci hypocyſtidis, portiones ęquæ excipiũtur ſucco cicutæ, et ex vino in vſum promuntur. itidem iis vtere, quæ cõtra ſanguinis è ſede profuſionem, perſcripta ſunt.

LVCII medicamentum, pollet aduerſus ſedis inflammationes, condylomata & genitalium rimas, inflammatione cõflictatas: ad glandis coronam, & præputium efficax habetur: Recipit cæruſſæ quincũcem, ſpumæ argẽti lotæ ſextantem ſemi-

unciam, recrementi plumbi (quod vocant ſcoriam) eloti, aluminis ſciſſi, thuris, ſingulorum ſextantem: vino albo intrita miſces, myrtino vel roſaceo cerato, & vteris. efficacem exhibet effectum ad vlcera ſedis ſordida, quæ linimentis inditis non poſſunt purgari: & ad ea quæ in nomas exaſperantur.

ALIVD contra ſedis rimas (quas appellant ragadas) & condylomata. Cadmiæ crematæ & elotæ, ceruſſæ elotæ, ſpumæ argenti elotæ, ſinguolrum ſextãs: ceræ quadrans, ouorum toſtorum duo luthea, ſapæ hemina, roſacei tantundem: vtendum cùm res poſtulat. Heximium medicamentũ ad vetuſta vitia. conſimiliter & collyria ex aſtere attico aut thure aut conſimilium aliquo, ſi ſucco apollinaris herbę & ſapa prius diluta, ſub hæc roſacei quantum erit ſatis accipiant, donec ſtrigmẽti

crassitudinẽ colligant: sed anũ continuò detinendam admoneo.

AD VETVSTAS VERRVCAS, quas myrmecias adpellãt. Sulphuris ignem non experti, sandarachæ, sutorii atramenti, pares singulorum portiones, ex aceto oblitæ. addidimus quoque elaterium, & tum mirum in modum emendauit & sessiles & pensiles verrucas: turgentes prægnantésq; sanguine venas sedis, quas appellant hæmorrhoidas, obli terat: Mororum sescuncia, chalcitidis tantundem, lapides mediaci sexaginta vnus, pennarum corui scrupuli viginti. summa pennarum torrefacta, & in farinam trita, vino cũ reliquis omnibus excipiuntur, vt crassamẽto strigmẽtũ ęquẽt: pręsenti quoque auxilio est, rimis in pręputio, & incipientibus, & inueteratis: propter lotiũ, quod in stillicidio, in ter glandẽ & præputium detinetur.

DE COMPOSITORVM OLEORVM VIRIbus & ratione.

Sermonem de oleorum compositione, reliquis non minùs vtilẽ iis qui viã ac rationẽ medendi ſequuntur, iam vt nihil in hac parte per omnia ratio medica proficiſcens, deſiderare poſsit, exponemus. Quẽadmodùm autem à iam dictis, occaſiones colligẽs, potes alia quoque conſimilia condere, & in alia incidens medicamenta, ſcire vales, qua vi polleant, & quibus adfectibus magis cõgruant. ad hunc ſane modum ratione, & præceptis, quibus oleorũ compoſitiones cõtinentur, expoſitis, & in opportuniſſima verba collectis, dicam te ex iis quæ ſtatim memoriæ prodentur, adiutũ & alia cõponere.

Proinde ab nardiuo precioſiore aliis vt videtur, oleis, mentionẽ auſpicabimur: deiceps & reliqua memoriæ trademus, quæcunque nobis magis

explorata erunt.

NARDINVM igitur oleum excalfacit, & adstringit. ideo iis auxiliatur, quæ adstrictionem, & calorem desiderant, id est, stomachicis, cœliacis, destillationi & thoracis vitio obnoxiis, & suspiriosis. miscetur quoque in emplastrorum compositionibus. Ratio ita se habet: Olei trepondo: inulæ, xylaloæ, iridis, foliorum myricæ, aristolochiæ, arboris thuriferæ, frondium lauri, casiæ, xylocasiæ, iunci odorati, costi, amomi, styracis, myrrhæ, cardamomi, garyophyllorum, hali, ladani, asari, zarnabi, myrobalani, fructus balsami, terebinthinæ, singulorum sextula: aspalathi, piperis, cinamomi, singulorum duella: cyperi, xylobalsami, folii, spicæ nardi celticę, & ligni cinamomi, bochi, singulorum sesquisextula: balsami scrupuli duo: myrti siccorum foliorum, ca

ſiæ, ſingulorum vncia: frondium lauri ſextans: vini odorati modus, qui ſufficere videbitur.

GLEVCINVM oleũ, valet contra horrores febrium, & neruorum adfectus: Olei porrorum libræ tres, vini veteris cadi quatuor, muſti dupondius: arthemiſiæ, cyperi, piperis, ſphagani, bdellii, iridis, fructus balſami, ariſtolochiæ longæ, ſingulorum ſemiuncia: ſtyracis, ladani, croci, opopanacis, cardamomi, amomi, ſertulæ campanæ, roſarum aridarum, ſampſuchi, malabathri, ſingulorũ ſeſcuncia: aſpalathi, roriſmarini, thuris, calami odorati, caſiæ nigræ, coſti, nardi celticæ, ſpathæ palmarum (quæ eſt inuolucrum fruſtus palmę adhuc florentis) ſpathophœnicon græci nominant, ſingulorum ſelibra: camborũ, qui baccæ ſunt myrti ſeſcuncia, helenii libra: Ratio cõcinnandi

hæc eſt: virentibus in mortario con fractis, oleum & muſtum cũ vetere vino coniiciuntur: completur oleo dimidium vaſis, aut vino vetere, reliquúmque muſto, quod mediam olei menſuram pendat: ea diebus quinque macerantur: poſteà tantiſper coquuntur, dum muſtum & vinum vetus, ignis feruore abſumantur: & colato liquore abiiciantur herbæ: reſarciundæque iniectorum iacturæ, quod remanſerat olei, muſtúmque cum radicibus, præcocto oleo cæteríſque tuſis cretíſque cribro denſiore, & ſubactis atque ad vnitatem redactis, diebus quinque madere ſinuntur: rurſúſque coquuntur, dum muſtum totum abſumatur: colatáque, ſenis diebus ita ſinuntur: deinde colo tranſfuſum oleum, vaſe vitreo reconditur.

CYPRINVM oleum, facultatem

obtinet calfaciendi: vuluæ & neruorum adfectus corrigit: laterum doloribus illitum auxiliatur: item lienosis, cum exiguo aceto illinitur: miscetur ceratis & malagmatis: opisthotonicis, anginâ laborantibus, succurrit: inguinum inflammationibus illitum remedio est: iis qui ab lassitudine febrim conceperunt, præsentissimo remedio illinitur: foliorum citri, cyperi, iridis, saluiæ, sampsuchi, cumini ethiopici, myrrhæ, styracis, mastiches, singulorum quadrans: dendrolibani, aristolochiæ, seminis amæi, ligni balsami, xylocasiæ, singulorum triens: inulæ, aspalathi, florum ligustri (qui græcis cyprus dicitur) singulorum selibra: violarum vncia, cupressi sextans, lauri foliorum selibra, ruthæ sextans aut selibra, lachrymæ panacis

ſextans aut quadrans, olei metreta vna: hæc vini veteris, & adſtringentis, tribus metretis præmacerata, cum oleo tribus horis decoquũtur, folia citri, dendrolibanum, frondes lauri cyperus, inula, aſpalathus, ariſtolochia, iris, ſaluia, ammæi ſemen, rutha, cypreſſus: & deterſis manuali ſcopula ſordibus, herbæ proiiciũtur: oleo reliqua, ſuprà ſcriptis mandata, coniiciuntur.

SYCIONIVM oleum calfacit, diſcutit mollítque: floris roriſmarini, pyrethri, euphorbii, agarici, caſtorii, nitri, ſingulorum quadrans: radicis ſylueſtris cucumeris, libræ duæ: olei viníque, quantum ſatis eſſe putabitur.

ROSACEVM oleum, refrigerat, & adſtringit: inflammationibus, & ex aceto phrenitidi præſidio eſt, capiti illitum: Rubrarum roſarum detractis vnguibus, & noctu diúque

in omphacino oleo decoctarũ, sesquilibram: operculato vase, diebus quadraginta insolato. hoc, potu ventrem resoluit, æstuantem stomachum restinguit: vlcera caua nutrit: ad inflammationes vteri, cum melle: & erosiones intestinorum, ex salis momento, clysteribus inditur: dolor dentium eo efficaciter colluitur.

ANETHINVN oleum, calidũ, illitu medetur horroribus certo circuitu remeantibus: lassitudines discutit: dolores articularios subleuat: vteri duritias emollit, subter inditum: Anethum viride, noctu diúque flaccescens, instar vnciæ demergitur in olei dulcis sesquilibram: & operto vase quadraginta dies insolatur.

CHAMAEMELINVM oleum, illitum per se vel cum temperato calore, rarefacit, lõgas maximè febres

discutit: quòd si ex mero calido, dolores omnium corporis membrorũ illitu leuat: Chamęmeli flores lutei, sine ambientibus candidis foliis, pondere sextantis, in libram olei demerguntur, & vitreo vase, linteolo cooperto, quadraginta dies sole sinuntur illustrari.

CRINELAION, id est, è lilio oleum, muliebribus vitiis congruit: vlcera capitis manantia, furfures, varos & feruidas eruptiones illitu emendat: & vitia à frigore contracta sanat, omnem discutit inflammationem, cum croco peruncтum: potum, deiectionem bilis molitur: stomacho inimicum, & nauseam parit. foliorum lilii detractis vnguibus imis, sextans: dulcis olei libræ tres: tribus insolantur diebus: deinde prioribus eiectis, noua coniiciuntur folia: mox iterũ exacto triduo, induntur alia: ter hoc opus

obeundum. Hoc oleum, tepefacientem sibi naturam vendicat.

RVTACEVM oleum, calfacit & resiccat: quare destillationibus auxiliatur: doloribus cùm thoracis tum reliquarum partium quæ vim caloris desiderent, remedio est: Comarum ruthæ, & foliorum diu noctúque decoctorum, vncia: olei libra, anethini modo, soli exponitur.

VIOLACEVM oleum, refrigerat: incandescentibus inflammationum feruoribus, vtile est: violarum quadrans, olei libræ duæ.

MYRTEVM oleum, refrigerat & adstringit: ideóque cœliacis adfectibus subuenit: sanat igne ambusta: pustulas erumpentes illitu emendat: attritus hyeme concitatos & intertrigines, illitum corrigit: sedis rimas, condylomata,

laxatos artus, per ſanat, & ſudores coërcet: foliorum myrti recentium vncia, teritur, & in olei omphacini ſextarium mergitur, & vt cætera factitatur.

MELINVM oleum, adſtringit: ideo ſtomachi & iocineris imbecillitatibus, ventris defluxionibus accommodatum eſt: Malorum cotoneorum exemptâ medullâ, ſelibra: olei omphacini ſextarius. mala particulatim tunduntur, & in oleum demerſa, quadraginta dies inſolantur.

IRINVM oleum, calfacit, emollit, roborat: Aſpalathi, iridis, baccularum viticis, piperis, inulæ, ſingulorum libram: lachrymæ panacis, iunci odorati, ſingulorum vnciam: anchuſæ duellam, ſcrupulos duos: caſiæ duellam, olei quantum videbitur eſſe ſatis.

MASTICHINVM oleum, leui-

ter calfacit, ſed plus adſtringit: cœliacis, ſtomachicis, dyſentericíſque habetur ſalutare: vitia, quæ ſunt in facie, illitum delet, & colorem cutis commendat: Maſtichæ vncia, omphacini olei ſeſquilibra, decoquuntur in vaſe duplici. Ratio compoſiti maſtichini ita habet. olei libræ ſeptuaginta, xylobalſami libræ decẽ, iunci odorati libræ quinque, xylomaſtichæ libræ octo, terebinthinæ trepondo, comarũ abſintii libra, vini odorati libræ quindecim. arida vino macerãtur, & ante triduum oleo & vino miſcentur: mox ſex oras coquuntur: tum maſtiche & terebinthina exactè liquefacta, coniiciuntur: colatáque & refrigerata, in vas tranſfunduntur.

LAVRINI componendi ratio: olei è drupis expreſſi, libræ ſeptem & ſemis: baccarum lauri maturarũ, ſeſquilibra: cõmiſtis & molitis oleũ

excernitur. QVIDAM baccas lauri solùm citra mistionem aliam moliunt, & ita prelo vel fisco, oleum exprimunt. hoc autem merũ est & syncerum. laurinum excalfacit vehemẽter, & emollit: ita vt ii, qui scabie scatẽt, & asperis impetiginibus obsidentur, illiti in balineo, persanentur. Sed eo cõuenit abstinere, lichenibus & psoris, inflammationem minantibus: in calidis quoque tẽperaturis: & biliosis: siquidem frigidis corporib⁹, humidis & pituitosis cõgruit: item iis, quorũ articuli algoribus, aut perfrictione affliguntur: ischiadicis subsidio est: vermes & pediculos enecat. furfures capitis emẽdat: alopecias & ophiases corrigit. vsus eius, in lauacro nitri: posteà detergere oportet vino & melle, & fœnigręci farinâ. sed cauendum est, ne capiti calorem sentienti, laurinum hoc oleum admoueatur.

OMPHACINVM oleum, quod acerbis oleis exprimitur: quod OMOTRIBES nominãt, stomacho amicum propter adstrictoriam vim: prægnantes gingiuas cohibet, illitum: contra letifera venena datur, continuè potum, & vomitu redditum: decoctum verò cum rutha, torminosis præbetur: longis febribus commodissimè delinitur.

AMYGDALINVM oleum prodest aduersum inflãmationes vteri, conuersiones, occlusionésque: item ad strangulatus eorundẽ locorũ, infusum: doloribus capitis, instillatũ medetur: auriũ grauitatem, sonitus, stridores & sibilos discutit: renũ vitio & vrinę difficultate laborãtibus, calculosis, viscerum tormentis, iocinerosis, suspiriosis, lienosis, forptum subuenit: neuos & maculas à facie tollit & cutem erugat reliquáque eius emaculat labem, cum radice lilii, melle rosaceóque, tanquàm

cerato, permiſtum: oculorum abolet hebetudines: manantia capitis vlcera, furfuréſque, ex vino detergit: hoc aliqui METOPIVM vocant. ratio eius talis. Amygdalæ amaræ chœnices quatuor, purgatas & exiccatas, piſtillo ligneo in mortariũ collatas, leuiter cõtunde, quoad maſſa fiat: cui aquæ feruentis heminas duas affuſas ſemihorã dimitte: posteà vehementiùs iterum tunde: deinde ad tabellam premens, tortiuum cremorem excipe: & quod pingue digitis adhæſit, in cornicula diffunde: rurſúſque in id, quod expreſſeris, heminam aquæ vnam infunde: & ſpatio, vt combibat, interpoſito, iterum exprime, formâ qua prius. quatuor chœnices, heminam conficiunt.

Chœnices quatuor.

BALANINVM ſimili ratione cõficitur: repurgat maculas, varos, lentigines, fucos, cicatricum nigri-

cias: aluũ resoluit, sed stomacho aduersatur: dolores auriũ emẽdat: item si sonant aures vel strepitum aut sibilum elidunt, cum adipe infusum anserino auxiliatur.

LENTISCINVM, ex maturis lentisci fructibus, eodem more construitur: quod scabiem iumentorum canúmque sanat: pesso acopo lepricis additur: eo vtuntur ad sudores cohibendos.

SESAMINVM, è sesamo simili ratione cum superioribus conditur.

CARYINVM, è iuglande nuce simili ratione conficitur: pollet ad eadem atque balaninum.

HYOSCYAMINVM, ita fit è semine apollinaris herbæ, quam vocauimus hyoscyamum: aurium dolores sanat: pessis adiicitur emolliẽtibus.

GNIDIINVM, similiter è grano fit noĩs sui: vis eius, aluũ resoluere.

CNICINVM fingitur ad eundẽ modũ: proficeret ad eadem ad quæ cnidiinũ, nisi paulo esset infirmius.

RAPHANINVM, simili modo cõponitur, è semine radicis. phtiriases valetudine contractas, finit: scabricias cutis in facie discutit.

MELANTHIINVM, eandẽ vim & cõcinnandi rationem obtinet.

SINAPINVM paratur, sinapi fracto, aqua feruẽti perfuso: dein additur oleum, & simul exprimitur facit ad inueteratos dolores, ex alto id, quod infestat, euocans.

CICINVM oleũ facito ad hũc modum: ricinos eius maturos refrigeratos, quot putabis huic rei satis esse, in solem cõferto: expassósque, vuarũ more in tabulatis explicitarum, sternito vt perarescant, & tantisper contineto, dum inuestiẽs cortex sponte decidat: tum carnes eorũ collectas, & in pilam iniectas, dili-

genter tundito, & in lebetem plumbatum, aquam cōtinētem cū vino, subiecto igni feruefacito: vbi succū omnē reddiderint, ignē subtrahito: atque oleum omne, quod innatat, in parua colligēs cornua, tollito, & ita recondito. ALIQVI, vbi habūdat vsus eius, aliter tēperant: repurgatos ricinos ad trusatiles molas cō ferunt, vt probè ac diligēter molātur: molitósque, in sportulam coniiciunt: deinde machinamētis, cremo rem omnē exprimunt: ricini autem maturi sunt, cum inuolucris ipsos cingentib9 destituuntur. Prodest autem cicinū oleum, psoris, vlceribus capitis erūpentibus, sedis inflāmationibus, vuluis, quæ occlusæ conuersęque obstrangulāt, cicatricibus fœdis, auriū doloribus: additum in emplastra, affect9 eorū accēdit: potu aluū ciet, quæ aquis grauatur: lūbricos, intestina occupantes, depellit.

TELINI olei conficiẽdi ratio. fœnigręci pondo quinque, olei librę octo, calami libra, iunci trianguli dupondius: diebus septem in oleo macerantur: cotidie ter agitantur, deinde premuntur. oleúmque reponitur: QVIDAM vice calami, cardamomum addere malunt: & xilo balsamum, loco iunci triãguli. sunt qui oleum iis anteà castigent: posteà fœnumgræcum in eo madefaciant exprimãtque. vis ei emollire abscessus, & concoquere: ad omnes vuluæ duritias maximè conuenit: fœminis quę difficilè pariant, cùm loci profluuio vehementi obaruerint, infusu succurrit: collectionib⁹ sedis medetur: in tenesmo, ex inferiori parte subditur vtiliter: furfures & vlcera in capite manantia emendat: ambusta & perniones, cum cera discutit: aspredines in facie decolores abolet pigmentis additur [quibus fœminæ

faciei vitium occulunt, & pallorem nitore mentiuntur] probatur quod filiculam non magnoperè redoleat.

SAMPSVCHINVM ita conficitur: serpilli, casię, abrothani, sisymbrii floris, myrti foliorum, sampsuchi, singulorum modus pro viribus eorum capitur. omnia hæc pariter tunduntur: omphacini olei tantum adiicitur, vt adfusum vim & efficaciam, eorum quæ macerantur, nõ obliteret: quatriduum macerantur, opus est: dein exprimuntur: iterúmque pari eorundem recentium mensurâ, & eodem tẽporis spacio, in eodem oleo macerantur, et vbi fuerint expressa, adimuntur, hac ratione cõficiundi euadit validius: vis ei, excalfactoria, acris, extenuatoria, fœminarum noxis, siue contractio siue conuersio vuluæ fuerit, auxilio est: menses secundasque pellit: exanimatas vteri strangulatu, recreat: lumborũ

inguinũque dolores mulcet:vſus ei⁹ ex melle cõmendatior, quoniã vehemẽti adſtrictione,locos indurat: laſsitudines illitũ diſcutit: cataplaſmatis ,ad opiſthotonum vtiliter adiicitur: item ad alios quoſcunque conuulſos.

METOPINVM nominatur,ob magnam galbani cõmiſtionem:lingnũ enim,ex quo galbanũ naſcitur, metopon ſolet vocari : Conſtat amygdalis amaris,oleo omphacino, cardamomo, lentiſco, melle, vino, myrrha,ſemine balſami,galbano & reſina : vehemẽter excalfacit,cõburit:venarium ſpiracula laxat:extrahit,& purgat vlcera:neruis pręciſis & muſculis prodeſt:iis quorum in ſcroto iners humor concreuit,auxilio eſt:ſimúlque exedẽtibus medicamentis imponitur: malagmatis , & ceratis,neruorum rigorib⁹, opiſtho tonicis, & conuulſis medetur:ſudo-

res ciet, vuluas aperit, & duritias earũ placat: omnino vſus eius emolliendo eſt.

MENDESIVM, ex oleo balanino, myrrha, & caſia, et reſina conficitur. vtilitas eius, quæ metopii, tantùm ignauior.

STACTE, pinguitudo eſt recẽtis myrrhę, cum aqua modica contuſę, & per machinas expreſſæ. cõmendatiſsima, quæ olei expers eſt.

En tibi ſufficienter oleorũ expoſitã rationem: vnde, ſi tibi ſit in animo, rudimẽtis acceptis, alia componere poſſes.

DE MORSIBVS VENENATORVM ET rabidorum.

Nunc verò, quod nouiſſimũ fuit. ſed non minus vtile, de venenatis diffe rentes, quæ decent, cœptam abſoluemus pollicitationem.

DE RABIOSO CANE.

*Auſpiciū igitur pollicitationis à ca-*ne capere voluimus, quod animal id familiare homini ac vernaculū eſt: Poſtea de reliquis quæ venenato morſu ſęuiunt, diſſerem⁹. in rabiem igitur aguntur plurimum canes, cū æſtas maximis ardoribus deflagrat: nonnumquam, cū hyems gelicidiis vel algoribus riget. In rabiem efferati, cibos & potus auerſantur, largā pituitam ſpumoſamque ore et naribus profundūt toruis intuentur oculis: ſtrigoſum corpus, & ſolito compreſsius conſpicitur: adſultant ſine latratu: & nullo diſcrimine beluas et homines, notos iuxtà ignotóſque morſu adoriuntur. A morſu ſtatim nihil moleſtiæ preterquam merus è vulnere dolor ſentitur: ſed proceſſu vitium creatur, quod ab aquę pauore, hydrophobicum adpellatur. Accidit autem cum neruorum diſten-

tione, ac toti⁹ corporis rubore: prę-
sertim faciei, maximéque tū sudori-
bus ac fastidio horrens aquam inter
ęstuat. Alii tenebras quærunt: Alii
tristitiâ mœroréq; cōtabescūt: Alii
canum ritu delatrant, & obuium
quemque dentibus appetūt, demor
dentésque consimilē moliūtur per-
niciem. CVRATIO, quę ad morsus
canis pertinet, peculiaris, est medi-
camē è cancris fluuiatilib⁹. quod cō
stat parte vna mistę radicis gētianæ,
et partibus duab⁹ cineris crematorū
cancrorū: de quo dixim⁹ anteà cum
de medicamētis differerem⁹, quę ad
uersus venenatos ictus probantur.
Illinc de omni medicamīe cōdiscas
licebit, quod impressis vene natorū
ictibus dicatū sit. Nec verò timenda
æquè sunt ampla rabiosorū anima-
lium vulnera, quàm quæ pusilla vi-
deantur, & dilaniatiunculis similia:
quoniā è magnis vulneribus erum-

pens copiosè sãguis, veneni partem aliquã eluit: in exilioribus hoc contingere non potest. quoties vulnera maiusculè hiant, abscedentes carnes secari oportet, & labiorũ margines scalpelli acie circunfodi. Quæ verò altiora sunt, lacerationibus purgãda, vt excitata sanguinis ꝓfusio, venenũ remoretur, & ne vitalia petere posit. cucurbitulæ, si cum multa flãma agglutinatę figantur, id iuuamenti præstant, vt veneficam vim eliciant. lõgè efficacissima in venenatis morsibus est vstio: Quippe quum superueniẽs validior ignis natura impedimẽto est, quò minus arbitrio suo serpens venenũ penitiùs commeet peruadátque vltra: simul verò pars eius aliqua intercepta, sistitur, quæ non mediocre curationi futuræ iacit fundamentũ: modò diu patens vlcus dehiscat, neque citò eius oræ coalescant: in quo ꝓuiden-

dum est, vt crustæ labātur caducæ, ne hiatus vlceris celeriùs quàm par sit, occlusus coëat: prȩstāt hȩc salsamenta imposita, & intritæ alliorum spicȩ cepȩque: item succus cyrenaicus, grana quoque tritici vel mansa vel integra. quòd si, vt sœpè solet fieri, cicatrices anticipent, priùs obductæ vulneri quàm legitimi dies accedant, cicatricosa pars adacta manu redulceranda, ablatis circùm carnibus, dissectisq; ferro: & repetito igni vulnus refricandū, cogendúmque, iterum dehiscere. post verò certum prȩscriptúmque dierū numerū, trahere cicatricē et consolidescere permittitur: sed emplastro, cui nomen est à salibus, dialôn, regionem illam omnem cōprehendimus: dein intra paucos dies sinapi excitato rubore locum exulceramus. Quātum pertinet ad rationē viuēdi, alliū, cepas, et porros esse prodest: & vinū vetus

meraciùs bibere:quoniam hęc tardè
conficiũtur,et abolẽtur: argumẽto,
quòd qualitas eorũ aliquot dies mã
ſitat, quando tabe illa nõ vincãtur,
neque pmutentur: ſed occupent ſuâ
vi & ex aduerſo pugnent. vtiliter &
antidota miniſtrãtur,pręſertim quę
odorib⁹ multis cõponi ſolẽt:etenim
odoramẽta oĩa,ſuapte naturâ diffici
lè corruptiõis labẽ immutationẽque
ſentiunt: proinde vis eorum in cor-
poribus diutiſsimè continetur.ſcitu
tamen dignũ eſt, horrorẽ,aut metũ
aquæ,nullum pręſcriptum cõſtitu-
túmque tẽpus habere,quo ſoleat e-
rumpere:ſed plurimũ à quadrageſi-
mo die:ſin negligentes ſiue remedia
differentes aggreditur,interdũ exa-
cto ſemeſtri cõtigit aquæ metũ ob-
uiam ſeſe obtuliſſe: plerumque poſt
annum prodiiſſe:quæ omnia vidi-
mus.tradiderunt aliqui pauorem a-
quæ ſeptimo demũ anno, quoſdam

corripuisse. porrò cibi acrimonià præditi & meracæ potiones, nullo non die ad restinguendum & hebetandum acumen veneni sumantur. desudatio, quæ cibum antecedat & sequatur, excitanda erit: picatione (quam dropacismū nominãt) & sinapismo, vniuerso corpore et particulatim vtendū, sed omniū nobilissimū est, elleborismus, & potio hieræ diacolocyntidos vocatæ, data: item lac scissile: quæ tam excernẽdi effectu valent quàm remorandi, ne labes illa pestilens in corpus mergi properet. sed de iis hactenus: nunc reliqua subiiciemus.

SI PHALANgium morsu nocuit, locus rubore suffunditur, & punctiunculas ostendit: sed neque tumore succrescit, neque calore multo cingitur: sed modicè rubet, & frigidus exaduerso sentitur. Comitatur tremor toto corpore, & distentio

poplitum & inguinum, cōuulsioni non dissimilis: circa lūbos collectio: crebra vrinæ eiiciundę cupiditas: difficilis & tarda recrementorū vētris excretio: sudor frigidus, omnib' summę cutis spiraculis profunditur: lachrymæ oculis exciūtur, qui offusâ etiā caligine hallucinātur. IIS cinis ficulneus, adiecto sale, ex vino: aut radix punicæ syluestris, trita: aut aristolochia, cum hordei farina aceti hymbre consperса, vtiliter imponitur: marinâ quoque vlcus fouendum, aut apiastri seu citraginis decocto: cuius folia etiam lita proderunt: tum sæpè homo demittendus est in solium, propinandūque ei semē abrothani, anisum, aristolochia, cicer syluestre, cuminum ethiopicum, fructus cedri contritus, cortex platani, semen trifolii, singulorū siciliquus, in vini hemina. tradunt aliqui expressum cācris fluuiatilibus

succum, lacte addito & apii semine, illa molestia continuâ liberare.

Ictibus VESPARVM & APVM illita malua subuenit: itẽ ordeacea farina cũ aceto: aut si ficularũ lac morsib9 instilletur: aut si muriâ siue salsugine, vel mari foueris, occurritur.

De morsus à SCOLOPENDRA locus ãbitu colliuescit, & putrescẽs eroditur: interdũ feculẽtus apparet: rarũ visu est, vt rubore perfundatur: exulceratur autẽ sponte sua, ab ipso morsu ducẽs initium: eáque exulceratio laboriosa, & propemodũ intolerabilis efficitur: prętet hæc prurigines toto corpore sentiũtur. SVPER vulnus scolopendræ iniiciendus est cum aceto sal infriatus, aut rutha syluestris in farinã digesta: locus aceto nõ insulso & acida muria foueri debet. potio salutaris, aristolochia in vino, aut serpillũ, aut nepeta, aut syluestris rutha.

SI SCORPIVS nocuit, continuò vulnus inflãmatione cingitur: durescit, rubet, & liuore sugillatur, atque dolorem adfert: alternis vicib⁹, modò ardore deflagrat, modò frigus experitur: iam vexatio repentina & instabilis vicissim modò vehemẽs, modò languida, consequitur sudor, horroris sensus, ac tremor: extrema corporis frigent: inguina subriguntur: tubercula in sede prosiliunt: inhorrescunt pili: pallor ora decolorat: dolores cute summâ quasi conpunctis aculeo formicant. IIS medetur lac è ficu vulneribus instillatum: qui icit, scorpio tritus, & percusso loco adpositus, tanquam iniuriæ suæ vindex, quam intulit perniciem, suo corpore luit dominãte illa rerũ dessidentia, quam antipathiam vocant. prodest & sulphur viuum, resinâ terebinthinâ exceptum: item galbanũ splenii more extensum, &

loco inductũ, leuabit. calmintha trita & illita, & farina hordeacea ex vino parata, in decocto ruthæ: semen quoque trifolii herbæ tritum & adiectum, opem adfert. vtendum & potionibus mali terrę cum vino, & gentianâ, & pulegio, & baccis lauri, & calamintha cũ posca. Commendatur vsus balnei frequens, cum euocatione sudoris, & potione vini diluta.

Morsum PASTINACE MARINAE comitantur confestim inextricabiles penè dolores: neruorũ distentiones, assiduæ molestiæ, languores, mentis insultus: posthæc, vocis priuatio, oculorum caligo: ipse verò locus, qui plagam accepit, in circuitu cum vicinia nigricat: & ita obstupescit, vt tangentem non sentiat: & si quis ipsum presserit, sanies ex ipsa nigra crassaque; pariter, & graue olens, excernetur.

IVVABVNT in hoc adfectu et omnia quæ contra morsum viperę mōstrabimus: adhæc in potu datur absintium, saluia, sulphur cum aceto tritum: ipsúmque animal, quod percussit, dissectum exenteratúmque, & supra vuln⁹ impositum, suo medetur veneficio.

MVRIS ARANEI morsum arguit, locum ambiens inflammatio: atra pustula & extuberans, aquosáque, sanie prægnans: & partes omnes vicinæ liuent: verùm cúm pustula dissilit, hulcus depascens succedit, non adsimile iis, quæ serpendo corpus exedunt: cum et tormina intestinorum succedūt, & vrinę difficultates, & frigidę corporis aspergines. IIS galbanū ex aceto tritum, instar splenii, vulneri inductum cū aceto, auxiliatur: item ordeacea farina, cum aceto mulso illita. ipse mus quoque, qui morsum intulit,

diuulsus & impositꝰ, sui morsus diluit veneficium .vtiliter quoque tusum alliũ illinitur. inter auxilia est, aquâ feruenti locum fouisse. Abrothanum verò decoctũ,in vino potum,medetur.laudantur serpillum, & galbanum , & eruca , vino diluta.

VIPERARVM veneno tumẽt corpora, vehemẽtèrque veluti strigosa siccescant : colorem trahunt subcandidum:sanies è vulnere profluit,primùm oleosa,deinde cruenta:pustulæ ambustis similes erumpunt:mox nome præõccupat, longè latêque depascens : nec summa quoquẽ cute vaga , sed & in altum descendens . contingit iis gingiuas sanguine suffundi:iecur inflammari: tormina & vomitiones biliosas moueri. accedit prętereà tremor, soporifera capitis grauitas, vrinæ difficultas, & frigidi sudoris effusio.

PESTILENS hoc virus tollitur, caprino fimo ex vino imposito: item lauro, abrothano, galbano, superiniectis: item pullis gallinaceis diuulsis, & continuò admotis: item radicis cortice vehementer tuso, scilla quoque tosta, & chamæmelo trito, & ordeaceâ farinâ ex aceto preparatâ, eidem vicio succurritur, calida vulneribus anteà fotis. bibitur efficaciter leporinum coägulum, triobolari pondusculo: & succus porri, instar heminæ, in meraco vino: & apiastri succus & rutha syluestris, ex vino. ipsum quoque vinum sumpsisse prodest. conducit & allium, cępas, & porros edisse: salsamentúmque & gallinacea cerebella cum vino commodè bibuntur: & semen satiuæ brassicæ, acetabuli mensurâ tritum in vino, auxilio est, singulos digitos pice liquida intinctos colluere vino, & ita bibere. habes

quoque theriacum Andromachi antidotum, quod in venenis expugnandis, nulli medicamento cedit. ſcriptis quoque mandata ſunt, alia quædam antidota, quibus vtens laboranti ſuccurres.

Similia iis eueniunt quos AMPHISBENA aut SCYTALE momorderit: quare & eadem queruntur auxilia. ideóque hoc genus indicari propria mentione non meruit.

Ictu, quem DRVINVS *intulit*, vehementes ciuntur dolores: eo loco puſtuloſæ proſiliunt collectiones, à quibus conſequenter aquoſa ſanies effunditur: ſequuntur roſiones & tormina. HIS remedio eſt, ariſtolochia cum vino pota, & herba trifolium: radix haſtulæ regiæ, ſimili ſumitur auxilio: quercus cuiuſcunque glandes epotæ, & radicis ilicis tuſæ, illitu præſidium abferre conſueuerunt.

Quos HAERMORRHVS momorderit, validis premuntur doloribus, qui sine vlla cruciatus intercapedinę fatigant: ob idque contrahunt, & in strigosam maciẽ corpora perducunt: è loco vulneris, multus cruor excernitur: & si qua parte corporis cicatrix extet, sanguine manabit: alui quoque recrementũ cruẽtum exit: & qui parte illa profluit, sanguine, concretus, grumosúsque cernitur: iidem de pulmonibus sanguinem extussiunt, & in vomitiones citra remedium effunduntur.

DIPSADIS morsus hę comites notæ tumor quidem solutus, sitis pertinax, nullo potu satiabilis, & sine vlla tẽporis intercapedine discrutians: proinde qui ita sunt adfecti, potum hianti ore rapiũt, semper sitibundis similes. ICTVS ab hęmorrhu & dipsade illati deplorati sunt, & remedia respuunt: ergo cõmunia

licebit experiri: tentãda erit, candẽti ferro perustio: & mẽbri, si locus patitur, præcisio quærenda: mox acria cataplasmata côueniet imponere: cibos acres prodesse neminem latet. in remedio sunt & potiones meracæ, & frequens balneum: & id gen⁹. reliqua obeunda.

Vlcus ab HYDRO, *id est, natrice,* illatum: ampliatur & medium liuet: sanies ex eo redundans, atra & graueolẽs, tãquàm ex nome eructatur. A NATRICE percussis, prodest origanũ tritum, maceratum: aut radix trita & farina hordeacea cũ hydromelite potatur. propinatur uerò malũ terrę binis drachmis in posca, cyathis duobus: aut succus marrubii: aut decoctũ alterùtrius in vino. est & sua recẽti fauo gratia cũ aceto.

CENCHROS ictũ molitur similem viperæ. sequitur proserpẽs erosio: intumescũt primò carnes, vt in aqua intercutẽ; mox in orbẽ defluũt:

tum quasi lethargo corripiuntur: & præcipiti somno, veternosóque grauati corruũt: afficitur iis iecur, & vesica, & colon, vt Erasistratus putauit. nam confectis iis vitiatæ partes reperiuntur. VVLNERIBVS à Cenchro factis, semen lactucæ cũ lini semine illitum medetur: probatur & satureia & syluestris rutha: item serpillum, hastula regia, drachmis duabus in vini cyathis tribus: potu quoque præbenda aristolochiæ radix. similiter cardamomũ & gentiana.

Si feriat CERASTES, *locus attollitur*, & induratus, pustulis scatet: varia inde sanies, modò nigricans, modò lutea, fertur: sed coalitu toto pallens, subruffescit. iis genitale tenditur: excessus mentis eos excipit: caligant oculi: tandem distentione rigoréque neruorum conuulsi, commoriuntur. ICTVS Cerastæ, mem-

